

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
Fakultet filozofije i religijskih znanosti
Jordanovac 110, HR - 10000 Zagreb

POSLIJEDIPLOMSKI DOKTORSKI STUDIJ
FILOZOFIJA I RELIGIJSKE ZNANOSTI

2021.

A. ELABORAT

A.1. OPĆE INFORMACIJE O PREDLOŽENOME DOKTORSKOM STUDIJU

A.1.1. NAZIV PREDLOŽENOG DOKTORSKOG STUDIJA

Poslijediplomski doktorski studij filozofije i religijskih znanosti

A.1.2. NOSITELJ STUDIJA I SURADNE USTANOVE/USTANOVA KOJE SUDJELUJU U POKRETANJU I IZVOĐENJU DOKTORSKOG STUDIJA

Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu (FFRZ)

A.1.3. NAZIV IZVODITELJA STUDIJA

Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

A.1.4. ZNANSTVENO ILI UMJETNIČKO PODRUČJE, POLJE I GRANA U KOJEM SE PLANIRA IZVOĐENJE (TJ. PODRUČJA I/ILI POLJA I/ILI GRANE, AKO SE RADI O INTERDISCIPLINARNOM PROGRAMU)

Područje: Humanističko

Polje: Filozofija i religijske znanosti

Grana (ako se doktorski studij izvodi u grani):

A.1.5. PREDVIĐENO TRAJANJE DOKTORSKOG STUDIJA (U GODINAMA)

Tri (3) godine

A.1.6. BROJ OBVEZNIH PREDMETA/MODULA

Program uključuje (5) modula od kojih student na upisu u prvi semestar bira najviše dva (2) modula, te na upisu trećega semestra od dva modula koje je sam izabrao bira jedan (1) modul, odnosno modul iz kojega namjerava pisati doktorski rad. Iz izabranih modula student je dužan položiti ispite iz tri (3) obvezna predmeta.

A.1.7. BROJ IZBORNIH PREDMETA/MODULA

Šest (6) izbornih predmeta.

A.1.8. AKADEMSKI STUPANJ KOJI SE STJEČE PO ZAVRŠETKU DOKTORSKOG STUDIJA

Ovisno o izboru temeljnoga modula doktorand može steći akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.):

- a) u polju filozofije ili
- b) u polju religijskih znanosti – interdisciplinarno polje (6.09).

A.1.9. PREDLOŽENI NAJMANJI BROJ DOKTORANADA

Pet (5)

A.1.10 PREDLOŽENI NAJVEĆI BROJ DOKTORANADA

Dvanaest (12) po upisnoj godini (broj će se određivati svake godine kod raspisivanja Natječaja za upis, imajući u vidu broj već upisanih doktoranada na *poslijediplomski doktorski studij filozofije i religijskih znanosti*).

Predlaže se da mentor može voditi tri (3), a iznimno najviše pet (5) doktoranada istodobno.

A.2. UVOD

A.2.1. RAZLOZI ZA POKRETANJE PREDLOŽENOGA DOKTORSKOGA STUDIJA

Fakultet filozofije i religijskih znanosti (FFRZ) proveo u potpunosti postupak osamostaljena od Hrvatskih studija u okviru kojih je djelovao pod nazivom Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu, te je 2015. godine postao punopravnom 34. sastavnicom Sveučilišta u Zagrebu. Slijedom toga procesa ocijenjeno je da je nužno provesti reformu postojećih poslijediplomskih doktorskih studija koji se na Fakultetu izvode prema programima iz 2005. godine. Riječ je o Sveučilišnim poslijediplomskim studijima: Poslijediplomski doktorski studij filozofije i Poslijediplomski doktorski studij religijskih znanosti, za koje su Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu izdane Dopusnice 5. prosinca 2006. godine. Te studijske programe reakreditirala je Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) 2012. godine. Iz toga je razvidno da Fakultet filozofije i religijskih znanosti ne pokreće novi nego obnavlja postojeće Poslijediplomske doktorske studije objedinjujući ga pod jedan naziv Poslijediplomski doktorski studij filozofije i religijskih znanosti. Na Sveučilištu u Zagrebu, ali ni na drugim sveučilištima u Hrvatskoj, ne postoji slično ustrojen *Poslijediplomski doktorski studij filozofije i religijskih znanosti*. *Reforma* dosadašnjih programa provodi se radi poboljšanja kvalitete studija i kao prilagodba novim formalnim okvirima: u međuvremenu donesenim smjernicama, strategiji i pravilnicima Sveučilišta u Zagrebu, te izmijenjenom Statutu Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Fakultet filozofije i religijskih znanosti jedini u Republici Hrvatskoj izvodi ovaj studijski program.

A.2.1.1. Opravdanost pokretanja novog studija s obzirom na postojanje sličnih doktorskih studija na SuZ-u

Fakultet filozofije i religijskih znanosti nastavlja stoljetnu tradiciju sveučilišnog obrazovanja u Hrvatskoj koju su zapravo već 6. studenog 1662. predavanjima filozofije u Zagrebu započeli hrvatski isusovci, dok je 23. rujna 1669. godine osnovana i Zagrebačka akademija, kolijevka Sveučilišta u Zagrebu. Osim što ima dugu tradiciju FFRZ je jedini fakultet na Sveučilištu u Zagrebu na kojem se izvodi kombinacija sljedeća dva studijska smjera: a) studija filozofije i b) studija religijskih znanosti, koji se izvode na preddiplomskoj i diplomskoj razini studija. U tom smislu, poslijediplomski studij filozofije i religijskih znanosti logičan je i zaokružen dovršetak cjelokupnog obrazovnog procesa studentima našega fakulteta, ali i prigoda studentima s drugih fakulteta da upišu poslijediplomski studij filozofije i religijskih znanosti.

Nadalje, Humanistički studiji, a osobito studij filozofije, teologije i znanosti o religijama, osnova su cjelokupne zapadno-europske obrazovne tradicije. Humanistički studiji i humanistička naobrazba, posebice filozofija, i danas imaju osobitu važnost u vremenima sveopće globalizacije i specijalizacije znanja i vještina. Studijskim programima koje izvodi i predloženim programom Poslijediplomskoga studija filozofije i religijskih znanosti FFRZ želi uvesti mlađe naraštaje u samostalno i kritičko promišljanje i osposobiti ih za kompetentni dijalog s osobama različitih ideoloških, religijskih i kulturnih tradicija. Filozofski studij proučava znanja koja su ugrađena u cjelokupnu, osobito zapadnu kulturu i civilizaciju, u sve humanističke, društvene ali i prirodne i tehničke znanosti. Studij filozofije pomaže studentima da uz *učenost* (stjecanje prikladnih znanja), postignu i *mudrost*, samostalno kritičko mišljenje. Bez poznavanja religija, posebice kršćanstva, teško bi bilo razumjeti veliki dio kulturne baštine u svijetu, koja se izražava u likovnoj, glazbenoj, književnoj i drugim oblicima umjetničkog stvaralaštva i to je razlog da mnoga sveučilišta u svijetu imaju studije *religijskih znanosti*, dok FFRZ jedini u Hrvatskoj izvodi ovaj studijski program.

A.2.1.2. Svrhovitosti predloženog doktorskog studija s obzirom na potrebe istraživačkih djelatnosti u javnom i privatnom sektoru i mogućnost zapošljavanja

Znanje u suvremenom svijetu, osobito na području tehnologija, brzo se mijenja, stoga se sve više osjeća potreba za *cjeloživotnim* obrazovanjem i za stjecanjem novih znanja. Smatramo da predloženi program Poslijediplomskog doktorskog studija filozofije i religijskih znanosti na FFRZ-u pruža dobru humanističku izobrazbu koja: (a) osposobljava za samostalni znanstveni rad na području humanističkih znanosti, polje filozofije kao i na interdisciplinarnom području religijskih znanosti, te omogućuje angažman na svim područjima društva i (b) je vrlo poželjna, a ponekad i nužna, dopuna nekih drugih već stečenih znanja koja

doktoranda čini prilagodljivijim potrebama tržišta rada u javnom i privatnom sektoru, (c) oblikovanjem stručnjaka za rad u raznim granama javnih djelatnosti i u gospodarstvu u kojem su izražene tendencije za okupljanjem stručnjaka u interdisciplinarne timove (među kojima su i etičari, antropolozi, religiozolozi) odgovara interesima i potrebama onih studenata koji poslijediplomske studije ne upisuju radi profesionalne karijere u znanstveno-istraživačkim i obrazovnim institucijama.

Nakon završetka poslijediplomskog studija filozofije i religijskih znanosti na FFRZ-u, odnosno stjecanjem titule doktora znanosti na polju filozofije ili na polju religijskih znanosti moguće je (a) nastaviti znanstveno-istraživački rad u obrazovnim ustanovama i znanstvenim institucijama; (b) nastaviti s post-doktorskim usavršavanjem, osobito na inozemnim isusovačkim i crkvenim učilištima zbog kompatibilnosti studijskih programa i uspostavljene suradnje.

Po završetku poslijediplomskog studija filozofije i religijskih znanosti na FFRZ-u, moguće je zapošljavanje:

- u znanstveno-istraživačkim ustanovama (institutima)
- u visokom obrazovanju
- u kulturnim ustanovama
- u državnim ustanovama
- u politici
- u obavjesnim sredstvima
- u izdavačkoj djelatnosti
- u udrugama civilnog društva.

A.2.1.3. Svrhovitost predloženoga doktorskog studija s obzirom na poticanje društvenoga i gospodarskoga razvoja

Poslijediplomski studij filozofije i religijskih znanosti na FFRZ-u osposobljava za samostalni znanstveni rad na području humanističkih znanosti, na polju filozofije i religijskih znanosti. Uočljiv je veliki interes pojedinaca da interdisciplinarnim pristupom obradi probleme koji povezuju ili stoje na međi između znanosti i filozofije ili znanosti i religije, umjetnosti i filozofije ili umjetnosti i religije, te se u tom smislu poslijediplomskim studij filozofije i religijskih znanosti i pokazuje kao iznimno poželjno rješenje, ali i nužna sastavnica programske ponude Sveučilišta u Zagrebu. Na hrvatskom jezičnom području djeluje više znanstvenih instituta, studija filozofije kao i četiri teološka fakulteta (Zagreb, Split, Đakovo i Sarajevo), te nekoliko drugih teoloških visokoobrazovnih institucija za koje je trajno potrebno pripremati novi nastavni i znanstveno-istraživački kadar. Uz to, svrhovitost pokretanja poslijediplomskog studija filozofije i religijskih znanosti prepoznaje se i u trajnoj potrebi za doktorima znanosti iz filozofije i religijskih znanosti.

A.2.1.4. Utemeljenost predloženog doktorskog studija na kompetitivnim znanstvenim istraživanjima, te na novim spoznajama, znanjima i vještinama

Može se reći da su filozofija i religijske znanosti temeljne znanstvene discipline koje omogućuju, s jedne strane filozofija dublji uvid u sve znanosti i racionalno utemeljenje naših teorija i valjan izbor metodologija, te s druge strane religijske znanosti šire shvaćanje mjesta i uloge svih znanosti u životu čovjeka, društva ili razvoju kultura. Studij filozofije i religijskih znanosti, na temelju trajne vrijednosti filozofske baštine, uvijek imajući u vidu novija filozofska i znanstvena istraživanja, želi studentima omogućiti dublje, racionalno utemeljeno i konzistentno razumijevanje čovjeka, njegova života, kulturne baštine i stvaralaštva, te ga ujedno poticati na svekoliku refleksiju o svijetu u kojem živi, na kulturu dijaloga i razumijevanje među ljudima i među religijama.

Većina profesora FFRZ svoje je specijalističke studije završila na poznatim sveučilištima u inozemstvu, redovito prate suvremenu literaturu, sudjeluju na domaćim i međunarodnim znanstvenim simpozijima i projektima. Sve to jamči da se ponuđenim programom nastoji povezati znanstveno-obrazovnu djelatnost sa suvremenim znanstvenim spoznajama, te osposobiti doktorande za visoko kvalitetan znanstveno-istraživački rad, teoretski i praktično, osobito na području filozofije i religijskih znanosti i to kroz (a) pet modula i (b) kroz rad centara i instituta koji djeluju u okviru Fakulteta, te putem (c) godišnje organizacije simpozija doktoranada *Dijalozi* otvorene i doktorandima drugih sastavnica Sveučilišta na kojem sudjeluju doktorandi, mentori i brojni profesori-

inicijativom koju je u svrhu podizanja kvalitete znanstveno-istraživačke djelatnosti doktoranada pokrenuo upravo FFRZ.

Poslijediplomskim studijem filozofije i religijskih znanosti na FFRZ-u stječu se znanja koja osposobljavaju za samostalan i kvalitetan znanstveni rad na području filozofije, religijskih znanosti i na drugim interdisciplinarnim područjima, i to u okviru visokoškolskih ustanova ili znanstveno-istraživačkih instituta.

A.2.1.5. Inovativnost predloženoga doktorskog studija, odnosno mogućnosti studija za stvaranje novih i relevantnih znanja ili umjetničkih praksi

Predloženi program poslijediplomskog studija filozofije i religijskih znanosti zadržava utemeljenje u dugoj tradiciji poučavanja filozofije (osobito skolastičke), pa i teologije, i religijskih znanosti, no osuvremenjuje se primjenom bolonjskih načela i to kroz mogućnost (a) da kandidat već od upisa samostalno sukreira vlastiti studij izborom dvaju od pet ponuđenih modula i izborom izbornih predmeta prema vlastitim interesima čime se ujedno ostvaruje mogućnost interdisciplinarnog pristupa problemima, (b) da se kandidat uže specijalizira izborom samo jednog modula na početku druge godine; (c) da se s kandidatom intenzivno individualno radi; (d) da se kandidat preko seminara, pisanih radova, vježbi pripremi za kvalitetan znanstveno-istraživački rad za što se vjeruje da će rezultirati (e) uspješnijim istraživanjem i realizacijom izrade teme doktorske disertacije. U tom smislu, program svojom strukturom potiče na pravovremenu realizaciju obveza doktoranada, ali dopušta i kreiranje vlastite dinamike realizacije nekih elemenata programa, te s ciljem što kvalitetnije specijalizacije doktoranda program predviđa intenzivnu suradnju doktoranda i mentora, koji vlastita znanja i iskustva u znanstvenom radu prenosi povjerenom studentu.

Programom je također predviđeno da student može dio svoga poslijediplomskog studija ostvariti izvan matične institucije, kao i studijsko-istraživačkom boravku u inozemstvu. Predloženi program doktorskog studija temelji se na interdisciplinarnosti i otvorenosti za suradnju s drugim srodnim znanstveno-istraživačkim institucijama u Hrvatskoj i svijetu i na kompatibilnosti programa.

A.2.2. ANALIZA USKLAĐENOSTI DOKTORSKOG STUDIJA S ISTRAŽIVAČKOM STRATEGIJOM SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Poslijediplomski doktorski studij usklađen je s Istraživačkom strategijom Sveučilišta u Zagrebu, osobito glede poticanja akademske izvrsnosti, stvaranja okruženja pogodnog za istraživanje i projekte, poticanja razvoja instituta i centara u okviru Fakulteta, suradnje s drugim institucijama u Hrvatskoj i u okviru međunarodne suradnje. Ovaj Prijedlog programa poslijediplomskih doktorskih studije filozofije i religijskih znanosti u skladu je s naporima Sveučilišta u Zagrebu kojemu je cilj u odgojno-obrazovnom procesu osigurati individualni pristup studentu i razviti moralno i znanstveno izvrsnu znanstvenu sredinu. Program je usklađen s Pravilnikom o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

A.2.3. DOSADAŠNJA ISKUSTVA PREDLAGATELJA U PROVOĐENJU DOKTORSKIH STUDIJA

Od osnutka Fakulteta 1989. postojala je mogućnost stjecanja titule magistra i doktora znanosti izvan doktorskog studija i dodjeljivalo se crkvene diplome. Ulaskom Filozofskog fakulteta Družbe Isusove (danas FFRZ) u Hrvatske Studije Sveučilišta u Zagrebu, izradom programa doktorskih studija i dobivanjem valjanih dopusnica, izvode se dva poslijediplomska studija (filozofije i religijskih znanosti). Na doktorski studij *filozofije* i *religijskih* znanosti svaki se put javilo više kvalitetnih kandidata nego ih se moglo primiti. Prije dobivanja trajnih dopusnica (10. srpnja 2012.) nisu svake godine upisivani novi kandidati. Mali broj (upisana kvota) na doktorski studij omogućavao je intenzivan mentorski rad sa svakim kandidatom što je uvelike utjecalo i na kvalitetu studiranja. Velik broj doktoranada solidno je izradilo i obranilo svoje doktorske radove i djeluju u znanstveno-nastavnim zvanjima u Hrvatskoj i inozemnim. Dio doktoranada odustalo je od studiranja, a razlozi su bili osobne naravi, dok je dio doktoranada svoj poslijediplomski studij produžio izvan programom predviđenog vremena. Studiji su uvijek bili otvoreni kandidatima s drugih studija (posebice humanističkih i društvenih) uz priznavanje postignutih ECTS-a, kao i otvoreni za suradnju s drugim nastavnicima (predavačima i mentorima).

A.2.4. MEĐUNARODNA PREPOZNTLJIVOST PREDLAGATELJA DOKTORSKOGA STUDIJA U ZNANSTVENOM ILI UMJETNIČKOM ISTRAŽIVANJU, ODNOSNO UMJETNIČKOM STVARALAŠTVU

Novija povijest isusovačke tradicije u poučavanju filozofije u Hrvatskoj počinje osnivanjem Filozofskog instituta 1937., a studij teologije na Filozofsko-teološkom institutu 1953. godine. Od 1981. godine studij filozofije i studij teologije postaju pridruženi (afilirani) studiji sveučilišta Gregoriana u Rimu, a intenzivna suradnja nastavlja se i osnivanjem samostalnog Fakulteta (FFRZ) 1989. godine. Cijelo to vrijeme postojala je trajna suradnja u stvaranju programa i izmjeni profesora, s poznatim crkvenim i isusovačkim fakultetima i sveučilištima u svijetu. Značajna su iskustva u organizaciji studija na FFRZ stečena u bliskoj suradnji s Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. Osim na iskustva isusovačkog reda u visokom obrazovanju (isusovci u svijetu vode više desetaka sveučilišta), pozivamo se i na naše gotovo sedamdesetgodišnje neprekinuto iskustvo poučavanja filozofije i teologije u Zagrebu. Osnivanjem FFRZ (1989.) Vatikanska je Kongregacija za odgoj dala Fakultetu pravo podjeljivanja svih akademskih stupnjeva, uključujući i doktorat, pa je Fakultet od svog osnivanja organizirao poslijediplomski studij iz filozofije. Vatikanska Kongregacija za katolički odgoj i Agencija AVEPRO redovito provodi međunarodnu kontrolu kvalitete studija. Na Fakultetu predaju profesori s međunarodnom prepoznatljivošću. Fakultet redovito organizira međunarodne znanstvene skupove s kojih se objavljuju međunarodni zbornici. Fakultet publicira međunarodno prepoznatljive znanstvene časopise (*Obnovljeni život* i *Disputatio Philosophica*). Fakultet je potpisao više ugovora o suradnji s inozemnim učilištima, fakultetima i Sveučilištima i institutima.

A.2.5. USPOREDBA SA SLIČNIM DOKTORSKIM PROGRAMIMA VISOKORANGIRANIH INOZEMNIH SVEUČILIŠTA

Programi koje predlaže FFRZ povezani su i usporedivi s programima istovjetnih studija na većini europskih inozemnih studija, osobito na crkvenim fakultetima. U tom smislu FFRZ već godinama ugovorno surađuje s Leopold-Franz Sveučilištem iz Innsbrucka, s Papinskim sveučilištem Gregoriana u Rimu, a odnedavno i s Papinskim sveučilištem sv. Tome Akvinskog (Angelicum) u Rimu.

Studij filozofije usporediv je osobito s istovjetnim studijima na:

- Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu (www.unigre.it)
- Hochschule für Philosophie u Münchenu (www.hfph.de) i
- Leopold-Franz Sveučilište u Innsbrucku (www.uibk.ac.at).

Studij religijskih znanosti usporediv je s istovjetnim studijima na:

- Sophia University, Tokyo (Japan) www.sophia.ac.jp/eng
- The University of Scranton (www.scranton.edu)
- Boston College (www.bc.edu) i
- Georgetown University (www.georgetown.edu).

A.2.6. UVJETI UPISA NA STUDIJ

Uvjeti za upis poslijediplomskog studija filozofije i religijskih znanosti na FFRZ:

- završeni diplomski studij filozofije i diplomski studij religijskih znanosti.
- kandidati koji završili diplomski studij drugih humanističkih struka koje, u preddiplomskom i diplomskom studiju, imaju veći broj predmeta iz filozofije i religijskih znanosti: *primjerice studij teologije, studij filozofije u dvopredmetnim studijima...*) uz dodatno polaganje razlika, koje određuje fakultetsko Povjerenstvo za poslijediplomske studije.
- dokaz o znanju barem dva strana jezika.
- prosjek ocjena 3,5 iz preddiplomskog i 4,0 iz diplomskog studija.
- preporuka dvoje nastavnika, od kojih jedan od profesora kod kojega je kandidat napisao diplomski rad.
- motivacija za znanstveno-istraživački rad (usmeni razgovor članova Povjerenstva s kandidatom na temelju motivacijskog eseja s područja znanstvenog interesa i mogućega prijedloga doktorskog istraživanja).

- Kandidati koji su diplomirali četverogodišnji studij po sustavu prije 2005. za upis na poslijediplomski studij na FFRZ moraju skupiti iz preddiplomskog i diplomskog studija filozofije 30 ECTS bodova, i to ako su diplomirali filozofiju i religijske znanosti, te 60 ECTS bodova ako su diplomirali neku drugu struku iz humanističkog i društvenog područja. Povjerenstvo za poslijediplomske studije odredit će za svakog pojedinog kandidata predmete koje mora upisati i položiti kao uvjet za upis poslijediplomskog studija.

- Kandidati koji su diplomirali petogodišnji studij filozofije i religijskih znanosti prije „Bolonjske reforme“ za upis na poslijediplomski studij na FFRZ izjednačuju se sa studentima koji su završili studij po Bolonjskom sustavu. Za kandidate koji su u razdoblju prije Bolonjske reforme diplomirali neku drugu struku iz humanističkog i društvenog područja, Povjerenstvo za poslijediplomske studije odredit će za svakog pojedinog kandidata predmete koje treba upisati i položiti kao uvjet za upis poslijediplomskog studija.

- Kandidate koji su magistrirali (mr. sc.) po sustavu prije 2005., može se osloboditi dijela programa iz prve godine (najviše 30 ECTS, ali se ne može osloboditi obveznih kolegija). Povjerenstvo za poslijediplomske studije izradit će plan upisa predmeta iz preddiplomskog i diplomskog studija i prikupljanja ECTS bodova za svakog pojedinog kandidata. Studenti koji nisu položili određenu razliku predmeta i prikupili dovoljan broj ECTS-a, dužni su to učiniti tijekom prve godine doktorskog studija. Broj studenata koji će studirati u punom i dijelu vremena (*full time* i *part time*) određuje Povjerenstvo za poslijediplomske studije.

A.2.7. OPIS IZBORA PRISTUPNIKA S POSEBNIM NAGLASKOM NA OPIS KRITERIJA UPISA STUDIJA I TRANSPARENTNOST POSTUPKA ODABIRA PRISTUPNIKA

Osnovni kriterij u postupku odabira pristupnika je njihova izvrsnost koja se dokazuje uspjehom na diplomskom studiju, sudjelovanjem na znanstvenim skupovima i objavljivanjem stručnih i znanstvenih radova, te na temelju razgovora s članovima Povjerenstva za poslijediplomske studije. Na poslijediplomski studij *filozofije i religijskih znanosti* mogu se upisati kandidati koji su završili *diplomski studij filozofije ili religijskih znanosti* na FFRZ, znanstveni smjer. Studenti koji su završili studij *Filozofije i religijskih znanosti*, na FFRZ nastavni smjer, mogu upisati poslijediplomski studij uz polaganje dodatnih ispita (do 60 ECTS bodova). Poslijediplomski studij filozofije na FFRZ mogu upisati i studenti koji su završili jednopredmetni studij filozofije na drugim hrvatskim i svjetskim sveučilištima. Na poslijediplomski studij *filozofije i religijskih znanosti* na FFRZ-u mogu se upisati i kandidati koji su završili diplomski studij (znanstveni smjer) drugih humanističkih i društvenih struka, uz polaganje dodatnih ispita iz preddiplomskog i diplomskog studija filozofije i religijskih znanosti, koje će odrediti Povjerenstvo za poslijediplomske studije, te prikupiti do 90 ECTS bodova. Uvjet upisa na poslijediplomski studij je prosjek ocjena od 3,5 na preddiplomskom i 4,0 na diplomskom studiju. Određenu prednost upisa na poslijediplomski studij na FFRZ imaju kandidati koji su završili preddiplomski i diplomski studij filozofije i religijskih znanosti, ako imaju isti uspjeh kao kandidati koji su završili druge studije.

Za upis na poslijediplomski studij raspisuje se Natječaj. Ako je kandidat u roku iz natječaja predao svu traženu dokumentaciju, članovi Povjerenstva za poslijediplomske studije obavljaju individualni motivacijski razgovor s kandidatom u Vijećnici Fakulteta. O datumu i vremenu razgovora kandidati su pravodobno obaviješteni na mrežnoj stranici Fakulteta i elektroničkom poštom. Povjerenstvo za poslijediplomske studije procjenjuje svakog kandidata posebno i uzima u obzir pisane radove (osobito diplomski rad), poznavanje stranih jezika, eventualno usavršavanje u inozemstvu, radno iskustvo i druge elemente koji mogu preporučiti ili bolje opravdati upis kandidata na poslijediplomski studij.

Konačnu odluku o upisu svakog pojedinog kandidata, na obrazloženi prijedlog Povjerenstva, donosi Fakultetsko vijeće.

Rezultati Natječaja objavljuju se na mrežnoj stranici i na oglasnoj ploči Fakulteta.

A.2.8. OPIS INSTITUCIJSKOG VOĐENJA STUDIJA

Poslijediplomskim studijem upravlja Fakultetsko vijeće koje imenuje članove Povjerenstva za poslijediplomske studije iz redova nastavnika i mentora izabраниh u znanstveno-nastavno zvanje. Poslijediplomski studij vodi i organizira Povjerenstvo za poslijediplomske studije, ono nadzire pravilno i cjelovito izvođenje doktorskih programa, donosi važne odluke koje se tiču strukture i sadržaja programa, odobrava teme doktorske disertacije i njezinu obranu. Dekan i Povjerenstvo za poslijediplomske studije odgovorni su za ostvarivanje studijskog programa, prate tijek studija pojedinih studenata, odobravaju upis

dijela studija na drugim učilištima i odlučuju o prenošenju stečenih bodova na drugim učilištima. Mentor se brine za konkretni studij pojedinog studenta: prateći njegov rad, pomažući konzultacijama, organiziranja izbornog dijela programa u dogovoru sa studentom i na druge načine koji pomažu kvaliteti i učinkovitosti studiranja pojedinog studenta koji mu je povjeren. Dinamika institucionalnog vođenja doktorskog studija, obveze doktoranda i doktorskog studija prikazani su u tablici ([vidi dolje](#)).

Povjerenstvo za poslijediplomske studije donosi izvedbeni plan za svaku godinu; odluke o raspisivanju natječaja za upis na poslijediplomski studij; donosi odluku o upisu kandidata, odobrava teme doktorskih radova i Senatu Sveučilišta predlaže naslov i temu doktorskog rada; donosi odluku o prekidanju studija; donosi odluku o iznosima školarina i upisnih kvota. Donosi odluke o ostalim pitanjima važnim za rad poslijediplomskih studija, a u okviru svojih nadležnosti određenih Statutom Sveučilišta u Zagrebu, Statutom FFRZ i drugim općim aktima Sveučilišta i FFRZ.

A.3. PLAN I PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA

A.3.1. OPIS USTROJA PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

Ovaj Prijedlog programa poslijediplomskih doktorskih studija filozofije i religijskih znanosti u skladu je s naporima Sveučilišta u Zagrebu kojem je cilj u odgojno-obrazovnom procesu osigurati individualni pristup studentu i razviti moralno i znanstveno izvrsnu znanstvenu sredinu.

Prijedlog programa karakterizira individualni pristup studentu s ciljem kvalitetne specijalizacije na izabranom području i visokom razine izvrsnosti, a uključuje:

1. Kandidat samostalno sukreira vlastiti studij;
2. Kandidat ima priliku interdisciplinarnog proučavanja izabrane teme.

Prva godina: Teorijska

1. Teoretska dimenzija prve godine kandidatu omogućava kvalitetnu pripremu za detaljniji studij na izabranom području.
2. Savjetodavna narav prve godine:
 - a) kandidatu omogućava uvidjeti treba li dodatnu pripremu za kvalitetan nastavak studija;
 - b) omogućava mentoru uvid u kandidatovo znanje, sposobnost i motiviranost za kvalitetno istraživanje i izradu doktorskoga rada;
 - c) stvara uvjete za kvalitetni znanstveno-istraživački rad;
 - d) stvara uvjete za ostvarenje visoke razine izvrsnosti.

Druga godina: Znanstveno-istraživačka / Praktična

Praktična narav druge godine kandidatu osigurava:

- a) usavršavanje u prenošenju znanja (nastavničke kompetencije);
- b) razvitak znanstveno-istraživačkih sposobnosti i
- c) iskustvo sudjelovanja na projektima ili suradnju kandidata u radu s njegovoj temi srodnim Institutima ili Centrima.

Treća godina: Doktorsko istraživanje

Mentorsko praćenje i izgrađivanje znanstveno-suradničkog odnosa stvara temelje za daljnji razvitak visoko kvalitetne akademske zajednice.

Poslijediplomski doktorski studij filozofije i religijskih znanosti na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti (FFRZ) Sveučilišta u Zagrebu, traje tri godine (6 semestara). Organizira ga Povjerenstvo za poslijediplomske studije, a izvode ga nastavnici FFRZ-a, kao i gosti predavači s hrvatskih i inozemnih sveučilišta, te znanstvenih instituta. Svaki kandidat za poslijediplomski studij ima mentora. Fakultetsko vijeće, za svaku godinu, potvrđuje Izvedbeni nastavni plan.

Sadržaj pojedinih modula:

Modul A: Logika, Spoznajna teorija, Filozofija znanosti, Filozofija jezika.

Modul B: Metafizika, Filozofska antropologija, Etika, Estetika.

Modul C: Fenomenologija religije, Religijska antropologija, Međureligijski dijalog, Povijest religija.

Modul D: Abrahamske religije (židovstvo, kršćanstvo, islam), Indijske religije (hinduizam, buddhizam, đinizam), Religije Dalekog Istoka (konfucijanizam, daoizam, šintoizam), Prirodne/arhajske religije.

Modul E: Povijest antičke filozofije, Povijest filozofije srednjega vijeka i renesanse, Povijest novovjekovne filozofije, Povijest suvremene filozofije, Hrvatska filozofija.

Dodatno: modulima iz A, B, C, D se nužno dodaje 1 obvezni kolegij iz modula E.

Svi kolegiji, obvezni i izborni, mogu se prema potrebi izvoditi na jezicima kojima se služe nositelji kolegija.

Prijedlog programa poslijediplomskih doktorskih studija filozofije i religijskih znanosti:

Godina studija		Moduli	Predmeti / obveze doktoranda	Oblik izvođenja	ECTS	Ukupno ECTS		
I.	Interdisciplinarna Teorijska	Upisani kandidat iz ponuđenih modula izabire 1 ili 2 modula	Kandidat iz izabranih modula izabire područja istraživanja: <i>Napomena: 40 ECTS bodova, tj. položeni obvezni kolegiji 30 ECTS + objavljen ili za objavu prihvaćen pregledni rad 10 ECTS bodova uvjet su upisa u 3. semestar studija</i>			60		
			<i>Napomena: na kraju prve godine profesori iz obveznih predmeta daju mišljenje je li kandidat spreman za drugu godinu, tj. može li tražiti mentora koji treba biti imenovan do upisa u 4. semestar studija</i>	<i>Napomena: kandidat može izrađivati rad samo iz modula i područja koje je izabrao.</i>	Obveznih 3 (Omjer modula: 2 + 1 ili 1+1+1 kolegij iz modula E)		P8 / V8	3 x 10
				Izbornih 4	S16		4 x 5	
				Recenzije knjiga / prikazi 2 (dvije) relevantne nove knjige s područja istraživanja ili usporedbe relevantnih knjiga, teorija i sl.	Znanstveni časopis		2 x 5	
	Znanstveno-istraživačka	Kandidat bira temeljni modul	Izborni kolegiji 2 (vezani uz područje i temu doktorata)	Izlaganje na nastavi (generičke vještine; radionice, vježbe)	2 x 10			
		S imenovanim						

II.	Praktična	mentorom dogovara se dinamika daljnjih obveza doktoranda				60
			Pregledni rad objavljen ili prihvaćen za objavu vezan uz područje doktorskog istraživanja - x 2	Znanstveni časopis	2 x 10	
			Simpozij doktoranada (<i>najava teme doktorskog istraživanja</i>)	Izlaganje	5	
			Centar, Institut	Organiziranje simpozija i sl.	15	
III.	Doktorsko istraživanje		Izrada sinopsisa (V. semestar)		5	60
			Znanstveni rad u koautorstvu s mentorom (<i>tema s područja doktorskog istraživanja</i>)	Znanstveni časopis ili poglavlje u knjizi	10	
			Izlaganje na simpoziju (<i>tema s područja doktorskog istraživanja</i>)		5	
			Pisanje doktorskog rada		40	

A.3.2. OPIS NAČINA OSPOSOBLJAVANJA DOKTORANDA ZA STJECANJE ZNANSTVENIH ILI UMJETNIČKIH SPOZNAJA, ZNANJA, ISKUSTAVA I VJEŠTINA KOJE ĆE IM OMOGUĆITI KREATIVNO I NA ISTRAŽIVANJIMA UTEMELJENO RJEŠAVANJE SLOŽENIH DRUŠTVENIH I GOSPODARSKIH PROBLEMA

Program karakterizira individualni pristup studentu s ciljem kvalitetne specijalizacije na izabranom području i visoke razine izvrsnosti, a uključuje: 1) kandidat samostalno sukreira vlastiti studij; 2) kandidat ima priliku interdisciplinarnog proučavanja izabrane teme.

Cilj je programa kroz pet modula (tematskih cjelina) i velik broj izbornih kolegija omogućiti, s jedne strane širok raspon stjecanja kompetencija, poticati kritičko razmišljanje i interdisciplinarnost, ali i, s druge strane, omogućiti i usmjeriti kandidata na specijalizaciju, te u tom smislu: stvoriti preduvjete za uspješan i odgovoran znanstveni rad na području istraživanja, osposobiti za samostalan znanstveno-istraživački i nastavni rad kao i za samostalno i odgovorno vođenje znanstvenih projekata.

U svakom modulu (tematskoj cjelini), sudjeluje više nastavnika, od kojih svaki obrađuje neko područje (obvezni kolegij) iz pojedinih modula (tematske cjeline) – kroz predavanje, seminar, vježbe, konzultacije, pisane radove doktoranada. Izborne kolegije bira student, u dogovoru s mentorom, iz ponude izbornih predmeta, na matičnoj ustanovi ili izvan nje. Kojoj tematskoj cjelini pripadaju pojedini izborni predmeti i pisani radovi određuju, u dogovoru mentor i doktorand. Zajednička predavanja nekog kolegija mogu se održavati samo ako ima više (od 5) studenata koji slušaju isti kolegij. Program daje prednost individualnom radu s mentorom, kako bi se doktorandima omogućilo da samostalno, s razumijevanjem i kritički prate znanstvenu literaturu. Tijekom studija, a najkasnije do početka trećega semestra, student se odlučuje a Povjerenstvo za poslijediplomske studije odobrava izbor znanstvenog polja, u humanističkom području, u kojem kandidat namjerava pisati doktorski rad: u polju filozofije (6.01) ili polju religijskih znanosti – interdisciplinarno polje (6.09). Sukladno tom izboru doktorandi će birati izborne predmete, teme seminara i vježbi te pisanih radova, te će isključivo na tom području izraditi doktorski rad. Doktorande se uključuje u znanstvene projekte u okviru Centara i Instituta koji djeluju u sklopu Fakulteta te sudjeluju na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima. Doktorandi redovito, u suradnji sa svojim mentorom, izlažu na godišnjem simpoziju poslijediplomskih studija „Dijalozi“, koji se od 2018. organizira na Fakultetu, o otvoren je i drugim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu.

Na poslijediplomskom studiju studenti stječu *specijalistička* znanja iz temeljnih filozofskih i religijskih disciplina, sudjeluju u izvođenju nastave, seminara i vježbi na preddiplomskom studiju, provode znanstveno-istraživački rad, izrađuju i objavljuju znanstvene radove kao neposrednu pripremu za izradu i obranu doktorske disertacije. Tijekom studija doktorand treba barem jedan znanstveni rad objaviti u suradnji s mentorom.

Poslijediplomski studij završava ispunjenjem svih predviđenih uvjeta (položeni ispiti, napisani radovi, izrada i obrana doktorske disertacije – prikupljenih 180 ECTS bodova), te pristupnik stječe naziv doktor filozofije ili doktor religijskih znanosti.

A.3.3. OPIS MOGUĆNOSTI PROGRAMA ZA OSPOSOBLJAVANJE ZA SAMOSTALAN, ISTRAŽIVAČKI I INTERDISCIPLINARNI PRISTUP PROBLEMIMA, ZA SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE TE ZA KRITIČKO OCJENJIVANJE RADA DRUGIH

Program poslijediplomskog studija filozofije i religijskih znanosti, koji je po svom ustroju interdisciplinaran, složen je tako da osposobljava studente da razvijaju specifične kompetencije sukladno području istraživanja, da potiče pojedine studente, ovisno području vlastitog interesa i istraživanja, da razvijaju sposobnosti za samostalan istraživački i interdisciplinarni pristup problemima, da uspješno integriraju idejnu raznovrsnost i povijesnu uvjetovanost filozofskih i religijskih fenomena, da uspješno analiziraju i primjenjuju različite vidike u vlastitom istraživanju. Odnos bodovne opterećenosti pojedinih modula jasno pokazuje da se kroz samostalni, istraživački i znanstveni rad (kroz pisanje znanstvenih radova) usmjerava studente na samostalno i interdisciplinarno istraživanje problema, a kroz pisanje recenzija i prikaza (knjiga i časopisa) potiče na kritičko ocjenjivanje radova drugih osoba.

Program je, dakle, tako ustrojen da uključuje i potiče znanstveno istraživanje pod vodstvom mentora, koji doktorandu pomaže da stekne potrebne kompetencije i vještine, osposobljava ga za samostalno istraživanje, potiče na sudjelovanje na znanstvenim skupovima, na pisanje osvrta, prikaza i recenzija relevantnih znanstvenih djela te na objavljivanje znanstvenih radova.

A.3.4. OPIS MOGUĆNOSTI PROGRAMA ZA STJECANJE RADNIH KOMPETENCIJA, UKLJUČUJUĆI POPIS PREDMETA ZA RAZVIJANJE GENERIČKIH I TRANSFERNIH VJEŠTINA

Sadržaj pojedinih modula složen je tako da omogućava studentima stjecanje radnih kompetencija (općih i specifičnih) s ciljem stjecanja znanja i vještina nužnih za samostalni znanstveno-istraživački rad koje se očituju u sposobnosti istraživanja, prezentacije, analize, interpretacije i kritičke analize i sinteze znanstvene problematike u polju filozofije i religije. Osposobljavanje u transfernim vještinama omogućuje kasnije zapošljavanje u obrazovnim, znanstvenim, kulturnim, nakladničkim i medijskim ustanovama.

Svaki doktorand treba tijekom studija, prema odluci i vodstvu mentora, u okviru sudjelovanja u nastavi, održati nekoliko predavanja na preddiplomskom studiju. Nakon održanog predavanja slijedi analiza i osvrt na održano predavanje.

Doktorande se uključuje u suorganizaciju znanstvenih skupova, kao članove organizacijskog i programskog odbora te ih se zauzeto potiče i na izlaganja na znanstvenim skupovima.

Doktorandi obvezno izlažu na godišnjem simpoziju poslijediplomskih studija „Dijalozi“, koji je osmišljen za stjecanje generičkih i transfernih vještina. Najprije, doktorand u dogovoru s mentorom prijavljuje temu izlaganja. Na simpoziju su nazočni mentori i drugi profesori. Nakon izlaganja slijedi tematska rasprava koju predvodi mentor.

A.3.5. MOGUĆNOSTI STUDIJA ZA USPOSTAVLJANJE SURADNJE S DRUGIM VISOKIM UČILIŠTIMA, ZNANSTVENIM INSTITUTIMA, TE PRIVATNIM I JAVNIM POSLOVNIM SEKTOROM

Fakultet filozofije i religijskih znanosti (do 2015. djelovao je pod nazivom „Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu“) sastavnica je Sveučilišta u Zagrebu, ali pripada i isusovačkom redu koji u svijetu vodi veliki broj fakulteta i sveučilišta, koji su međusobno dobro umreženi u raznovrsnoj suradnji. FFRZ ima veliku mogućnost razmjene profesora i studenata što može unaprijediti tijekom studiranja. FFRZ uspješno surađuje i s drugim katoličkim teološkim fakultetima u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini (tri teološka fakulteta u Zagrebu, Splitu, Đakovu i jedan u Sarajevu), s drugim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu koje se bave društvenim, kulturnim, povijesnim, religijskim i etičkim pitanjima, s teološkim fakultetima drugih kršćanskih zajednica te drugih religija, kao i s drugim visokoškolskim ustanovama, znanstvenim institutima te pojedinim znanstvenicima koji nisu zaposleni u znanstvenim ili nastavnim institucijama.

Fakultet već uspješno surađuje s više srodnih fakulteta u svijetu te znanstveno-nastavnim institucijama drugih vjerskih zajednica u susjednim zemljama (pravoslavljem, protestantizmom i islamom), s ustanovama koje se bave s filozofijom i religijom dalekog istoka i novim religijskim i idejnim pokretima. Širinu te suradnje pokazuju znanstveno-istraživački centri i instituti FFRZ-a, a ovaj Prijedlog programa upravo takvu suradnju snažno i ciljano potiče i promiče.

A.3.6. UVJETI ZA NAPREDOVANJE U VIŠU GODINU STUDIJA

Predložena dinamika doktorskog studija:

Student sam raspoređuje dinamiku slušanja kolegija i opterećenje kroz 1 i 2 semestar što znači da dinamika slušanja kolegija može biti i drugačija. Isto, vrijedi i za izborne kolegije i izvršavanje obveza u 3 i 4 semestru.

Prva godina

1. Semestar	
Obvezni kolegij	10 ECTS
Obvezni kolegij	10 ECTS
Izborni kolegij	5 ECTS
Izborni kolegij	5 ECTS

2. Semestar	
Obvezni kolegij	10 ECTS
Izborni kolegij	5 ECTS

Izborni kolegij	5 ECTS
Recenzija knjige x 2	2 x 5 ECTS

Uvjet za upis 3. semestra: 40 ECTS bodova, tj. položeni obvezni kolegiji (30 ECTS) + objavljene ili za objavu prihvaćene recenzije knjiga (2 x 5 ECTS).

Druga godina

3. Semestar	
Izborni kolegij (generičke vježbe)	10 ECTS
Pregledni rad x 2	2 x 10 ECTS

Uvjet za upis 4. semestra: 40 ECTS bodova, tj. položeni obvezni kolegiji (30 ECTS) + objavljene ili za objavu prihvaćene recenzije knjiga (2 x 5 ECTS) + imenovan mentor.

4. Semestar	
Izborni kolegij (generičke vježbe)	10 ECTS
Centar/ Institut	15 ECTS
Simpozij	5 ECTS

Uvjet za upis 5. semestra: 80 ECTS bodova, tj. položeni svi obvezni i izborni kolegiji (70 ECTS) + objavljene ili za objavu prihvaćene recenzije knjiga (2 x 5 ECTS).

Treća godina

5. Semestar	
Izrada sinopsisa	5 ECTS
Znanstveni rad	10 ECTS
Simpozij	5 ECTS

Uvjet za upis 6. semestra: 100 ECTS bodova, tj. položeni svi obvezni i izborni kolegiji (70 ECTS) + objavljene ili za objavu prihvaćene recenzije knjiga (2 x 5 ECTS) + izrađen i predan sinopsis (5 ECTS) + objavljen ili za objavu prihvaćen barem jedan pregledni rad (10 ECTS) + održano barem jedno izlaganje na simpoziju (5 ECTS).

6. Semestar	
Izrada doktorskog rada	40 ECTS

Povjerenstvo za poslijediplomske studije može osloboditi studente od obveza jednog dijela ECTS bodova, ukoliko je to u skladu sa studijskim programom, a osobito na temelju izlaganja na domaćem i međunarodnom znanstvenom skupu, objavljenih znanstvenih radova u domaćim i međunarodnim znanstvenim časopisima. Ovisno o uvjetima studijskog programa, studenti koji ostvare neki od uvjeta priznavanja ECTS bodova, mogu biti oslobođeni obveze prikupljanja do maksimalno 20 ECTS bodova, tek nakon upisa 5. semestra studija.

A.3.7. UVJETI ZA PRIHVAĆANJE TEME DOKTORSKOG RADA

Poslijediplomski doktorski studij filozofije i religijskih znanosti završava izradom i javnom obranom doktorskog rada. Po završetku doktorskog studija studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje završetak studija i postignuća akademskog stupnja doktora znanosti (dr. sc.). Ovisno o tematici izbornih predmeta, pisanih radova i temi doktorskog rada, student se kod prijave teme i izrade sinopsisa opredjeljuje za znanstveno polje filozofije ili za znanstveno polje religijskih znanosti u kojem želi postići akademski stupanj doktora znanosti.

Tema doktorskog rada prijavljuje se tijekom 4. semestra a brani najkasnije do upisa u 6. semestar. U dogovoru s mentorom student predlaže Povjerenstvu za poslijediplomske studije, na propisanom obrascu (DR.SC.-01), temu i sinopsis. Povjerenstvo za poslijediplomske studije imenuje tročlano povjerenstvo, sastavljeno od dvaju članova iz reda nastavnika dotičnog studija i jednog nastavnika ili znanstvenog istraživača s druge visokoškolske ili znanstven ustanove koji ne sudjeluje u izvođenju nastave na dotičnom studiju. *Pravilnik* predviđa da mentor može biti članom Povjerenstva za ocjenu teme doktorskog rada. U sklopu postupka Povjerenstvo za poslijediplomske studije u roku od 30 nakon prijave utvrđuje datum obrane teme doktorskog rada. Izvješće s javne obrane teme Povjerenstvu za poslijediplomske studije podnosi i ocjenu teme u propisanom obrascu (DR.SC.-02), a koje sadrži mišljenje i prijedlog za prihvaćanje ili odbijanje teme. Na osnovu pozitivne ocjene teme doktorskog rada Povjerenstvo za poslijediplomske studije predlaže Fakultetskom vijeću odobravanje naslova i teme doktorskog rada. Fakultetsko vijeće odobrava taj prijedlog te ga u propisanom obrascu (DR.SC.-03) dostavlja Senatu Sveučilišta, koji donosi odluku o prihvaćanju naslova i teme doktorskog rada.

A.3.8. UVJETI ZAVRŠETKA STUDIJA

Poslijediplomski studij završava ispunjenjem svih predviđenih uvjeta (položeni ispiti, napisani radovi, izrada i obrana doktorske disertacije – prikupljenih 180 ECTS bodova, ocjenom i javnom obranom doktorskog rada), a činom promocije doktorand stječe akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.) u polju filozofije ili u polju religijskih znanosti.

Doktorski rad student izrađuje pod vodstvom mentora, koji prati i pomaže u izradi rada i odlučuje kada je rad uspješno završen. Po završetku doktorskog rada, koji mora biti izvorni znanstveni rad, uz pisanu suglasnost mentora predaje se u studentsku službu pet uvezanih primjeraka i jedan primjerak u elektroničkom obliku. Doktorski rad se u pravilu piše na hrvatskom jeziku, ako postoje uvjeti rad se može pisati i na nekom od svjetskih jezika. Doktorski rad se oblikuje i oprema sukladno javno objavljenim naputkom Fakultetskog vijeća odnosno Sveučilišta. Po završetku rada Fakultetsko vijeće, na prijedlog Povjerenstva za poslijediplomske studije, uz mentora imenuje još barem dvojicu nastavnika – neparni broj (preporučuje se da jedan bude iz druge visokoškolske institucije), koji će pročitati rad i dati pisanu procjenu. Ako Povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada ne prihvati rad, može dati pisane primjedbe i rad vratiti studentu na doradu ili ga odbiti. Nakon pozitivne prosudbe (recenzije) mentora i dvojice recenzenata, na prijedlog dekana, Vijeće određuje članove povjerenstva i datum obrane doktorske disertacije. Mentor je jedan od članova Povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskog rada, ali ne može biti predsjednik toga Povjerenstva. Ako student ima dva mentora, Povjerenstvo mora biti sastavljeno od najmanje pet članova od kojih su dva člana mentori studenta, a jedan je s druge visokoškolske ili znanstveno-istraživačke ustanove i ne sudjeluje u izvođenju nastave na dotičnom studiju. Nijedan član Povjerenstva ne smije biti u obiteljskoj, poslovnoj ili drugoj vezi iz koje proizlazi sukob interesa.

Obrana doktorskog rada je javna i o njoj se sastavlja zapisnik. Nakon obrane doktorskog rada Fakultetsko vijeće na prijedlog Povjerenstva za poslijediplomske studije donosi odluku o ispunjavanju uvjeta za stjecanje akademskog stupnja doktora znanosti.

A.3.9. POPIS NASTAVNIKA S PRIPADAJUĆIM KOLEGIJIMA I BROJEM ECTS BODOVA

OBVEZNI PREDMETI	NASTAVNIK		PREDAVANJE	ECTS
			VJEŽBE	
Logika	Sandro Skansi	docent	P8 / V8	10
	Ines Skelac	docentica		

Spoznajna teorija	Dalibor Renić	docent	P8 / V8	10
Filozofija znanosti	Marina Novina	docentica	P8 / V8	10
Filozofija jezika	Ines Skelac	docentica	P8 / V8	10
Metafizika	Daniel Miščin	izvanredni profesor	P8 / V8	10
Filozofska antropologija	Ivan Šestak	redoviti profesor	P8 / V8	10
Opća i individualna etika: motivacija – djelovanje	Ivan Koprek	redoviti profesor	P8 / V8	10
Estetika. Ideja svetoga od Van Eycka do Chagalla	Daniel Miščin	izvanredni profesor	P8 / V8	10
Fenomenologija religije	Ivan Šestak	redoviti profesor	P8 / V8	10
Religijska antropologija	Ivan Antunović	izvanredni profesor	P8 / V8	10
Međureligijski dijalog	Mislav Ježić	akademik redoviti profesor	P8 / V8	10
Povijest religija	Anto Mišić Mislav Ježić	redoviti profesor akademik, redoviti profesor	P8 / V8	10
Abrahamske religije (židovstvo, kršćanstvo, islam)	Anto Mišić	redoviti profesor	P8 / V8	10
Indijske religije (hinduizam, buddhizam, đinizam)	Mislav Ježić	akademik, redoviti profesor	P8 / V8	10
Religije dalekog istoka (konfucijanizam, daoizam, šintoizam)	Mislav Ježić	akademik, redoviti profesor	P8 / V8	10
Prirodne/arhajske religije	Ivor Karavanić	redoviti profesor	P8 / V8	10
Povijest antičke filozofije	Anto Gavrić Filip Grgić	izvanredni profesor redoviti profesor	P8 / V8	10
Povijest filozofije srednjeg vijeka i renesanse	Anto Gavrić	izvanredni profesor	P8 / V8	10
Povijest novovjekovne filozofije	Barbara Ćuk	docentica	P8 / V8	10

Povijest suvremene filozofije	Ivan Šestak	redoviti profesor	P8 / V8	10
Hrvatska filozofija	Anto Mišić	redoviti profesor	P8 / V8	10

IZBORNI PREDMETI	NASTAVNIK		SEMINAR	ECTS
Metafilozofska promišljanja	Barbara Ćuk	docentica	16	5
Tko su te filozofkinje?	Barbara Ćuk	docentica	16	5
Filozofija o Bogu	Barbara Ćuk	docentica	16	5
Različitost vjere – <i>Disparitas cultus</i> . Komparativni studij ustrojstva ženidbe u različitim religijama	Marija Džinić	docentica	16	5
Arapska filozofija	Anto Gavrić	izvanredni profesor	16	5
Filozofija Tome Akvinskog	Anto Gavrić	izvanredni profesor	16	5
Anđeli i filozofija	Anto Gavrić	izvanredni profesor	16	5
Filozofija i film	Anto Gavrić	izvanredni profesor	16	5
Filozofija kao terapija duše	Anto Gavrić	izvanredni profesor	16	5
Kritika praktičnog uma – uvod i komentar	Ivan Koprek	redoviti profesor	16	5
Hegel: Uvod u fenomenologiju duha	Ivan Koprek	redoviti profesor	16	5
Emocije u etici	Ivan Koprek	redoviti profesor	16	5
Hrvatska crkvena drama i kazalište	Tihomil Maštrović	redoviti profesor	16	5
Problem smrti u filozofiji 20. stoljeća	Daniel Miščin	izvanredni profesor	16	5
Ranokršćanska filozofija	Anto Mišić	redoviti profesor	16	5

Filozofski temelji govora o Bogu	Anto Mišić	redoviti profesor	16	5
Filozofija uma Tome Akvinskog	Marina Novina	docentica	16	5
Migracije koncepata	Marina Novina	docentica	16	5
Suvremena kozmologija i filozofija	Marina Novina	docentica	16	5
Suvremeni društveni procesi i ideje	Krešimir Peračković	izvanredni profesor	16	5
Povijest i problemi analize u filozofije	Dalibor Renić	docent	16	5
Problem istine u filozofiji i religiji	Dalibor Renić	docent	16	5
Izabrana pitanja iz filozofije spoznaje	Dalibor Renić	docent	16	5
Lonerganova epistemologija u analitičkom kontekstu	Dalibor Renić	docent	16	5
Filozofija i religija u djelu Bernarda Lonergana	Dalibor Renić	docent	16	5
Religiozno iskustvo kao izvor filozofije religije	Dalibor Renić	docent	16	5
Transcendentalna metoda u filozofiji	Dalibor Renić	docent	16	5
Izabrana pitanja iz hrvatske neoskolastike	Ivan Šestak	redoviti profesor	16	5

A.3.10. MOGUĆNOST IZVEDBE PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA NA ENGLISKOM JEZIKU

Nastavnici našega Fakulteta su na pojedinim kolegijima sposobni izvoditi nastavu na engleskom, francuskom, njemačkom, talijanskom jeziku. Do sada se program redovito izvodio na hrvatskom jeziku, osim u slučajevima kada dolazi gost predavač iz inozemstva (ili kada studenti dio svoga studija završava u inozemstvu). U načelu, svaki se predmet može izvoditi na stranom jeziku, ako nastavnik i predavač ne govori hrvatski.

Ako se, uslijed značajnijeg kretanja studenata i profesora iz inozemstva, pojavi potreba za izvođenjem nastave na engleskom ili na nekom drugom od većih svjetskih jezika, postoje uvjeti da se razmjerno toj stvarnoj potrebi nastava i realizira.

A.3.11. POPIS PREDMETA/MODULA KOJI SE MOGU IZVODITI NA ENGLLESKOM JEZIKU

Svaki se predmet (obvezni, izborni, pisani rad) može izvoditi i na engleskom (ili drugom stranom) jeziku, ako za to postoji potreba (primjerice doktorand iz inozemstva).

Budući da za sada još uvijek nema stvarne potrebe za izvođenjem nastave na engleskom jeziku, nije nužno donositi popis predmeta koji bi se izvodili na engleskom ili nekom drugom jeziku. No na mrežnim stranicama Fakulteta bit će objavljeni dijelovi studijskih programa i na engleskom jeziku pa će se na taj način pružiti mogućnost studentima i nastavnicima iz inozemstva da dio studija provedu i na FFRZ-u.

Program se u potpunosti može izvoditi na engleskom jeziku, a kako je naznačeno dijelom i na drugim svjetskim jezicima (francuski, talijanski i njemački).

A.3.11. KRITERIJI I UVJETI UPISA PREDMETA/MODULA S DRUGIH DOKTORSKIH STUDIJA

Student može, ako postoje stvarni uvjeti, upisati i polagati neke predmete na drugim poslijediplomskim doktorskim studijima, koji su prikladni za temu doktorskog rada. Student to dogovara sa svojim mentorom, a na mentorov prijedlog odobrava Povjerenstvo za poslijediplomske studije.

A.3.12. ORGANIZACIJA STUDIJA U PUNOM RADNOM VREMENU (FULL-TIME) I STUDIJA S DIJELOM RADNOG VREMENA (PART-TIME)

Predloženi program poslijediplomskoga doktorskog studija zahtijeva puno radno vrijeme (*full-time*) u okviru tri akademske godine. No, na temelju dosadašnjeg iskustva samo manji dio studenata može studirati u punom radnom vremenu, dok veći dio studira uz rad. Imajući sve to u vidu, a ne ugrožavajući kvalitetu izvođenja studijskog programa, organizacija dokorskoga studija nastoji se uskladiti i s dijelom radnoga vremena (*part-time*), u pogledu studijskih obveza koje doktorandi trebaju ispuniti. To se dakako očituje na produžavanju roka završetka poslijediplomskoga studija, ali ne dulje od onoga što propisuju Pravilnik o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu i Pravilnik o doktorskim studijima FFRZ-a.

A.3.13. OPIS SUSTAVA SAVJETOVANJA I VOĐENJA DOKTORANADA KROZ DOKTORSKI STUDIJ, DODJELJIVANJA STUDIJSKOG SAVJETNIKA TIJEKOM UPISA NA DOKTORSKI STUDIJ I NJEGOVE OBVEZE

Povjerenstvo za poslijediplomske studije pomaže doktorandu u doktorskom studiju sve do imenovanja mentora ili mu za to razdoblje može dodijeliti studijskog savjetnika.

Tijek dokorskog studija filozofije i religijskih znanosti – obveze doktoranda i dokorskog studija

Tijek poslijediplomskoga dokorskog studija filozofije i religijskih znanosti Fakulteta filozofije i religijskih znanosti						
Godina	Semestar	Obveze doktoranda		Doktorski studij		
		Obveza	Rok	obveze	Odgovorno tijelo	rok
0	0	Prijava studija	Do upisa 1. semestra	Određivanja uvjeta upisa i raspisivanje javnog natječaja	Fakultetsko vijeće	Najmanje 2 mjeseca prije početka studija
		Izbor kandidata		Razgovor s kandidatima	Povjerenstvo za poslijediplomske studije	Prije početka upisa na studij
		Izjava o mogućnosti ispunjavanja obveza		Objava rezultata postupka upisa		
		Upis na studij				

PRIJEDLOG PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

1.	1. i 2.	Položeni obvezni kolegiji (30 ECTS) + objavljene ili za objavu prihvaćene 2 (dvije) recenzije knjiga (2 x 5 ECTS)	Do upisa 3. semestra	Održani ispiti iz obveznih kolegija	Profesori obveznih kolegija i Povjerenstvo za poslijediplomske studije	Do upisa 3. semestra
<i>Doktorandov godišnji izvještaj o napretku studija</i>			Do upisa 3. semestra	Godišnji izvještaj o radu studija	Povjerenstvo za poslijediplomske studije i Fakultetsko vijeće	Do upisa 3. semestar
2.	3.	Izbor mentora i početak izrade nacrtu doktorskog rada	Do upisa 4. semestra	Imenovanje mentora	Povjerenstvo za poslijediplomske studije	Do upisa 4. semestra
	4.	Položeni svi obvezni i izborni kolegiji (70 ECTS).	Do upisa 5. semestra		Povjerenstvo za poslijediplomske studije	Do upisa 5. semestra
Doktorandov godišnji izvještaj o napretku studija			Do upisa 5. semestra	Godišnji izvještaj o radu studija	Povjerenstvo za poslijediplomske studije	Do upisa 5. semestra
				Godišnji izvještaj mentora o napretku kandidata	Mentor i Fakultetsko vijeće	
3.	5.	Dovršetak izrade i predaja sinopsisa u proces obrane teme doktorskog rada i objavljen ili za objavu prihvaćen barem jedan pregledni rad, te održano barem jedno izlaganje na simpoziju (100 ECTS)	Do upisa 6. semestra	Imenovanje Povjerenstva za ocjenu teme rada	Povjerenstvo za poslijediplomske studije	Do upisa 6. semestra
		Ocjena teme doktorskog rada		Vijeće Društveno-humanističkog područja i Senat Sveučilišta		
	6.	Istraživanje i pisanje doktorskog rada	Do zakonskog roka dovršetka studija	Suglasnost mentora o provedenom istraživanju	Mentor	Do tri mjeseca od primitka doktorskog rada
	Izvršene sve obveze predviđene doktorskim studijem, te	Imenovanje Povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskog rada		Povjerenstvo za poslijediplomske studije i Fakultetsko vijeće		

	ispunjeni svi obrasci i predana sva izvješća u sustavu OBAD		Prihvatanje odluke Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada	Fakultetsko vijeće	Do dva mjeseca od dana prihvatanja doktorskog rada
	Prihvaćen doktorski rad i predani tiskani primjerci i na CD, u tajništvo Fakulteta.		Odluka Povjerenstva za obranu doktorskog rada	Povjerenstvo za obranu doktorskog rada	
	Javna obrana doktorskog rada				
ZAVRŠETAK STUDIJA					
Procedura promocije u stupanje doktora znanosti	Mjesec dana od obrane doktorskog rada	Objava doktorskog rada na mrežnim stranicama Fakulteta (Sveučilišta)	FFRZ Sveučilište u Zagrebu	30 dana od obrane doktorskog rada	
		Promocija doktora znanosti	Sveučilište u Zagrebu	Prema odluci Sveučilišta	

A.3.14. PRAVA I OBEVEZE DOKTORANADA, MENTORA I NOSITELJA STUDIJA

Prava i obveze doktoranada, mentora i nositelja studija propisani su Pravilnikom o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu i Pravilnikom o poslijediplomskim studijima Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

Doktorand ima pravo na redovite konzultacije sa svojim mentorom. Ima pravo upućivati molbe i upite Povjerenstvu za poslijediplomske studije koje rješava sva pitanja koja se odnose na doktorski studij.

Doktorand treba redovito izvršavati svoje obveze u skladu s upisanim programom doktorskih studija i odredbama navedenih Pravilnika. Doktorand je obavezan prijaviti se u online bazu doktoranada (OBAD), i redovito voditi evidenciju o napretku kroz doktorski studij te na kraju svake akademske godine u tom sustavu podnijeti godišnji izvještaj (dr.sc.-04).

Mentor je obavezan zauzeto voditi i usmjeravati doktoranda tijekom doktorskog istraživanja i izrade doktorskoga rada. Mentor treba na kraju svake akademske godine podnijeti godišnji izvještaj o radu doktoranda Povjerenstvu za poslijediplomske studije, na obrascu Sveučilišta (dr.sc.-05).

Prodekan za znanost, poslijediplomske studije i međunarodnu suradnju, kao predsjednik Povjerenstva za poslijediplomske studije, obavezan je na kraju akademske godine Fakultetskom vijeću podnijeti godišnje izvješće o radu studija te u Ured za doktorske studije i programe Sveučilišta dostaviti Godišnji izvještaj o radu studija, na obrascu Sveučilišta (dr.sc.-09).

Nositelj studija obavezan je osigurati sve potrebne uvjete za kvalitetnu provedbu poslijediplomskoga doktorskog studijskoga programa te na sjednicama Fakultetskog vijeća redovito budu i točke koje se odnose na doktorski studij.

A.3.15. TROŠAK STUDIJA PO DOKTORANDU

Procjenjujemo da bi ukupni trošak izvedbe doktorskog programa, na osnovi 10 studenata u tri godine, iznosio ukupno 480.000,00 kuna, odnosno 48.000,00 kuna po studentu (16.000,00 kuna po studentu godišnje). Doktorski studij financira se iz školarine, koju plaćaju studenti, fakultetske zaklade „Juraj Habdelić“ i drugih zakonskih izvora financiranja. Fakultet na početku svake akademske godine sklapa sa studentima poseban ugovor o financijskim obvezama i pravima. Ovisno o sudjelovanju studenata poslijediplomskih studija u nastavi na preddiplomskom studiju, organiziranju simpozija i drugim djelatnostima Fakulteta, može se umanjiti plaćanje školarine. Fakultet redovito neće financirati iz vlastitih sredstava izobrazbu studenata u inozemstvu, ali će nastojati pronaći inozemne stipendije i umanjiti će plaćanje školarine, ovisno o dužini studiranja i programu obavljenom u inozemstvu.

A.4. NAČIN PRAĆENJA KVALITETE PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

A.4.1. POPIS INDIKATORA KVALITETE KAO ŠTO SU ZNANSTVENA ILI UMJETNIČKA PRODUKCIJA NASTAVNIKA I DOKTORANADA, KVALITETA NASTAVE, RELEVANTNOST I KVALITETA DOKTORSKIH RADOVA, STATISTIČKI POKAZATELJI TRAJANJA STUDIRANJA, STATISTIČKI POKAZATELJI GODIŠNJEG BROJA NOVIH DOKTORA U ODNOSU NA BROJ DOKTORANADA, OSTVARENA MEĐUNARODNA SURADNJA, ZAPOŠLJIVOST DOKTORA

Nastavnici koji su predloženi za izvođenje Poslijediplomskoga doktorskog studija filozofije i religijskih znanosti imaju vrijedno iskustvo rada u nastavi, na znanstveno-istraživačkom području, u vođenju i sudjelovanju na domaćim i međunarodnim projektima i znanstvenim skupovima. Ta je dimenzija garancija za kvalitetno vođenje i mentoriranje doktoranada, ali i za aktivno uključivanje mlađih nastavnika u nastavnu i znanstveno-istraživačku djelatnost. Reformom postojećeg programa, ovaj prijedlog Programa karakterizira individualni pristup doktorandu s ciljem kvalitetne specijalizacije na izabranom području i visokom razinom izvrsnosti. Ovim se Prijedlogom studijskog programa naglasak posebno stavlja na interdisciplinarnost i znanstveno-istraživački rad doktoranada pod vodstvom mentora, koji uključuje sudjelovanje u programima diseminacije rezultata rada i sudjelovanje u projektima popularizacije znanosti te na djelatno uključivanje doktoranda u rad Centara i Instituta na Fakultetu. Takav individualni i zauzeti pristup doktorandu bitno bi utjecao na trajanje doktorskoga studija, a time bi godišnje povećao i broj uspješno završenih doktorskih disertacija. Godišnjim izvještajima mentora pratit će se i vrednovati napredak pojedinog doktoranda (znanstveni radovi, sudjelovanje u nastavi, sudjelovanje na simpozijima, istraživački projekti). U tom vidu trebat će povećati broj nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima i povećati broj aktivnih mentora.

U sljedećem razdoblju nastojat će se pojačati međunarodna suradnja, s time da će pojedini nastavnici, koji su završili studij u inozemstvu i koji su aktivno povezani sa srodnim fakultetima i ustanovama u inozemstvu, biti nositelji te nove, i nadamo se prepoznatljivije i učinkovitije, međunarodne suradnje. U tu bi suradnju bili svakako uključeni i doktorandi s ciljem da barem dva do tri mjeseca provedu u nekom prepoznatljivom međunarodnom studijskom centru. Isto tako, poticati će se suradnja sa znanstveno-istraživačkim i obrazovnim institucijama unutar Hrvatske s ciljem poticanja interdisciplinarnosti i suradnje na projektima popularizacije znanosti.

Kao poticaj na izvrsnost dodjeljivat će se nagrada za (a) nastavni angažman profesorima na doktorskome studiju i za znanstveni rad ostvaren u suradnji s doktorandom, (b) najboljem studentu poslijediplomskoga doktorskog studija.

Također, na godišnjoj razini prikupljat će se i analizirati podaci o trajanju studiranja, razlozima produljenja studiranja, pratit će se broj studenata koji redovito upisuju višu godinu studija, broj studenata ponavljača i studenata koji odustaju od studija.

A.4.2. OPIS NAČINA SUDJELOVANJA DOKTORANADA U POSTUPCIMA OCJENJIVANJA PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

Doktorande će se redovito, pri kraju svake akademske godine, pozivati da ocijene program *Poslijediplomskoga doktorskog studija filozofije i religijskih znanosti*. Na završetku doktorskoga studija također će ih se pozivati da vrednuju cjelokupni doktorski studij. Analiza rezultata ankete za vrednovanje poslijediplomskih studija koristi se za uvođenje potrebnih izmjena u izvedbenom nastavnom planu i vrednovanju znanja, odnosu prema studentima, radu administrativnih službi i u drugim elementima poslijediplomskoga studija. Ocjenjivanje i vrednovanje studijskog programa pomoću anonimnih anketa provodit će *Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete FFRZ-a*. Povjerenstvo za doktorske studije uključuje predstavnika doktoranada.

A.4.3. POSTUPCI ZA PRAĆENJE I UNAPRIJEĐIVANJE KVALITETE PROGRAMA DOKTORSKOGA STUDIJA (POSTUPCI VREDNOVANJA I SAMOVREDNOVANJA – GODIŠNJE SAMOOCJENJIVANJE STUDIJSKOG PROGRAMA, GODIŠNJE SAMOOCJENJIVANJE DOKTORANADA, REVIZIJA I UNAPRIJEĐENJE DOKTORSKOG STUDIJA U SKLADU S REZULTATIMA PRAĆENJA KVALITETE I REZULTATIMA SAMOVREDNOVANJA DOKTORSKOG PROGRAMA)

Već je naznačeno da su doktorandi i mentori obvezni podnijeti godišnje izvještaje o napretku studija (sukladno praksi Sveučilišta u Zagrebu u sustavu OBAD), a prodekan za znanost i poslijediplomske studije, kao voditelj doktorskoga studija, treba podnijeti godišnji izvještaj o stanju doktorskog studija. Povjerenstvo za poslijediplomske studije redovito se sastaje, priprema godišnji plan rada i podnosi godišnji izvještaj Fakultetskom vijeću. Također je istaknuto da će se provoditi anonimne godišnje ankete i ankete na završetku studija. *Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete FFRZ-a* pratit će provođenje anketa i s obzirom na rezultate Povjerenstvu za poslijediplomske studije, u čijem radu kao punopravni član sudjeluje i predstavnik doktoranada, davati prijedloge za podizanje kvalitete programa i za izvođenje programa Poslijediplomskoga doktorskog studija filozofije i religijskih znanosti. Na Fakultetskom vijeću bit će redovito jedna točka posvećena kvaliteti studija, u kojoj će se uz redovita izvješća davati i prijedlozi za unapređenje doktorskog studija u cjelini. Mrežne stranice FFRZ-a osiguravat će doktorandima potrebne informacije o sadržajima vezanim uz sve procese poslijediplomskog studija informacijama (o programima poslijediplomskog studija, obavijesti o natječajima i uvjetima upisa, prijavni obrazac, razredbeni postupak, troškovi studiranja, kontakti, raspored predavanja, upute za oblikovanje doktorskog rada, obrasci s OBAD-a). Kvaliteta mentoriranja pratit će se ispunjavanjem obrasca za samovrednovanje na kraju akademske godine. Doktorandu će po potrebi biti omogućeno i neovisno komentorstvo.

A.5. POPIS PREDMETA/MODULA

REDNI BROJ PREDMETA: 1

NAZIV PREDMETA/MODULA: Logika / A

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Sandro Skansi

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: doc. dr. sc. Ines Skelac

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: P 8 / V 8

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U ovom će se predmetu studenta upoznati s naprednim tehnikama logike, osnovama teorije dokaza, teorije modela i teorije složenosti. Poseban naglasak je stavljen na modalnu i neizrazitu logiku kao i na primjene logike na filozofijske probleme kao i na metode dokazivanja. Dio predmeta posvećen teoriji dokaza će studenta upoznati s eliminacijom reza, Goedelovim teoremima nepotpunosti i ordinalnom analizom, dok bi dio posvećen teoriji modela studenta upoznao s kompaktnošću i teorijom konačnih modela. Dio kolegija posvećen teoriji složenosti bi se sastojao od zadovoljivosti propozicijske logike, deskriptivne složenosti i Kolmogorovljeve složenosti. Zadnji dio koji bi se bavio modalnom i neizrazitom logikom bi predstavio ove logičke sustave i njihova proširenja, kao i neke njihove primjene.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

Sandro Skansi, *Logika i dokazi*, 2. izdanje, Zagreb: Fakultet hrvatskih studija i Element d.o.o., 2020.

Timothy Ross, *Fuzzy logic*, Wiley, 2010.

PREPORUČENA

Dodatna literatura u dogovoru s kandidatom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, vježbe, individualni rad

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 2

NAZIV PREDMETA/MODULA: Spoznajna teorija / A

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Dalibor Renić

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: P 8 / V8

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij Spoznajna teorija nudi kritički pregled filozofskih odgovora na pitanja o uvjetima, izvorima i doseg u ljudskog znanja, u suvremenom i povijesnom kontekstu. Nastoji osposobiti studente da mogu ključne epistemološke pojmove kontekstualizirati u povijesti i suvremenoj filozofiji; usvojiti kritičke kompetencije klasifikacije, analize i vrednovanja ljudskih pretenzija na znanje i istinitu spoznaju; istražiti neke važne tekstualne doprinose utjecajnih epistemologa; prepoznati kritički problem u raznim filozofskim i religiozološkim postavkama; pozicionirati se s obzirom na kritički problem u vlastitom području znanstvenog rada. Teme kojima se bavi: Pristupi spoznaji; Teorije istine; Teorije opravdanja; Ontološka spoznaja; Epistemologija religije; Epistemička normativnost.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

Obvezatna (a)

René Descartes, *Metafizičke meditacije: Razmišljanja o prvoj filozofiji*, Zagreb: Demetra, 1993.

John Greco, Ernest Sosa (ur.), *Epistemologija. Vodič u teorije znanja*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2004.

Ivan Macan, *Filozofija spoznaje*, Zagreb: FTI, 1997.

Obvezatna (b): tekstovi / djela izabranog autora i teme (po izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom).

PREPORUČENA

Zvonimir Čuljak (ur.), *Vjerovanje, opravdanje i znanje. Suvremene teorije znanja i epistemičkog opravdanja*, Zagreb: Ibis grafika, 2003.

Martin Heidegger, *O biti istine*, u: Ivan Kordić, *O biti istine. Filozofske studije*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 1996, 273-295.

David Hume, *Istraživanje o ljudskom razumu*, Zagreb: Naprijed, 1988.

Edmund Husserl, *Kriza evropskih znanosti i transcendentna fenomenologija*, Zagreb: Globus, 1990.

William James, *Pragmatizam*, Zagreb: Ibis grafika, 2001.

Thomas Kuhn, *Struktura znanstvenih revolucija*, Zagreb: Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, 1999.

Immanuel Kant, *Kritika čistoga uma*, Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1984.

John Locke, *Ogled o ljudskom razumu*, Zagreb: Naklada Breza, 2007.

Jean-Francois Lyotard, *Postmoderno stanje: izvještaj o znanju*, Zagreb: Ibis-grafika, 2005.

Karl Popper, *Objektivno saznanje: evolutivni pristup*, Beograd: Paideia 2002.

Dalibor Renić, *Uvid i metoda. Filozofija i teologija Bernarda Lonergana*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2018.

Snježana Prijić-Samardžija i Ana Gavran Miloš (ur.), *Antička i novovjekovna epistemologija*, Zagreb: Jesenski i Turk, 2011.

Toma Akvinski, *Izbor iz djela*, sv. I, Zagreb: Naprijed, 1990.

Stjepan Zimmermann, *Nauka o spoznaji*, Zagreb: Hrvatska državna tiskara, 1942.

Sekundarna: prema interesima i izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, samostalni zadatci

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Seminarski rad, mješovito e-učenje

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 3**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Filozofija znanosti / A**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** doc. dr. sc. Marina Novina**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Filozofija znanosti je filozofijska disciplina koja se smatra svojevrsnom nasljednicom epistemologije, ali je ujedno neodvojiva od logike i metafizike. Povijesno gledano, njezin je nastanak vezan uz sazrijevanje njenog predmeta, odnosno novovjekovne znanosti. Ovaj kolegij donosi pregled tzv. anglosaksonskih i kontinentalnih shvaćanja znanosti u okviru opće i posebnih filozofija znanosti, te u tom smislu uključuje uvid u: (a) opće teme filozofije znanosti, npr. određenje znanosti, struktura znanosti, pitanje znanstvene metode, ciljeva znanosti i smjene teorija; (b) analizu temeljnih pojmova i metoda pojedinih znanstvenih disciplina; (c) promišljanje o posljedicama novih rezultata i metoda znanosti na tradicionalne filozofijske probleme (etika znanosti); (d) pitanja o granicama znanosti, te (e) pitanja posebnih filozofija znanosti prema izboru kandidata (fizika, biologija, matematika, sociologija, psihologija, kognitivna znanost).

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

- Rudolf Carnap, *An Introduction to the Philosophy of Science*, New York: Basic Books, 1966.
 Peter Clark, Katherine Hawley (ed.), *Philosophy of Science Today*, Oxford: Oxford University Press, 2003.
 Pierre Duhem, *The Aim and Structure of Physical Theory*, New Jersey: Princeton University Press, 1991.
 Werner Heisenberg, *Fizika i filozofija*, Zagreb: KruZak, 1997.
 Werner, Heisenberg, *Promjene u osnovama prirodne znanosti*, Zagreb: KruZak, 1998.
 Thomas Kuhn, *Struktura znanstvenih revolucija*, Zagreb, 1999.
 Jasmina Lelas, *Teorije razvoja znanosti*, Zagreb, 2000.
 Srđan Lelas, Tihomir Vukelja, *Filozofija znanosti*, Zagreb, 1996.
 Srđan Lelas, *Promišljanje znanosti*, Zagreb, 1990.
 Anthony O'Hear, *Uvod u filozofiju znanosti*, Zagreb 2007.
 Samir Okasha, *Filozofija nauke*, Sarajevo 2004.
 Henri Poincaré, *Znanost i hipteza*, Zagreb: Globus, 1989.
 Karl Popper, *Logika naučnog otkrića*, Beograd, 1973.
 Karl, Popper, *Conjectures and Refutations*, Londn and New York: Routledge, 2002.
 Alexander, Rosenberg, *Philosophy of Science*, London and New York, 2000.
 Neven Sesardić (ur.), *Filozofija nauke*, Beograd 1986.
 Stephen Toulmin, *The Philosophy of Science*, London 1953.

PREPORUČENA

Prema interesima doktoranda u dogovoru s nastavnikom

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 10

REDNI BROJ PREDMETA: 4**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Filozofija jezika / A**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** doc. dr. sc. Ines Skelac**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Kolegij obuhvaća teme bavljenja jezikom od antičke filozofije do danas, s posebnim naglaskom na analitičkoj filozofiji jezika drugoj polovici XX. stoljeća, odnosno nakon objave Wittgensteinova *Tractatusa*. U prvom dijelu kolegija dat će se povijesni pregled filozofije jezika, nakon čega će se naglasak staviti na Wittgensteinovu filozofiju jezika – probleme značenja, postojanja privatnog jezika i jezičnih igara. Obradit će se Kripkeova interpretacija Wittgensteina, nakon čega će se prijeći na jezičnu pragmatiku i obrađivati teme poput implikatura, presupozicija, pejorativa, govornih činova i razgovornih maksima. Konačno, razmatrat će se veze između filozofije jezika i logike, umjetne inteligencije, lingvistike i kognitivnih znanosti.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

- A. P. Martinich, *The Philosophy of Language*, Oxford University Press, 2000.
 W. G. Lycan, *Filozofija jezika. Suvremeni uvod*, Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Hrvatski studiji, 2011.
 B. Hale, C. Wright, *A Companion to the Philosophy of Language*, Wiley-Blackwell, 1999.
 C. McGinn, *Philosophy of Language: The Classics Explained*, The MIT Press, 2015.

PREPORUČENA

- J. L. Austin, *Performative Utterances*, u: J. O. Urmson and G. J. Warnock (ed.), *J. L. Austin's Philosophical Papers*, Oxford University Press, 1979.
 R. Carnap, *The Logical Syntax of Language*, London: Kegan Paul, 1937.
 N. Chomsky, *Syntactic Structures*, Hag: Mouton & Co, 1957.
 D. Davidson, *On the Very Idea of a Conceptual Scheme*, *Proceedings and Addresses of the American Philosophical Association* 47 (1974) 1, 5-20.
 M. Dummett, *Frege: Philosophy of Language*, 2nd ed. London: Duckworth, 1981.
 G. Frege, *Misao*, *Čemu* 12 (2015) 1, 117-140.
 G. Frege, *Osnove aritmetike i drugi spisi*, Zagreb: Kruzak, 1995.
 H. P. Grice, *Logika i razgovor*, u: N. Miščević (ur.) *Kontekst i značenje*, Rijeka: Izdavački centar Rijeka, 1987.
 S. Kripke, *Naming and Necessity*, Oxford: Blackwell, 1981.
 S. Kripke, *Wittgenstein on Rules and Private Language*, Harvard University Press, 1982.
 G. Lakoff, M. Johnson, *Metaphors We Live By*, University of Chicago Press, 1980.
 J. R. Searle, *What is Language: Some Preliminary Remarks*, u: S. L. Tsohatzidis (ur.), *John Searle's Philosophy of Language. Force, Meaning and Mind*, Cambridge: Cambridge University Press, 2017.
 B. Russell, *On Denoting*, *Mind* 14 (1905) 479-493.
 G. Švob, *Frege: Pojmovno pismo*, Zagreb: Filozofski fakultet u Zagrebu – Naprijed, 1992.
 L. Wittgenstein, *Remarks on the Foundations of Mathematics*, Oxford: Basil Blackwell, 1956.
 L. Wittgenstein, *Philosophical Remarks*, Oxford: Basil Blackwell, 1964.
 L. Wittgenstein, *Filozofijska istraživanja*, Zagreb: Globus, 1998.
 L. Wittgenstein, *Tractatus Logico-Philosophicus*, Zagreb: Moderna vremena, 2003.

I druga literatura u dogovoru sa studentima.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 10

REDNI BROJ PREDMETA: 5**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Metafizika / B**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** izv. prof. dr. sc. Daniel Miščin**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:** -**JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Polazeći od usvojenog okvira razvoja zapadne metafizike na višoj razini, predmet će se baviti izabranim pitanjima iz povijesti zapadne metafizike, s naglaskom na usporedbi između tradicionalne metafizike (Platon, Aristotel, Toma Akvinski) i metafizike novoga vijeka od Descartesa do Heideggera. Temeljna ideja predavanja pritom je istraživati zakonitosti razvoja temeljnih metafizičkih pojmova (mogućnost, zbiljnost, bitak, biće, bit, Bog, duša, supstancija, vrijeme, ideja, individuum) i mijena njihova sadržaja u pojedinim povijesnim razdobljima. Poseban naglasak pritom se stavlja na suvremene rasprave u zapadnoj metafizici. Svaki student, usvojivši višu razinu razumijevanja i poznavanja temeljnih problema zapadne metafizike, bira po jedan pojam iz povijesti zapadne metafizike, analizira ga prikazujući u pisanom radu njegov povijesni razvoj.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Jean Grondin, *Introduction to Metaphysics. From Parmenides to Levinas*, New York: Columbia University Press, 2012.

Walter Schulz, *Bog novovjekovne metafizike*, Zagreb: Matica hrvatska, 1996.

Pavel Gregorić i Filip Grgić (ur.), *Aristotelova „Metafizika“. Zbirka rasprava*, Zagreb: Kruzak, 2003.

PREPORUČENA

Johannes B. Lotz, *Martin Heidegger und Thomas von Aquin: Mensch, Zeit, Sein*, Pfullingen: Neske, 1975.

Etienne Gilson, *God and Philosophy*, New Haven/London: Yale University Press, 2002.

Marijan Cipra, *Metamorfoze metafizike*, Zagreb: Matica hrvatska, 1999.

Erich Przywara, *Analogia Entis. Metaphysics: Original Structure and its Rythm*, Eerdmans, Grand Rapids 2014.

Michael J. Loux, *Metafizika*, Zagreb: Hrvatski studiji, 2010.

Heinz Heimsoeth, *Šest velikih tema zapadnjačke metafizike*, Zagreb: Matica hrvatska, 2018.

Lindsay Judson, *Aristotle: Metaphysics, Book Lambda*, Oxford: Clarendon Press, 2019.

James C. Doig, *Aquinas on Metaphysics. A Historico-doctrinal study of the comentary of „Metaphysics“*, Hague: Martinus Nijhoff, 1972.

Christos Yannaras, *Postmodern Metaphysics*, Brookline: Holy Cross Orthodox Press, 2004.

T. L. S. Sprigge, *The God of Metaphysics*, Oxford: Oxford University Press, 2006.

Anna Marmodoro i Erasmus Mayr, *Metaphysics. An introduction to contemporary debates and their history*, Oxford: Oxford University Press, 2019.

Eric D. Perl, *Thinking Being. Introduction to Metaphysics in the Classical Tradition*, Leiden/Boston: Brill, 2014.

James Lawler, *Matter and Spirit. The Battle of Metaphysics in Modern Western Philosophy before Kant*, Rochester: University of Rochester Press, 2006.

Kathrin Koslicki, *Form, Matter, Substance*, Oxford: Oxford University Press, 2018.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Uvod u problem, rad studenata u skupinama, rasprave, individualni rad sa studentima.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pohađanje predavanja i individualne konzultacije, svaki student polaže ispit i piše završni rad na izabranu temu iz tematskog okvira kolegija.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 6

NAZIV PREDMETA/MODULA: Filozofska antropologija / B

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: prof. dr. sc. Ivan Šestak

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: P 8 / V 8

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Filozofska antropologija je teoretska filozofska disciplina koja, za razliku od drugih znanstvenih disciplina koje se bave proučavanjem čovjeka, nastoji odgovoriti na pitanje o tome što je čovjek naprosto, to jest: što je čovjek kao čovjek? U tome se dakle sastoji specifičnost filozofskoga pitanje o čovjeku, na koje ne može odgovoriti nijedna od znanosti o čovjeku, pa ni sve uzete zajedno. U odgovoru na ovo specifično pitanje filozofska se antropologija rukovodi ontološkim principom koji pozornost usmjerava na specifičnost djelovanja nekoga bića, koje ga najzad dovodi do specifičnosti njegova bitka. U tom su postupku od velike pomoći i povijesni filozofski dosezi, kao i najnoviji pokušaji konstrukcije ove filozofske discipline u 20. stoljeću.

U okviru ovog temeljnog promišljanja filozofska će refleksija pokušati razumjeti i dati odgovore na pitanja koja si postavlja suvremeni čovjek. To su primjerice pitanja o sreći, o smislu i o uspjelom životu, o emocijama i umu, o prijateljstvu i ljubavi, o djelovanju i radu te napokon o trpljenju i smrti. Odgovori na ova pitanja žele biti takve naravi da čovjeku mogu ponuditi smislom ispunjen život - pa i u vremenu kriza, pri čemu postaje razvidnim da zdravlje, bogatstvo ili uspjeh nisu od presudne važnosti. Ono što se nadaje kao jedino važno i smisljeno jest naprotiv njegovanje dubokih međuljudskih odnosa, voljeti i dati se voljeti, činiti nešto što nije samo vrijedno za pojedinca, nego i za društvo i za cjelokupno stvorenje.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

Emerich Coreth, *Was ist der Mensch? Grundzüge einer philosophischen Anthropologie*, Innsbruck-Wien: Tyrolia-Verlag, ⁴1986.

Gerd Haefner, *Filozofska antropologija*, Zagreb: Naklada Breza, 2003.

Battista Mondin, *Antropologia filosofica*, Bologna: Edizioni Studio Domenicano, 2000.

Ivan Šestak, *Prilozi filozofiji o čovjeku*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2011.

Carlos Valverde, *Der Mensch als Person*, Paderborn: Bonifatius, 1999.

PREPORUČENA

Michael Bordt, *Philosophische Anthropologie*, München/Grünwald: Verlag Komplet-Media GMBH, 2011.

Ramon Lucas Lucas, *L'uomo spirito incarnato*, Milano: Edizioni San Paolo, ²1997.

Ivan Šestak, *Toma Akvinski o sreći i blaženstvu*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu, 2018.

I prema interesima doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 7

NAZIV PREDMETA/MODULA: Opća i individualna etika: motivacija – djelovanje / B

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: prof. dr. sc. Ivan Koprek

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: P 8 / V8

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Predmet je koncipiran kao svojevrsni uvod u opću i individualnu etiku - s posebnim vidikom na motivaciju i problem djelovanja. Motivacija je neprocjenjiva vrijednost u svijetu poslovanja. I u osobnom području sposobnost motiviranja sebe smatra se ključnim za uspješan život. Pitanje što je motivacija ne najmanje se raspravlja u praktičnoj filozofiji, etici i teoriji djelovanja. Odakle potječu motivi za naše postupke, jesu li razlog, motivirajuća snaga, jesu li to osjećaji ili vanjski čimbenici? Može li se i kako motivacija shvatiti kao vrijednosti? Koje su mogućnosti i ograničenja motivacije ljudi u društvenim područjima ekologije, medicine i sudjelovanja u demokratskim procesima? U kojoj se mjeri teorijska filozofija bavi konceptualnim i ideološkim problemima koji postavljaju empirijske teorije motivacije? U kakvoj su vezi metafizička pitanja o ljudskoj slobodnoj volji? Kako se odnosi motivacija i ljudsko djelovanje? Što je poslovna etika i njezin odnos prema motivaciji i ljudskom djelovanju?

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

- G. E. M. Anscombe, *Intention*, Cambridge, 1963.
W. K. Frankena, *Thinking about Morality*, Michigan, 1980.
R. M. Hare, *Jezik morala*, Zagreb, 1998.

PREPORUČENA

- A. J. Ayer, *Language, Truth and Logic*, New York, 1952.
B. Gert, *Brute Rationality: Normativity and Human Action*, Cambridge, 2004.
T. Lazović, *Razlozi, uzroci i motivi (Hjum i Kant)*, Beograd, 1988.
D. Parfit, Reasons and Motivation, u: *Proceedings of the Aristotelian Society* 71 (1997), 99-130.
D. Shaw, Hume's Theory of Motivation, u: *Hume Studies*, XV (1989) 1, 163-183.
R. J. Wallace, Moral Motivation, u: J. Dreier (ur.), *Contemporary Debates in Moral Theory*, Oxford, 2006, 182-196.
N. Zangwill, Externalist Moral Motivation, u: R. Shafer-Landau i T. Cuneo (ur.), *Foundations of Ethics: An Anthology*, Oxford, 2007, 243-251.
N. Zangwill, Non-cognitivism and Motivation, u: C. Sandis (ur.), *New Essays on the Explanation of Action*, Basingstoke, 2009, 416-424.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, vježbe, individualni rad

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 8**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Estetika. Ideja svetoga od Van Eycka do Chagalla / B**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** izv. prof. dr. sc. Daniel Miščin**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:** -**JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Kolegij se bavi analizom izabranih umjetnina iz povijesti zapadne umjetnosti koji u različitim epohama kulturne povijesti zapada tematiziraju sveto i odnos prema svetome. Temeljni kriterij za izbor i raspravu o umjetninama je reprezentativnost odnosa prema svetome u pojedinom povijesnom razdoblju i njegova povezanost s raspravama osobito na području estetike, metafizike i teologije u pojedinoj povijesnoj epohi. Kolegij ukazuje na odnos prema svetome kako je iskazan na izabranim primjerima umjetnina sa sakralnom tematikom u razdoblju od Van Eycka do Chagalla. Tako široko, višestoljetno vremensko razdoblje obuhvaćeno svoj razlog ima u nastojanju da studentima jasno očituju *mijene* u odnosu prema svetome i u načinu na koji se ono prikazuje. U tom se kontekstu nastoji istraživati kako su estetičke, povijesno-umjetničke, metafizičke i teološke rasprave pojedinog vremena utjecale na način prikazivanja svetoga u umjetnosti, polazeći pritom od uvjerenja da apstraktni pojmovi iz tih područja upravo na umjetninama postaju pokazivima.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

David Lyle Jeffrey, *In the Beauty of Holiness. Art and the Bible in Western Culture*, Eerdmans, Grand Rapids, 2017.

Marcel Bačić (prir.), *Katedrala. Mjera i svjetlost*, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 2003.

Johan Huizinga, *Jesen Srednjeg vijeka*, Zagreb: Naprijed, 1991.

PREPORUČENA

Richard Viladesau, *The Beauty of the Cross. The Passion of Christ in Theology and the Arts – from the Catacombs to the Eve of Renaissance*, Oxford: Oxford University Press,, 2006.

Richard Viladesau, *The Triumph of the Cross. The Passion of the Christ in Theology and Arts – from the Renaissance to the Counter-Reformation*, Oxford: Oxford University Press, 2008.

Richard Viladesau, *The Triumph of the Cross. The Passion of the Christ in Theology and Arts – from the Renaissance to the Counter-Reformation*, Oxford: Oxford University Press, 2016.

Richard Viladesau, *The Fooly of the Cross. The Passion of the Christ in Theology and Arts – The Passion of Christ in Theology and the Arts – Early Modernity*, Oxford: Oxford University Press, 2016.

G. W. F. Hegel, *Vorlesung über die Ästhetik I-III*, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1986.

Neil Mac Gregor, *Living with the gods. On Beliefs and Peoples*, London: Allan Lane/Pinguin Books, 2018.

Hans Belting, *Bild und Kult. Eine Geschichte des Bildes vor dem Zeitalter der Kunst*, C. H. Beck, 1990.

Amy Knight Powell, *Depositions. Scenes from the Late Medieval Church and the Modern Museum*, New York: Zone Books, 2012.

Marcel Bačić, *Prostor interpretacije*, Zagreb: Matica hrvatska, 2016.

Milan Pelc (prir.), *Ideal, forma, simbol*, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 1995.

Erwin Panofsky, *Early Netherlandish Painting*, New York: Harper and Row, 1971.

Mircea Eliade, *Sveto i profano*, Zagreb: AGM, 2002.

Karl Löwith, *Svjetska povijest i događanje spasa*, Zagreb: August Cesarec – Sarajevo: Svjetlost, 1990.

Umberto Eco, *Povijest ljepote*, Zagreb: Hena com, 2004.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE:

Uvod u problem, rad studenata u skupinama, rasprave, individualni rad sa studentima.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pohađanje predavanja i individualne konzultacije, završni rad na izabranu temu iz tematskog okvira kolegija.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 10

REDNI BROJ PREDMETA: 9**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Fenomenologija religije / C**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** prof. dr. sc. Ivan Šestak**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Religioznom se činjenicom bave mnoge znanosti novijega datuma, a koje pod svojim formalnim vidikom proučavaju fenomen religije, primjerice: povijest religija, psihologija religije, sociologija religije, etnologija religije i filozofija religije. Religijom kao čovjekovom vlastitošću bavi se i fenomenologija religija, čiji je začetnik Gerardus van der Leeuw (1890. – 1950.). Ona proučava religiozne pojave koje imaju veze s onostranim, nadnaravnim transcendentnim, božanskim, apsolutnim, bezuvjetnim, svetim, a koje se očituju u ovostranosti. Zadaća ova discipline jest da fenomenološkom metodom anglosaksonske tradicije promotri pojave, sabere ih i razvrsta, ne dajući ipak o njima konačni sud. To znači da je fenomenologija religije poglavito jedna poredbena sveopća znanost o religijama i religioznim fenomenima. Ona dakle najprije želi opisati religiozni fenomen u njegovim mnogobrojnim manifestacijama, potom nastoji učiniti razumljivom njegovu unutarnju strukturu, te ga napokon pokušati interpretirati kako bi se mogao razumjeti smisao i značenje te strukture. U tom se postupku ne smije se iz vida izgubiti subjektivna intencija koja nosi religioznog čovjeka u njegovu religioznom ponašanju. Tako je naime jedino moguće prijeći od onog pukog objašnjenja fenomena do istinskoga njegova shvaćanja.

Pored određivanja epistemološkog statusa fenomenologije religije i metodoloških razgraničenja, u predavanjima će biti riječi o teorijama podrijetla religije, o definicijama i bitnim sastavnicama religije, o zajedničkim karakteristikama svih religija, o analizi i percepciji Svetoga te o religioznom izrazu.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Marcelo Bravo Pereira, *La ricerca di quello splendore. Note introduttive alla fenomenologia della religione*, Roma: If press, Ateneo Pontificio Regina Apostolorum, 2011.

James Cox, *An Introduction to the Phenomenology of Religion*, Bloomsbury Academic, 2010.

Mircea Eliade, *Sveto i profano*, Zagreb, 2002.

Hrvoje Lasić, *Fenomenologija i filozofija religije*, Zagreb: FTIDI, 2012.

Gerardus van der Leeuw, *Fenomenologia della religione*, Torino: Bollati Boringhieri, 2002.

Théoneste Nkeratsmihigo – Giorgia Salatiello, *Pensare la religione*, Napoli: Chirico, 2010.

Rudolf Otto, *Sveto. O iracionalnom u ideji božanskoga i njezinu odnosu spram racionalnoga*, Zagreb: Scarabeus-Naklada, 2006.

PREPORUČENA

Mariasusai Dhavamony, *Phenomenology of religion*, Roma: PUG, 1973.

Hrvoje Lasić, Fenomenologija religije – nastajanje i povijesni razvoj, *Obnovljeni život* 49 (1994) 1, 25-40.

Battista Mondin, Analisi fenomenologica del concetto di religione, *Sapienza* 43 (1990), 241-269.

Adalbert Rebić (ur.), *Opći religijski leksikon*, Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2002.

Ivan Šestak, Zaborav i eliminacija religioznoga u osobnom i javnom životu, *Znakovi vremena* 21 (2018) 82, 135-152.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 10

REDNI BROJ PREDMETA: 10**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Religijska antropologija / C**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** izv. prof. dr. sc. Ivan Antunović**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Religijska antropologija je predmet unutar kojega se obrađuje religija kao antropološki fenomen. Unutar tog kolegija bavimo se odnosom između antropologije i religije polazeći od univerzalnih elemenata religioznosti. Religija spada u konstitutivnost ljudskog bića, što potvrđuje činjenica da u povijesti nije postojala skoro nijedna kultura koja bi bila isključivo areligiozna ili nereligiozna. Fenomen ateizma i agnosticizma je također gotovo uvijek bio prisutan u ljudskim civilizacijama, ali toliko je bio neznatno zastupljen te se na temelju toga nikako nije moglo misliti o čovjeku ili društvu koje bi bilo nereligiozno. Neupitno je da je fenomen ateizma bio prisutan u antičkim kulturama: u indijskoj filozofiji iz 4. stoljeća, osobito u sāmkhya filozofiji, konfucijanizmu, hebraizmu (Ps 14, 1). O tome svjedoče etnološke i antropološke studije.

M. Schelera se smatra utemeljiteljem filozofijske antropologije u 20. stoljeću, grana koja je po svom sadržaju i cilju vrlo srodna religijskoj antropologiji. U djelu *Čovjekov položaj u svemiru* ističe da u istom trenutku u kojem je čovjek postao svjestan sebe i svijeta, jer je kao duhovno biće, mogao objektivirati vlastitu psihofizičku narav, on također dohvaća ideju o apsolutnom biću koje se nalazi iznad svijeta. Svijest o Bogu kao apsolutnom biću je jednako konstitutivna za ljudsku narav kao i samosvijest i svijest o svijetu. Prema tome, ako postoji izvorni odnos između antropologije i religije, i svijesti koju čovjek ima o sebi i Bogu kao apsolutnom biću, onda on mora proizlaziti već iz primitivnih religijskih oblika. U svim religijama pa i onim najprimitivnijim pronalazimo svijest o čovjekovoj pripadnosti sveukupnosti zbiljskoga.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

- Michael Banton (ed.), *Anthropological Approches to the Study of Religion*, London: Routledge, 1966.
 Fiona Bowie, *Anthropology of Religion*, u: R. A. Segal (ur.), *The Blackwell Companion to the Study of Religion*, Oxford, 2006.
 Fiona Bowie, *The Anthropology of Religion: An Introduction*, Oxford: Blackwell, 2000.
 Stephen D. Glazier (ed.), *Anthropology of religion: A Handbook*, Westport, CT: Greenwood, 1997.
 Michael Lambek (ed.), *A Reader in the Anthropology of Religion*, 2nd edition, Oxford: Wiley-Blackwell, 2008.
 P. Perković, *Evolucija i kreacionizam*, *Obnovljeni život* 51 (1996) 3, 295-302.
 Max Scheler, *Ideja čovjeka i antropologija*, Zagreb: Nakladni zavod Globus, 1996.
 Max Scheler, *Čovjekov položaj u kozmosu*, Zagreb: Fabula nova, 2005.

PREPORUČENA

- R. Cantoni, *Il pensiero dei primitivi. Preludio ad un'antropologia*, Milano, 1963.
 K. Kešina, *Moderna evolucionistička teorija i kršćanska slika čovjeka*, *BS* 70 (2000) 1, 95-110.
 S. Kušar, *Muško i žensko stvori ih* (Post 1, 27). *Mali prilog teologijskoj antropologiji spolova*, *OŽ* 45 (1990) 6, 461-466.
 J. Lubbock, *The Origins of Civilisation and the Primitive Condition of Man*, Cambridge University Press, 2014.
 J. M. Maldamé, *Pomoć prirodnih znanosti u boljem izričaju istočnog grijeha*, *Communio* 101-102 (2000) 3-7.
 M. Matić, *Vizija P. Teilharda de Chardina – evanđelista Krista u kozmosu*, *OŽ* 37 (1982) 3, 225-238.
 Alister E. McGrath, *Znanost i religija*, Zagreb, 2015.
 J. Ratzinger, *U početku stvori Bog: promišljanja o stvaranju i grijehu*, Split: Verbum, 2008.
 Keith Ward, *Religion and Creation*, Oxford, 1996.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 10

REDNI BROJ PREDMETA: 11**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Međureligijski dijalog / C**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** akademik prof. dr. sc. Mislav Ježić**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:** Mislav Ježić, Ivan Andrijanić, Višnja Grabovac, Hazuki Mori, Ivana Buljan, Ivica Musa, Tomislav Špiranec, Blaženko Nikolić**JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA / MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Unutar kršćanstva postoji ekumenski dijalog među različitim kršćanskim crkvama ili denominacijama. Razlike su se u nauci javljale oko tumačenja Boga kao Svetoga Trojstva među raznim crkvenim središtima (Alexandria, Antiokhia, Carigrad, Rim). U osnovi se sve slažu u poimanju Boga Oca. Kao prvi krug razlika u nauci mogu se navesti razlike između prethalkedonskih crkava i poslijehalkedonskih u poimanju naravi Isusa Krista. Među poslijehalkedonskim crkvama potom je razlika u poimanju proizlaženja treće hipostaze, Duha Svetoga, samo od Oca ili od Oca i Sina (*filioque*) postala simbolom raskola između Zapadne Crkve (Katoličke) i Grčkoistočne Crkve (Pravoslavne). Treći najznatniji raskol dogodio se je odjeljivanjem reformiranih crkava, počev od lutheranske, od Katoličke Crkve: u njem je osobito oživio spor oko uloge učiteljstva Crkve u odnosu prema Objavi samoj, a oživio je i augustinovski spor oko uloge dobrih djela za spasenje u odnosu prema milosti Božjoj samoj. To je pitanje uvijek više zaokupljalo kršćanski latinski Zapad nego grčki Istok. Naravno, iza spora oko dogmatskih razlika uvijek su postojali i svjetovni razlozi koji su doveli do raskola. Do 19. stoljeća jedinstvo se, npr. s Katoličkom Crkvom, u načelu postizalo samo odricanjem od svoje različitosti u nauci. Od 19. stoljeća razvija se ekumenski pokret za jedinstvo kršćana koji se sve snošljivije i sa sve većim uzajamnim poštovanjem odnosi prema razlikama i razvija se suradnja u dijalogu, u zajedničkoj molitvi i u zajedničkome djelovanju.

Drugi krug dijaloga, koji već jest međureligijski, uspostavlja se između kršćanstva i drugih abrahamskih religija: židovstva i islama, koje dijele iste duhovne i kulturnopovijesne korijene, vjeruju u istoga Boga Oca, ali se kršćanstvo od obiju razlikuje po nauci o Trojstvu. Ona je utemeljena, u razlici od židovstva, u shvaćanju Isusa kao Mesije, a od obiju, još i kao Sina Božjega. Ipak, kršćanstvo duguje svoj postanak starovjekovnomu židovstvu, a islam objema drugim religijama. U načelu, uvijek mlađa religija priznaje za svete tekstove starije koje je zatekla kada je nastajala (ne uvijek bez kritičkoga odnosa koji je također vrst dijaloga), ali im dodaje svoje nove tekstove: kršćanstvo Novi zavjet, a islam Kur'an. Sve tri religije zblížila je i teologija koja je u helenističko doba, a potom i u doba khalifata, davala filozofsku interpretaciju grčkoga podrijetla svojoj religiji. Dala im je dodatno zajedničko pojmovlje, ali su te religije u njem različito formulirale postavke svoje vjeroispovijesti. Odatle među njima postoji velik prostor za vođenje dijaloga, ali i za formuliranje razlika, te napokon i za pronalaženje zajedničkoga vrijednosnoga nazivnika koji se danas pokazuje kao moguć dovoljan temelj za zajedničko djelovanje u svijetu.

Treći krug dijaloga, drugi krug pravoga međureligijskoga dijaloga, otvara se između kršćanstva, a i abrahamskih religija uopće, s drugim religijama, osobito indijskima, ali i kineskima te ostalima, poput domorodačkih religija Amerika, Afrike ili Australije. Tu se otvaraju novi izazovi, koji se mogu pokazati i duhovno i moralno vrlo poticajnim.

Tako hinduizam (brahmanizam) vjeruje u Boga stvoritelja, održavatelja i razrješitelja svijeta, i na teološkoj razini ga i u višnuističkome i u šivističkome i u šaktističkome kultu smatra jednim jedinim, iako uz njega mnogo življe, osobito na pučkoj razini, štuje druge nebesnike, nego abrahamske religije meleke ili anđele, pa i nego židovstvo proroke, ili velik dio kršćanstva svetce. Ne naglašuje povijesnu perspektivu, ali kozmičku naglašuje više nego abrahamske religije. Vjeruje i u besmrtnost duše i u postojanje moralnoga zakona (karman) u skrovitome božanskome ustroju svijeta. Ima, dakle, mnogo elemenata za poticajan dijalog, a temeljna moralna načela hinduizma također se uvelike podudaraju s abrahamskima (npr. s većim dijelom Dekaloga). Još izazovnije može izgledati dijalog s đinizmom, koji vjeruje u besmrtnost duše i moralni zakon, ali izrijekom

ne vjeruje u Boga stvoritelja, nego smatra da je svijet vječan. No iz đinističke se etike mnogo može naučiti. Na prvi pogled, najneobičniji može biti dijalog s buddhizmom, ali zato i osobito poticajan, jer on ne poučava ni o Bogu stvoritelju, ni o duši, ali ni o zbiljnosti svijeta kakav se našoj neprobuđenoj svijesti javlja. Tek kada se dublje zaroni u buddhizam, vidi se da on to sve promatra iz drugačije i vrlo poučne perspektive. A ima i niz podudarnosti s kršćanstvom – možda više nego s drugim abrahamskim religijama – u dubini shvaćanja patnje, ljubavi prema drugima, požrtvornosti, a u duhovnim vježbama, kao i u etici, mnogo se od njega može naučiti.

Kineske religije sljedbenicima abrahamskih religija još manje mogu izgledati kao religije nego indijske. No s konfucijanizmom kršćanstvo dijeli, na primjer, „zlatno pravilo“; u njegovu „velikome učenju“ (da xue) može naći srodnu formulaciju da je oplemenjivanje vlastite osobe temelj svakomu dobromu djelovanju u obitelji, državi i svijetu. A u „nauci o sredini“ (zhong yong) mogu se naći duboke misli o idealu „plemenita čovjeka“ (ren). U izvornome daoizmu u Lao zi-a i Zhuang zi-a ima mnogo izazovnih paradoksalnih misli o djelovanju i nedjelovanju, o snazi praznine, o nebeskome putu, o upitnosti stvarnosti i naravi vrline i drugome. Iako su vezane s tradicionalnim kineskim ustrojem društva, osobito u slučaju konfucijanizma, usmjerenost kineskih religija na praktičku vrlinu mogla bi biti osnova za dijalog o djelatnoj suradnji u svijetu.

O domorodačkim religijama teško je isto reći kratko i upućeno, no povijesni međureligijski događaj zajedničke molitve za mir u Assisiu 1986. godine svjedoči o tome da se i one mogu uključiti u široke okvire dijaloga i zajedništva u molitvi i djelovanju.

Poseban slučaj, na koji se obično ne misli, jest i odnos objavljenih religija (abrahamskih) ili drugih religija sa svetim tekstovima (poput indijskih) i narodnih običaja u njihovim zemljama, koji nose tragove prethodnih religija, dijelom usporedivih sa spomenutim domorodačkima, njihovih obreda, ophoda, pjesama, molitava i želja. Taj se odnos može proučavati i u Europi, pa tako i u Hrvatskoj. Simbioza institucionalizirane religije i narodnih običaja također je ishod neke vrste životnoga, možda najčešće i prešutnoga, međureligijskoga dijaloga.

A ako se iz opisa tih krugova dijaloga kršćanstva s drugim religijama iziđe u svjetskopovijesne obzore, mogu se spomenuti neki izraziti slučajevi međureligijskoga dijaloga među nekršćanskim religijama. Kao takav primjer mogu se spomenuti zahtjevna načela dobra odnosa među vjerskim zajednicama (tada su to bili brahmani, buddhisti, đinisti, ađivike i dr.) kakav zastupa veliki indijski vladar Aśoka (3. st. pr. Kr.) na svojim natpisima. Shvaćanje „naroda knjige“ u Kur'anu također je znakovit izraz dijaloga sa Židovima i kršćanima. A djelo astronoma Al-Birunija o Indiji (poč. 11. st.) svjedoči o prosudbi učenoga muslimana o tome što je teološki ispravno u hinduizmu, a što nije. I takva teološka djela kao *Summa contra gentiles* ishod su dijaloga koji želi biti kršćanski pravovjeran i gdje kada polemičan, ali ipak priznaje mislioe poput Avicenne i Averroesa za teološke i filozofske autoritete i sugovornike. Razvoj sikkhizma kao religije potječe također iz dijaloškoga odnosa između hinduista i muslimana, a utemeljitelj Guru Nanak bio je otvoren objema tradicijama. Nastupi istaknutih predstavnika drugih religija danas, osobito, na primjer, Dalaj-lame, često su uzoran primjer poticaja na međusobni dijalog s dužnim poštovanjem razlika.

Katolička Crkva učinila je niz znatnih koraka prema ekumenizmu i međureligijskomu dijalogu, osobito od Drugoga vatikanskoga koncila do danas. Njena je koncilska izjava *Nostra aetate* u doba Pavla VI. jasan znak toga suvremenoga i otvorenoga usmjerenja. Molitva religija svijeta za mir u Assisiu 1986., koju je pokrenuo Ivan Pavao II., bio je prvi takav događaj u povijesti. *Deklaracija o ljudskome bratstvu za mir u svijetu*, koju su donesli papa Franjo i veliki imam Al-Tayyib, jasan je istup najistaknutijih predstavnika dviju najmnogobrojnijih religija – u vrijeme fundamentalizma, terorizma i zlouporabe religije za svjetovne svrhe – i pokazuje svijest o velikoj ulozi religija u današnjem svijetu u zalaganju za mir i brigu za ljude i sve stvoreno.

U ovome predmetu može se dati opći okvirni pojam međureligijskoga dijaloga u predavanjima, a posebno se mogu obrađivati mnoge izabrane i intelektualno, duhovno i etički poticajne teme u obliku predavanja, čitanja tekstova, seminara, studentskih radova ili izlaganja, a napokon i u obliku doktorskoga rada. Predmet se, dakle, može ostvarivati u nizu tematskih kolegija i seminara i u drugim oblicima rada sa studentima-doktorandima.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

H. Küng – J. van Ess – H. von Stietencron – H. Bechert, *Kršćanstvo i svjetske religije*, Zagreb: Naprijed, 1994.

Karl-Josef Kuschel, *Spor oko Abrahama. Što židove, kršćane i muslimane dijeli, a što ih ujedinjuje*, Sarajevo: Svjetlo riječi, 2000.

M. Ježić – M. Jauk-Pinhak – K. Gönc-Moačanin, *Istočne religije* (Skripta za studente), Zagreb: Filozofski fakultet, 2001.

J. L. Esposito, *Što bi svatko trebao znati o islamu*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut DI, 2003.

PREPORUČENA

A. Rebić (gl. ur.), *Opći religijski leksikon*, Zagreb: Leksikografski zavod M. K., 2002.

K. Da-Don, *Židovstvo*, Zagreb: Profil, 2004.

J. Brockington, *Hinduism and Christianity*, London: The Macmillan Press, 1992.

H. Bechert – R. Gombrich, *The World of Buddhism*, London: Thames and Hudson, 1991.

Encklike i izjave Katoličke Crkve: *Nosta aetate, Lumen gentium, Ecclesiam suam, Laudato si*, Izjava o ljudskome bratstvu za mir u svijetu...

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE:

predavanja, seminari, studentski radovi i izlaganja

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:

pisani radovi, pismeni ili usmeni ispit

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:

Anonimna anketa. Razgovor sa studentima o njihovim očekivanjima i zadovoljstvu nastavom i radom. Praćenje kvalitete studentskih radova i izlaganja.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 12

NAZIV PREDMETA/MODULA: Povijest religija / C

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: prof. dr. sc. Anto Mišić i akademik prof. dr. sc. Mislav Ježić

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: MISLAV JEŽIĆ, IVAN ANDRIJANIĆ, VIŠNJA GRABOVAC, HAZUKI MORI, IVANA BULJAN, LJUDEVIT FRAN JEŽIĆ, ANTO MIŠIĆ I SURADNICI...

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA / MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: P 8 / V 8

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Predmet ima više sastavnica:

Religije Prednjega Istoka (Egipat, Mezopotamija, Sirija) i religija Hebreja – povijesni pregled

Religije antike (Grčka, Rim) i nastanak i razvoj kršćanstva iz židovstva u rimsko doba

Arapsko mnogoboštvo i nastanak i razvoj islama u byzantijsko i sassanidsko doba

Povijest židovstva, kršćanstva i islama u antici, srednjem vijeku i novome vijeku

Indijske religije

Brahmanizam / hinduizam – 5 glavnih faza. Dolazak Indoarijaca na indijski potkontinent i razdoblje vedizma (od oko 1500 pr. Kr.). Poslijevedsko epsko-dharmašāstrinsko-purāṇsko razdoblje (od oko 500 pr. Kr.). Tantričko razdoblje (poslije 500. g. n. e.). Hinduističko razdoblje ili razdoblje bhakti (uglavnom poslije 1000. n. e.) – doticaj s islamom. Moderni hinduizam i neohinduizam (od 1800.) – doticaj sa Zapadom i kršćanstvom. Ājizizam. Postanak (5. st. pr. Kr.). Dioba zajednice oko 300. pr. Kr. u digambare i śvetāmbare. Kanoni dviju zajednica. Interakcija s brahmanizmom / hinduizmom bez radikalnih promjena ājizizma.

Buddhizam – 3 glavne faze indijskoga buddhizma. Stariji buddhizam / hīnayāna (od približno 5. st. pr. Kr.). Mlađi buddhizam / mahāyāna (od približno prijelaza sa stare na novu eru). Tantrički buddhizam / vaḍṛayāna (poslije 500 n. e.). Širenje buddhizma na jug: na Śrī Laṅku i u Jugoistočnu Aziju, zatim u Središnju Aziju – današnji Turkestan, i na Daleki Istok – Kinu, Koreju i Japan, te na Tibet i u Mongoliju. Iščeznuće buddhizma u Indiji, a prežitak u misijskim zemljama.

Sikkhizam. Postanak iz kontakta hinduizma s islamom. Razvoj nirguṇa-bhakti u sjevernoj Indiji (15. st.). Postupno izdvajanje sikkha u posebnu zajednicu pa onda i u posebnu religiju (tijekom 16. i 17. st.).

Povijesna i današnja slika prisutnosti religija u Indiji i prostiranja indijskih religija svijetom.

Kineske religije: arhajske religije, konfucijanizam, daoizam, buddhizam u Kini, pučki oblici religije
Domorodačke religije Amerika, Afrike i Australije

Predmet Povijest religija može se izvoditi kao sažet cjelovit pregled, ali i u više sastavnica: povijest religija staroga vijeka, povijest abrahamskih religija, povijest indijskih religija, povijest kineskih religija, poredbena povijest svjetskih religija itd., a one se mogu izvoditi kao posebni kolegiji u obliku predavanja ili seminara, gdje će i studenti izlagati pojedine teme ili pisati radove o njima. Iz toga područja moguće je iznaći i teme za doktorske radove prema interesima i kvalifikacijama kandidata.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

A. Franzen, *Pregled povijesti Crkve*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1983.

H. A. R. Gibb, *Islam. A Historical Survey*, London – New York: Oxford University Press, 1949., 1975.

Karl-Josef Kuschel, *Spor oko Abrahama. Što židove, kršćane i muslimane dijeli, a što ih ujedinjuje*, Sarajevo: Svjetlo riječi, 2000.

M. Ježić – K. Gönc-Moačanin – M. Jauk-Pinhak, *Istočne religije* (Skripta za studente), Zagreb: Filozofski fakultet, 2001.

J. Brockington, *The Sacred Thread. Hinduism in Its Continuity and Diversity*, Edinburgh University Press, Edinburgh, 1981.

H. W. Schumann, *Buddhism. An Outline of its Teachings and Schools*, London: Rider and Company, 1973.

U Bianchi, *Saggi di metodologia della storia delle religioni*, Roma 1979.

U. Bianchi, *Problemi di storia delle religioni*, Roma 1986.

PREPORUČENA

A. Rebić, (gl. ur.), *Opći religijski leksikon*, Zagreb: Leksikografski zavod M. K., 2002.

K. Da-Don, *Židovstvo*, Zagreb: Profil, 2004.

J. Gonda (gl. ur.), A. Bareau, W. Schubring, C. von Führer-Haimendorf, *Die Religionen Indiens / Les religions de l'Inde* I-III, Stuttgart: Kohlhammer – Paris: Payot, 1962.

M. Eliade (gl. ur.), *Encyclopaedia of Religion*, Chicago - New York: University of Chicago Press, 1987.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: predavanja, seminari, studentski radovi i izlaganja

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: pisani rad, pismeni ili usmeni ispit

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa. Razgovor sa studentima. Praćenje kvalitete studentskih radova i izlaganja.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 13**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Abrahamske religije (židovstvo, kršćanstvo, islam) / D**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** prof. dr. sc. Anto Mišić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Uvodno će biti prezentirani osnovni podatci o pojmu „abrahamske religije“, o Abrahamu i dostupnim znanjima o zemljopisnim, povijesnim, društvenim i religijskim prilikama u kojima je živio. Obradit će se razlozi zašto Židovi, kršćani i muslimana smatraju Abrahama „ocem svoje vjere“. Posebno će se analizira monoteizam, kao zajednička baština abrahamskih religija, njegovo pojavljivanje u politeističkom ambijentu Bliskog Istoka. Obradit će se bitni sadržaj vjerovanja u židovstvu, kršćanstvu i islamu, s naglaskom u čemu se slažu a u čemu razlikuju. Posebno se obrađuje zajedničko uvjerenje o „Božanskoj objavi“, radi čega se nazivaju i „objavljene“ religije, načinu objave i njezinom sadržaju sačuvanom u svetim knjigama - Biblije, Novog zavjet i Kur'ana. Posebno će se naglasiti paralelni ili slični tekstovi u svetim knjigama, te osobama koje su dio zajedničke tradicije (osim Abrahama, tu su primjerice Josip egipatski, proroci, Isus, Marija...). Posebna će se pozornost posvetiti svetim knjigama (Bibliji i Kur'anu), vremenu nastanka, književnim vrstama, sadržaju, vjerskim porukama, prijenosu kroz stoljeća do naših dana. Obrađuju se i posebnosti u načinu kako pojedine vjerske zajednice vide i doživljavaju svoje svete knjige (Bibliju i Kur'an). Nastojat će se objektivno pokazati i mnogobrojne razlike unutar abrahamske vjerske tradicije ali i bogatstvo zajedničke baštine osobito u etičkim normama i moralnoj praksi. Predstaviti će se i stoljetna povijest religija abrahamske tradicije, njihova isprepletenost u kojoj nije manjkalo nerazumijevanja, nesporazuma pa i otvorenih sukoba. Prikazati će se osnovne informacije o abrahamskim religijama u današnje vrijeme, brojnosti i zemljopisnoj rasprostranjenosti, kao i nekim „predviđanjima“ u budućnosti. Posebno se studente želi osposobiti za aktivno sudjelovanje u međureligijskom dijalogu, suradnji i suživotu.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**Joseph Ratzinger, *Uvod u kršćanstvo*, Zagreb: KS, 2007.Hans Küng, *Kršćanstvo i svjetske regije – Uvod u dijalog s islamom, hinduizmom i budizmom*, Zagreb, 1994.Paul Johnson, *A History of the Jews*, 1988.Julija Koš, *Alef bet židovstva – Pogled u krug židovske povijesti, religije i običaja*, Zagreb, 1999.Muhamed Hamdullah, *Uvod u islam*, Zagreb, 1993.Nerkez Smailagić, *Uvod u Kur'an*, Zagreb, 1975.**PREPORUČENA**Gerhard Ludvig Müller, *Bog i njegova povijest – O Bibliji i vjeri*, Zagreb: KS, 2016.Jacob Neusner – Alan J. Avery-Peck (ed.), *The Blackwell Companion to Judaism*, Wiley-Blackwell, 2000.Werner Keller, *Povijest židovstva od biblijskih vremena do stvaranja Izraela*, Zagreb, 1992.Harold S. Kushner, *Živjeti! – Kako žive i misle Židovi*, Zagreb, 1997.John L. Esposito, *Što bi svatko treba znati o islamu*, Zagreb, 2003.Fazlur Rahman, *Duh islama*, Beograd, 1983.Mohammad Qutb, *Dileme oko islama*, Zagreb, 1993.Karen Armstrong, *Islam: kratka povijest*, Zagreb, 2008.Napomena: *bibliografija o židovstvu, kršćanstvu i islamu je uistinu bogata i raznovrsna.***OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE:** predavanja, seminari, studentski radovi i izlaganja**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pismeni rad i usmeni ispit**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa. Razgovor sa studentima. Praćenje kvalitete studentskih radova i izlaganja.**BROJ ECTS BODOVA:** 10

REDNI BROJ PREDMETA: 14**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Indijske religije (hinduizam, buddhizam, đinizam) / D**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** akademik prof. dr. sc. Mislav Ježić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Sadržaj kolegija: Uvod u vedsku religiju, u buddhizam – stariji, mahayanski i tantrički – u đinizam, u posljevedski brahmanizam – purāṇski i tantrički – i u mlađa razdoblja hinduizma i sikkhizma. Kao kontekst tim indijskim religijama koje se prikazuju dotiču se i religioznost indske civilizacije, arhajske domorodačke religije, te strane religije donesene u Indiju: parsizam, judaizam, kršćanstvo i islam.

Plan rada po temama:

1. tema: Uvod: indijske religije, domaće i one koje su došle u Indiju izvana. Usporedba zajedničkih značajaka indijskih religija, brahmanizma / hinduizma, buddhizma i jinizma s jedne strane i abrahamskih religija, judaizma, kršćanstva i islama s druge. Pojam dijaloga među religijama i povijesni oblici doticaja i dijaloga.

2. tema: Periodizacija povijesti brahmanizma / hinduizma, pet razdoblja. Periodizacija povijesti buddhizma, tri razdoblja. Kontinuitet jinizma. Osamostaljivanje sikkhizma iz hinduizma. Religija indske uljudbe (3.-2. tisućljeće pr. Kr.) i arhajske religije.

3. -5. tema: Vedizam. Datiranje vedskih tekstova. Ustroj Veda, tri Vede i četvrta: svećeničke službe. Rodovi tekstova. Primjeri. Princip rasporeda Ṛksamḥite. Princip rasporeda građe u brāhmaṇama. Panteon, tri grupe božanstava, razdoblja iz kojih potječu: indoeuropsko, indoiransko i indoarijsko. Kozmologija, etika, eshatologija. Obredi u brāhmaṇama: objavljeni i kućni. Magijski obredi u Atharvavedi. Duhovnost upanišadi: nebo i oslobođenje, karman, ātman, put duše, obred i spoznaja.

6.-8. tema: Buddhizam i đinizam. Prostor, vrijeme, problemi datacije. Društvene promjene i promjene u duhovnosti. Buddha. Buddhistički kanon. Temeljni pojmovi buddhizma: četiri plemenite istine, osomerostruki put, ćudoređe, spoznaja, zadubljenje. Buddhistički akozmizam: lanac zavisnoga nastanka. Prionuće i probuđenje / oslobođenje: nirvāṇa. Stvaranje redovničke zajednice. Hram, stūpa i samostan. Redovnička disciplina i put k usavršavanju. Āna. 24 tīrthamkare, legende. Temeljne predodžbe đinizma. Kozmologija. Razdoblja srednjega svijeta. Redovnička zajednica. Hram i obredi. Karman, ćudoređe i oslobođenje. Sličnosti i razlike između buddhizma i đinizma.

9.-10. tema: Epsko-purāṇsko-śāstrinski brahmanizam. Načelno uključivanje śūdra u zajednicu. Viṣṇuizam i śivizam. Hramovi i kipovi. Epska književnost i mitološke predodžbe. Teološke, kozmografske i kronološke predodžbe. Ikonografija. Supruge ili śakti bogova. Viṣṇuove avatāre, Kṛṣṇa i Rāma. Śivinih pet lica. Novi panteon. Darśana i pūja. Nova duhovnost. Sāṃkhya i yoga.

11.-12. tema: Tantrički brahmanizam: viṣṇuističke, śivističke i śaktističke sljedbe i njihovi tantrički tekstovi. Kozmogonijske spekulacije. Tantrički obredi: paśu, vīra i divya. Panteon, teologija i ikonografija. Tante, mantre i yantre. Duhovnost: teološki nadograđena sāṃkhya i tantrička yoga: kuṇḍalinī-yoga. Tantrizam kao srednjovjekovna sinteza brahmanizma s mnogobrojnim pučkim i domorodačkim utjecajima.

13. tema: Mahāyānski i tantrički buddhizam. Tekstovi, kultovi, obredi, filozofija. Sljedbe starijega, mahāyānskoga i tantričkoga buddhizma. Širenje buddhizma cijelom Azijom. Indijsko podrijetlo buddhističkih sljedaba u Kini, Japanu ili na Tibetu.

14. tema: Afganistanski muslimani osvajaju Indiju. Iščeznuće buddhizma. Razvoj mlađega brahmanizma ili hinduizma. Bhakti: književnost na dravidskim i novoindoarijskim jezicima koja izražuje novu pobožnost. Nirguṇa i saṅga-bhakti. Suočenje s islamom, postanak sikkhizma.

15. tema: Neohinduizam. Indijski vjerski reformatori, učitelji i vođe. Ram Mohan Roy, Svāmī Dayānanda Sarasvatī i njihove organizacije. Suočenje s kršćanstvom. Tagore i Gāndhī. Suvremena sekularna država i religijska raznolikost u Indiji. Kaste i jednakost pred zakonom. Islam i kršćanstvo u suvremenoj Indiji. Islam i Pakistan. Buddhistička Śrī Laṅka. „Komunalizam“ i „inkluzivizam“, pitanje identiteta i pitanje tolerancije, sekularizam i duhovnost u suvremenoj Indiji.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

- Mislav Ježić – Milka Jauk-Pinhak – Klara Gőnc-Moačanin, *Istočne religije (Skripta za studente)*, Zagreb, 2001.
 Adalbert Rebić (gl. ur.), *Opći religijski leksikon*, Zagreb, 2002.
 Mislav Ježić, *Ṛgvedski himni*, Zagreb, 1986.
 Klaus K. Klostermeier, *A Survey of Hinduism*, 2nd ed., New York, 1994.
 H. Wolfgang Schumann, *Buddhism. An Outline of Its Teachings and Schools*, London, 1973.
 John Bowker, *Religije svijeta*, Zagreb, 1998.

PREPORUČENA

- Jan Gonda, André Bareau – Walther Schubring – Christoph von Führer-Haimendorf, *Les religions de l' Inde I – III*, Paris, 1962. – 1965. – 1966. Njemačko izd.: *Die Religionen Indiens*, Stuttgart.
 Helmuth von Glasenapp, *Die Religionen Indiens*, Stuttgart, 1943.
 Marie Madeleine Davy (ur.), *Enciklopedija mistika I – II*, hrv. prijev. K. Gőnc-Moačanin i dr., Zagreb, 1990.
 John Brockington, *The Sacred Thread. Hinduism in Its Continuity and Diversity*, Edinburgh, 1981.
 Gavin Flood (ed.), *The Blackwell Companion to Hinduism*, Blackwell Publishing Ltd., Malden MA – Oxford UK – Carlton Victoria Australia, 2003, 2005.
 Dieter Schlingloff, *Die Religion des Buddhismus: I. Der Heilsweg des Mőnchtums, II: Der Heilsweg für die Welt*, Gőschen, Berlin, 1962. – 1963.
 Heinz Bechert & Richard Gombrich (ed.), *The World of Buddhism*, London, ¹1984, 1995.
 Sanyukta Gupta – Dirk Jan Hoens – Teun Goudriaan, *Hindu Tantrism*, Leiden – Kőln, 1979.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja...

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:

Pisani rad, pismeni ili usmeni ispit

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 15**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Religije dalekog istoka (konfucijanizam, daoizam, šintoizam) / D**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** akademik prof. dr. sc. Mislav Ježić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:** HAZUKI MORI, IVANA BULJAN, MISLAV JEŽIĆ**JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski (engleski ili drugi)**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Kineske religije: arhajska religija, konfucijanizam, daoizam, buddhizam

Japanske religije: šintoizam i narodna vjervanja, buddhizam, konfucijanizam

Arhajska kineska religija za dinastija Xia, Shang i Zhou. Mitologija: kozmogonija (Hundun, Pangu). Legendarni vladari: tri mudraca san huang i pet uzornih careva wu di.

Konfucijanizam: Kong Fu-zi, razdoblje „Proljeća i jeseni“. Uloga konfucijanizma za dinastija Han, Tang i Song, te Ming i Qing. Kanon od pet klasika i četiriju knjiga. Pojmovi tian, dao, ren, shu, li. Misaoni klasici Da xue i Zhong yong. Učitelji Meng-zi i Xun-zi. Obredi i kult Konfucija. Širenje konfucijanizma preko Koreje od 3. st. i na Japan.

Daoizam: Lao-zi i Dao de jing. Pojmovi dao, de, fu, wu-wei. Učitelj i knjiga Zhuang-zi. Filozofski daoizam i daoizam kao vjera. Od mistike i paradoksa do alkemije i magije. Yin i yang, qi. Kanon Dao zang, redovničke zajednice.

Buddhizam: misioniranje Kine iz Indije preko Središnje Azije od 2. st. Do 6. st. svi temeljni buddhistički tekstovi prevedeni su na kineski, ali se prijevodi i dalje usavršavaju. Od 6. st. buddhizam se širi preko Koreje i na Japan. Mahāyānske sljedbe: Fa-zang (avatamsaka, jap. kegon), San lun (mādhyamika, jap. sanron), Fa-xiang (yogācāra, jap. hossō), Jing-tu (kult Amitābhe, jap. jōdo), Chan (kineski razvoj mādhyamike i yogācāre, jap. zen). Tantričke sljedbe: Tian-tai (jap. tendai) i Zhen yen ili Mi-zong (jap. shingon).

Šintoizam: arhajska narodna religija koja za razdoblja Asuka (6.-7.st.) postaje potporom carskoj vlasti, za razdoblja Nara (8. st.) božica Sunca Amaterasu postaje zaštitnicom vladarske kuće. Mitologija: brat Izanagi i sestra Izanami rađaju bogove; iz Izanagijevih očiju nastaju Sunce (Amaterasu) i Mjesec (Tsukiyomi), iz nosa bog vjetra i mora (Susano-o). Potomak božice Amaterasu, Jimmu postaje prvi mitski car Japana. Za razdoblja Heian (9. – 12. st.) bogovi šintoizma (kami) počnu se shvaćati podređenima buddhama i bodhisattvama. U 18. – 19. st. obnova šintoizma. Obredi, svetkovine (matsuri) i svetišta. Simbioza šintoizma i buddhizma u Japanu.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**Mislav Ježić – Milka Jauk-Pinhak – Klara Gõnc-Moačanin, *Istočne religije (Skripta za studente)*, Zagreb, 2001.Adalbert Rebić (gl. ur.), *Opći religijski leksikon*, Zagreb, 2002.John Bowker, *Religije svijeta*, Zagreb, 1998.Mario Poceski, *Introducing Chinese Religions*, Routledge, 2009.Robert Ellwood, *Introducing Japanese Religion*, Routledge, 2016.Hajime Nakamura, *Ways of Thinking of Eastern Peoples: India, China, Tibet, Japan*, University of Hawaii Press, 1964.<https://koha.ffzg.hr/cgi-bin/koha/opac->[detail.pl?biblionumber=115544&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20Nakamura%2C%20Hajime.%20Ways%20of%20Thinking%20of%20Eastern%20Peoples%3A%20India%2C%20China%2C%20Tibet%2C%20Japan.](https://koha.ffzg.hr/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=115544&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20Nakamura%2C%20Hajime.%20Ways%20of%20Thinking%20of%20Eastern%20Peoples%3A%20India%2C%20China%2C%20Tibet%2C%20Japan.)

https://koha.ffzg.hr/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=245837&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20Nakamura%2C%20Hajime.%20Ways%20of%20Thinking%20of%20Eastern%20Peoples%3A%20India%2C%20China%2C%20Tibet%2C%20Japan.

PREPORUČENA

M. Eliade, (ed.), *Encyclopaedia of Religion*, Chicago - New York: University of Chicago Press, 1987.
T. H. Barrett, *Religious Traditions in Chinese Civilisation: Buddhism and Taoism*, u: Paul S. Ropp, Timothy Hugh Barrett, *Heritage of China: Contemporary Perspectives on Chinese Civilization*, 1990.
Tu Weiming, *The Confucian Tradition in Chinese History*, u: Paul S. Ropp, Timothy Hugh Barrett, *Heritage of China: Contemporary Perspectives on Chinese Civilization*, 1990.
Marie Madeleine Davy (ur.), *Enciklopedija mistika I – II*, hrv. prijev. K. Gőnc-Moačanin i dr., Zagreb, 1990.
Henri Maspero, *Le taosisme et les religions chinoises*, Paris: Gallimard, 1971.
Max Weber, *Konfuzianismus und Taoismus*, *Gesammelte Aufsätze zur Religionssoziologie*, I; J. C. B. Mohr (Paul Siebeck), Tübingen, 1989.

Shigeyoshi Murakami, *Japanese Religion in the Modern Century*, University of Tokyo Press, 1980.

<https://archive.org/details/japanesereligion00mura>

Daisetz T. Suzuki, *Zen and Japanese culture*, Princeton University Press, 1973.

https://koha.ffzg.hr/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=120821&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20suzuki%20zen

Paul L Swanson (ed.), *Nanzan Guide to Japanese Religions*, University of Hawaii Press. 2005.

<https://archive.org/details/nanzanguidetojap0000unse>

George J. Tanabe, *Religions of Japan in Practice*, Princeton University Press, First Edition, 1999.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja...

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad, pismeni ili usmeni ispit

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anoimna anketa

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 16**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Prirodne/arhajske religije / D**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** prof. dr. sc. Ivor Karavanić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Na temelju arheoloških izvora predmet obrađuje najranije pojave simboličkog izražavanja i religioznosti te religijske koncepte u starijem kamenom doba (paleolitik i mezolitik, neolitik). Obrađuje se problematika prvih sahrana, brige za bližnje, pojave kanibalizma te nalaza koji upućuju na simboličko ponašanje a možda i ne prve rituale u srednjem paleolitu (razdoblje prije približno 200 000 – 40 000 godina). Nadalje, detaljno se obrađuje simbolika nakita i religijski aspekt gornjopaleolitičke umjetnosti (razdoblje prije približno 40 000 – 12 000 godina). Posebna je pozornost posvećena usmjerenosti prvih religija na ključna područja ljudskog postojanja, kao što su rođenje, smrt, spolnost te odnosu ekonomije i religije u okviru dvaju svjetonazorskih koncepata, paleolitičkog - lovačko skupljačkog i kasnijeg, neolitičkog – ratarsko stočarskog. U prvom je čovjek kao nomad uronjen u prirodni svijet u kojem životinje nadilaze važnost materijalnog održanja i dobivaju mitsku dimenziju. U drugom se on kao proizvođač hrane izdiže nad dijelom prirode što se odlikuje drugačijim religijskim konceptom i promjenom načina života (sjedilaštvo umjesto nomadstva) a vidljivo je u materijalnoj ostavštini (trajna naselja, keramičke posude, žrtvenici, primjeri monumentalne gradnje). U okviru predmeta sagledat će se mogući uzroci promjena ekonomskih, društvenih i simboličko-religijskih koncepata tijekom kamenog doba slijedeći suvremene interpretacije arheoloških izvora. Za pomoć u interpretacijama prirodnih, arhajskih religija koristit će se etnomodeli vidljivi na nižim stupnjevima gospodarskih odnosa povijesnih i suvremenih lovaca skupljača s jedne te ratara i stočara s druge strane.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

- F. Facchini, Tražitelji beskonačnoga – otkada?, u: F. Facchini, M. Gimbutas, J. F. Kozłowski i B. Vandermeersch (ur.), *Religioznost u pretpovijesti*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2004, str. 7-17.
- I. Karavanić, *Prapočetci religije: simbolika i duhovnost u paleolitu*, Zagreb: Školska knjiga, 2012.
- I. Karavanić, N. Čondić, *Religije kamenog doba/Stone Age Religions*, Zadar: Arheološki muzej Zadar, 2018.
- J. K. Kozłowski, Religiozni osjećaj tijekom pretpovijesti: gornji paleolitik, u: F. Facchini, M. Gimbutas, J. F. Kozłowski i B. Vandermeersch (ur.), *Religioznost u pretpovijesti*, Zagreb: KS, 2004, str. 53-81.
- M. Özdoğan, A new look at the introduction of the Neolithic way of life in Southeastern Europe. Changing paradigms of the expansion of the Neolithic way of life, *Documenta Praehistorica* 41 (2014), 33-49.
- I. Rukavina, *Umjetnost ledenog doba*, Zagreb: Matica hrvatska, 2012.
- K. Schmidt, Göbekli Tepe – the Stone Age Sanctuaries. New results of ongoing excavations with a special focus on sculptures and high reliefs, *Documenta Praehistorica* 37 (2010), 239-256.
- S. R. Steadman, *Archaeology of religion: cultures and their beliefs in worldwide context*, New York: Routledge, 2016 (Poglavlja: 1 – 6, 11 – 12).
- B. Vandermeersch, Najstarije sahrane, u: F. Facchini, M. Gimbutas, J. F. Kozłowski i B. Vandermeersch (ur.), *Religioznost u pretpovijesti*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2004, str. 19 – 51.

PREPORUČENA

J. Clottes, D. D. Lewis-Williams, *The Shamans of Prehistory: Trance and magic in the painted caves*. New York: Harry N. Abrams, Inc., 1988.

F. Facchini, *Izazovi evolucije. Sklad između znanosti i vjere*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2011.

A. Ruiz-Redondo, D. Komšo, D. G. Maidagan, O. Moro-Abadía, M. R. González-Morales, J. Jaubert, I. Karavanić, Expanding the horizons of Palaeolithic rock art: the site of Romualdova Pećina, *Antiquity* 93/368 (2019), 297-312. doi:10.15184/aqy.2019.36

T. Težak-Gregl, *Uvod u prapovijesnu arheologiju*, Zagreb: Leykam international, 2011.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE:

Individualna nastava

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:

Pohađanje nastave, ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:

Anonimna anketa

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 17**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Povijest antičke filozofije / E**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:** prof. dr. sc. Filip Grgić**JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Antička filozofija vrlo je važna za razumijevanje znanstvene kulture Zapada. Može biti korisna u proučavanju kršćanskih spisa koji su se uvelike nadahnjivali grčkom mudročću. Antička filozofije prisutna je u kršćanskoj misli prvih stoljeća, imala je snažan utjecaj u filozofiji srednjega vijeka i renesanse. I danas je suvremenoj filozofiji izvor nadahnuća. Kolegij je raspoređen tematski i obrađuju se izabrana pitanja s područja metafizike, kozmologije, filozofije prirode, spoznajne teorije, etike, antropologije, političke filozofije, estetike, i dr.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Platon, *Menon* i *Fedon*; Aristotel, *Metafizika*.

Pavel Gregorić, Filip Grgić (prir.), *Aristotelova Metafizika*. Zbirka rasprava, Zagreb: KruZak, 2003.

Pavel Gregorić, Filip Grgić i Maja Hudoletnjak Grgić (ur.), *Helenistička filozofija: Epikurovci, stoici, skeptici*, Zagreb: KruZak, 2005.

Pierre Hadot, *Šta je antička filozofija?*, Beograd: Fedon, 2010.

A.A. Long (ed.), *The Cambridge Companion to Early Greek Philosophy*, Cambridge University Press, 1999.

PREPORUČENA

Damir Barbarić, *Skladba svijeta. Platonov Timej*, Zagreb: Matica hrvatska, 2017.

Dieter Bremer, Hellmut Flashar, Georg Rechenauer (Hg.), *Die Philosophie der Antike, Band 1: Frühgriechische Philosophie*, Basel-Berlin: Schwabe Verlag, 2013.

Michael Erler, *Die Philosophie der Antike, Bd. 2.2: Platon*, Basel-Berlin: Schwabe Verlag, 2007.

Hellmut Flashar (Hg.), *Die Philosophie der Antike, Bd. 3: Ältere Akademie, Aristoteles, Peripatos*, Basel-Berlin: Schwabe Verlag, 2004.

William Keith C. Guthrie, *Povijest grčke filozofije*, 6 sv., Zagreb: Naklada Jurčić, 2005. – 2007.

Pierre Hadot, *Unutarnja tvrđava. Uvod u misli Marka Aurelija*, Zagreb: Sandorf, 2016.

Pierre Hadot, *Duhovne vježbe i antička filozofija*, Zagreb: Sandorf, 2013.

Igor Mikecin, *Parmenid*, Zagreb: Matica hrvatska, 2018.

Ricardo Salles (ed.), *Metaphysics, Soul, and Ethics in Ancient Thought*. Themes from the Work of Richard Sorabji, Oxford University Press, 2005.

Stephen Salkever (ed.), *The Cambridge Companion to Ancient Greek Political Thought*, Cambridge University Press, 2009.

Paul Cartledge, *Ancient Greek Political Thought in Practice*, Cambridge University Press, 2009.

I druga literatura prema interesima i izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja i e-učenje, vježbe, individualni rad**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pisani radovi, vježbe, e-komunikacija, usmeni ispit.**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 10

REDNI BROJ PREDMETA: 18**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Povijest filozofije srednjeg vijeka i renesanse / E**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:** doc. dr. sc. Barbara Ćuk**JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Srednji je vijek i Renesansa (5. – 17. st.) filozofijski su iznimno važna razdoblja, bogato brojnim raspravama čije je proučavanje nužno za razumijevanje razvitka filozofijske misli i za suvremena filozofska tematiziranja. Sučeljavanja između grčke racionalnosti te judeo-kršćanskog i islamskog vjerovanja preoblikovalo je filozofsko propitkivanje, otvarajući nove horizonte i nove perspektive. Povijest filozofije srednjega vijeka proučava dokumente i spise koji su prenijeli misao srednjeg vijeka i tumači njihov odnos s kulturalnim datostima toga razdoblja, kako bi ih se učinilo plodonosnijim za bolje razumijevanje razvoja zapadne filozofije.

Posebno se obrađuju autori koji su izradili velike sustave i važni su predstavnici interakcije između filozofije i teologije, zatim utjecaj antičke filozofije, autore iz patrističkog razdoblja, židovske i arapske filozofe, autore koji su otvarali važne perspektive prema modernosti.

Vrijeme renesanse predstavlja i kraj srednjega i početak novoga vijeka, vrijeme je oživljavanja antike, vrijeme očitovanja stvarateljske snage filozofske misli srednjega vijeka, no i vrijeme rađanja novih ideja i novih znanstvenih otkrića. Razdoblje u kojem se stvara nova slika svijeta i čovjeka, oblikuju novi pogledi na vrijednosti što će imati posljedice za filozofiju, religiju, umjetnost, znanost, politiku i kulturu pa se poznavanje i razumijevanje tih epoha razvitka filozofijske misli pokazuje značajnim za razumijevanje daljnjeg razvitka filozofije, znanosti, umjetnosti i kulture, sve do suvremenih tematiziranja.

Kolegij je raspoređen tematski i obrađuju se izabrana pitanja s područja metafizike, kozmologije, filozofije prirode, spoznajne teorije, etike, antropologije, političke filozofije, estetike, i dr.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Mariateresa Fumagalli Beonio Brochieri, Massimo Parodi, *Povijest srednjovjekovne filozofije*. Od Boetija do Wycliffea, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2013.

Anto Gavrić, Marina Novina (ur.), *Aktualnost srednjovjekovne filozofije*. Tomo Vereš kao inspiracija, Zbornik radova, Zagreb: FTI, 2018.

Etienne Gilson, *Filozofija u srednjem vijeku*, sv. 1, Zagreb: Demetra, 2011.

Anthony Kenny, *Medieval Philosophy*, Oxford: Oxford University Press, 2005.

Stjepan Kušar, *Filozofija u srednjem vijeku*, Zagreb: Matica hrvatska, 2015.

Erna Banić-Pajnić (ur.), *Filozofija renesanse*. Hrestomatija filozofije sv. 3, Zagreb: Školska knjiga, 1996.

Stephan Otto, *Ogledi o filozofiji renesanse*. Zagreb: Matica hrvatska, 2000.

Charles B. Schmitt (ed.), *The Cambridge History of Renaissance Philosophy*, Cambridge: Cambridge University Press, 2003.

PREPORUČENA

Jan A. Aertsen, Andreas Speer (Hrsg.), *Was ist Philosophie im Mittelalter? Qu'est-ce que la philosophie au moyen âge? What is Philosophy in the Middle Ages?*, Akten des X. Internationalen Kongresses für Mittelalterliche Philosophie der Société Internationale pour l'Etude de la Philosophie Médiévale 25. bis 30. August 1997 in Erfurt, Berlin, New York: De Gruyter, 1998.

Toma Akvinski, *Izabrano djelo*, izabrao i preveo Tomo Vereš, drugo znatno prošireno i dotjerano izdanje priredio A. Gavrić, Zagreb: Nakladni zavod Globus, 2005.

Albertus Magnus, *Philosophia realis*, priredio i preveo Tomo Vereš, Zagreb: Demetra, 1994.

Bonaventura, *Itinerarium mentis in Deum – Put duha k Bogu*, u: Bonaventura, *Tria opuscula*, preveli Marije Šikić i Stjepan Kušar, priredio Stjepan Kušar, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2009, str. 435-507.

A. Brungs, V. Mudroch, P. Schulthess (Hg.), *Die Philosophie des Mittelalters*. Bd. 1-2: *13. Jahrhundert*, Basel: Schwabe Verlag, 2017.

Danijel Bučan, *Kako je filozofija govorila arapski*. Al-Farabi, Avicenna, Al-Gazali, Averroes, Majmonid. Zagreb: Demetra, 2009.

Barbara Ćuk, *Ivan Duns Škot - Čuđenje, dvojba, pitanje*, Zagreb: Naklada Breza, 2015.

Umberto Eco, *Umjetnost i ljepota u srednjovjekovnoj estetici*, prevela Željka Čorak, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 2007.

Kurt Flasch, *Meister Eckhart: filozof kršćanstva*, Zagreb: Naklada Breza, 2020.

Anto Gavrić (prir.), *Ljubav prema istini*. Zbornik Tome Vereša, Zagreb: Dominikanska naklada Istina, 2000.

Anto Gavrić, Transcendentali: razvoj nauka i pojmovna problematika, u: A. Gavrić, I. Šestak (ur.), *Veritas vitae et doctrinae. U potrazi za istinom o čovjeku i Bogu*. Zbornik Hrvoja Lasića, OP, Zagreb: FTI, 2012, str. 153-177.

Anto Gavrić, Poimanje sreće u arapskih filozofa, u: Mijo Nikić, Kata Lamešić (ur.), *Religije i sreća*. Zbornik radova interdisciplinarnog i interkonfesionalnog simpozija održanog u Zagrebu, Zagreb: FTI, 2014, str. 57-78.

Anto Gavrić, Progon knjige i borba za slobodu misli, u: Mijo Nikić, Marijana Marjanović (ur.), *Religije i nasilje*, Zagreb: FTI, 2015, str. 41-59.

Anto Gavrić, Doprinos Alberta Velikoga dijalogu filozofije i teologije, u: Frano Prcela, *Dijalog: na putu do istine i vjere*. Zbornik Augustina Pavlovića, Zagreb: Globus, 1996, str. 109-121.

Dimitri Gutas, *Greek Thought, Arabic Culture: The Graeco-Arabic Translation Movement in Baghdad and Early Abbasid Society (2nd-4th/8th-10th centuries)*, London: Routledge, 1999.

Ruedi Imbach, Human dignity in the Middle Ages (twelfth to fourteenth century), u: Marcus Düwell, Jens Braarvig, Roger Bronsword, Dietmar Mieth (ed.), *The Cambridge Handbook of Human Dignity. Interdisciplinary Perspectives*, Cambridge: UP 2014, str. 64-73.

Ruedi Imbach, *Minima mediaevalia. Saggi di filosofia medievale*, Roma: Aracne, 2019.

Peter Adamson, Richard C. Taylor, *The Cambridge Companion to Arabic Philosophy*, Cambridge: Cambridge University Press, 2005.

Ivan Duns Škot, *Rasprava o prvom principu*, priredio i preveo Mile Babić, Zagreb: Demetra, 1997.

Jacob Burckhardt, *Kultura renesanse u Italiji*, preveo Milan Prelog, Zagreb: Prosvjeta, 1997.

Vladimir Filipović, *Filozofija renesanse i odabrani testovi filozofa*. Zagreb: Matica hrvatska, 1978.

Paul Oskar Kristeller, *Eight Philosophers of the Italian Renaissance*, Stanford: Stanford University Press, 1964.

I druga literatura prema interesima i izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja i e-učenje, vježbe, individualni rad

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pisani radovi, e-komunikacija, vježbe, usmeni ispit

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 19**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Povijest novovjekovne filozofije / E**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** doc. dr. sc. Barbara Ćuk**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Povijest filozofije novoga vijeka odnosi se na iznimno važno i filozofijski plodno razdoblje razvitka filozofske misli. Temeljno obilježja ovog razdoblja je povećan interes za prirodne znanosti što rezultira kritikom same filozofije, poglavito metafizike. Tako su upravo tematiziranja i interesi filozofa novoga vijeka potaknuli razvitak suvremenih filozofskih rasprava i filozofija poput filozofije fizike, filozofije matematike, filozofije uma itd. Filozofiju novoga vijeka karakteriziraju empirizam, racionalizam, prosvjetiteljstvo i klasični njemački idealizam te oblikovanje novih filozofskih disciplina. Kolegij pruža uvid u novovjekovna učenja i njihove predstavnike.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Sedam (7) djela po izboru u dogovoru s nastavnikom:

- Mary Astell, *A Serious Proposal to the Ladies*, Broadview Press Ltd, 2002.
 George Berkeley, *Odabrane filozofske rasprave*, Zagreb: KruZak, 1999.
 Emilie du Châtelet, *Selected Philosophical and Scientific Writings*, University of Chicago Press, 2009.
 René Descartes, *Razmišljanja o prvoj filozofiji*, razna izdanja na hrvatskom jeziku
 René Descartes, *Diskurs o metodi*, Zagreb: Demetra, 2011.
 Johann Gotlieb Fichte, *Odabrane filozofske rasprave*, Zagreb: Kultura, 1956.
 Johann Gotlieb Fichte, *Osnova cjelokupne nauke o znanosti*, Zagreb: Naprijed, 1974.
 Anne Finch, *The Principles of the Most Ancient and Modern Philosophy*, Dodo Press, 2009.
 G. W. F. Hegel, *Enciklopedija filozofijskih znanosti*, Sarajevo: Veselin Masleša, 1987.
 G. W. F. Hegel, *Fenomenologija duha*, Zagreb: Naprijed, 1987.,
 G. W. F. Hegel, *Filozofija povijesti*, Zagreb: Jesenski i Turk, 2017.
 Thomas Hobbes, *Levijatan*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2004.
 David Hume, *Rasprava o ljudskoj prirodi*, Sarajevo: Veselin Masleša, 1983.
 David Hume, *Istraživanje o ljudskom razumu*, Zagreb: Naprijed, 1988.
 Branko Despot (ur.), *Ideja univerziteta (Kant, Schelling, Nietzsche)*, Zagreb: Globus, 1991.
 Immanuel Kant, *Dvije rasprave*, Zagreb: Matica hrvatska, 1953.
 Immanuel Kant, *Kritika čistoga uma*, Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1984.
 Immanuel Kant, *Osnivanje metafizike čudoređa*, Zagreb: Igitur, 1995.
 Immanuel Kant, *Prolegomena za svaku buduću metafiziku*, Zagreb: KruZak, 2019.
 Immanuel Kant, *Religija unutar granica pukog uma*, Zagreb: Naklada Breza, 2012.
 G. W. Leibniz, *Ispovest filozofa*, Beograd: Grafos, 1988.
 G. W. Leibniz, *Izabrani filozofski spisi*, Zagreb: Naprijed, 1980.
 G. W. Leibniz, *Monadologija*, u: *Živo ogledalo beskonačnog*, Zagreb: Demetra, 1999.
 John Locke, *Ogled o ljudskom razumu*, Zagreb: Naklada Breza, 2007.
 Blaise Pascal, *Misli*, Zagreb: Demetra, 2000.
 Jean-Jacques Rousseau, *Društveni ugovor*, Zagreb: Feniks knjiga, 2012.
 F. W. J. Schelling, *Filozofija mitologije*, Zagreb: Demetra, sv. 1. (1997), sv. 2 (2000).
 F. W. J. Schelling, *Filozofija umjetnosti*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2008.
 F. W. J. Schelling, *Berlinska propedeutika*, Zagreb: Demetra, 1996.

F. W. J. Schelling, *Minhenska propedeutika*, Zagreb: Demetra, 1993.

F. W. J. Schelling, *Sistem transcendentalnog idealizma*, Zagreb: Naprijed, 1986.

Baruch de Spinoza, *Etika*, Zagreb: Demetra, 2000.

Baruch de Spinoza, *Teologijsko-politička rasprava*, Zagreb: Demetra, 2006.;

Baruch de Spinoza, *Traktat o poboljšanju razuma*, Zagreb: Izdanja Antibarbarus, 2006.

I prema interesima doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

PREPORUČENA

Frederick Charles Copleston, *A History of Philosophy*, vol. IV-VII, razna izdanja

Vanda Božičević (ur.), *Filozofija britanskog empirizma*, Zagreb: Školska knjiga 1996.

Damir Barbarić (ur.), *Filozofija njemačkog idealizma*, Zagreb: Školska knjiga, 1998.

Damir Barbarić (ur.), *Filozofija racionalizma*, Zagreb: Školska knjiga, 1997.

Danilo Pejović (ur.), *Francuska prosvjetiteljska filozofija*, Zagreb, 1983.

Mary Ellen Waithe (ed.), *A History of Women Philosophers*, vol. III, Dordrecht: Springer Science Business Media, B. V., 1991.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 20

NAZIV PREDMETA/MODULA: Povijest suvremene filozofije / E

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: prof. dr. sc. Ivan Šestak

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: P 8 / V 8

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Filozofija se u nakon Hegela raspršila u snop raznih shvaćanja i pravaca. Općenito govoreći, ona se najvećim dijelom oslobodila metafizike te priklonila antropologiji ili pak pozitivnim znanostima. Praktična filozofija shvaća sebe u revolucionarnoj ili utilitarističkoj perspektivi, a teoretska filozofija postaje spoznajnom teorijom ili se razumije kao sinteza empirijskih znanosti, pa čak i kao monistički nazor na svijet čije je razumijevanje zbilje reducirano na faktično dano. U 20. stoljeću na djelu je buđenje neoskolastičke misli, zatim filozofije života koja svoje korijene ima u Nietzscheu a seže do Bergsona, potom fenomenološki pokušaj utemeljenje filozofije kao stroge znanosti, potom egzistencijalističke filozofije koja se inspirira na Kierkegaardu i gledanju na pojedinca koji se svojom slobodom istom mora ostvariti, koji sebe razumije u horizontu bitka, koji mu se pak posreduje jezikom, nakon čega se u povijesti filozofije događa i lingvistički obrat.

U tom će se kontekstu pozornost usmjeriti prema onim filozofima i pravcima odnosno njihovim predstavnicima na kojima počiva misao nakon Hegela, a koji imaju svoju nezaobilaznu 'Wirkungsgeschichte' na kulturnom te općenito društvenom području.

Obrađivat će se sljedeće teme: 1. Izbor filozofa: L. Feuerbach, S. Kierkegaard, A. Schopenhauer, F. Nietzsche. 2. Izbor filozofskih škola i pravaca: Fenomenologija, filozofija egzistencije, hermeneutika, personalizam, neoskolastika.

POPIS LITERATURE

Budući da je literatura zaista obimna, sva mahom prisutna u knjižnici Fakulteta, na portalu *Hrčak* odnosno *Crosbi*, ovdje se navode samo smjernice za literaturu: A. Temeljna djela pojedinih filozofa, sva su dostupna u Knjižnici Juraj Habdelić; B. Literatura o filozofima i filozofskim školama odnosno pravcima na hrvatskom i stranim jezicima; C. Enciklopedijska literatura.

OBVEZATNA

Branko Bošnjak, *Povijest filozofije*, sv. III, Zagreb: Matica hrvatska, 1994.

Frederick Coplestone, SJ, *History of Philosophy*, vol. IX, New York – London: Image Books, 1994.

Tekstovi / djela izabranog autora i teme, po izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

PREPORUČENA

Donald M. Barchert (ed.), *Encyclopedia of Philosophy*, vol 1-10, Detroit: Thomson Gale, 2005.

Joachim Ritter - Karlfried Gründer - Gottfried Gabriel (Hg.), *Historisches Wörterbuch der Philosophie*, Basel: Schwabe Verlag, 1971-2001.

I druga literatura prema interesima i izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 21**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Hrvatska filozofija / E**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Obvezni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** prof. dr. sc. Anto Mišić**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** P 8 / V 8**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Uvodno promišljanje o pojmu „hrvatska filozofija“ i povijesti istraživanja „hrvatske filozofske baštine“ te stanju istraživanju hrvatske filozofije koncem 20. i početkom 21. stoljeća. Istaknut će se važne činjenice u razvoju filozofije u Hrvata od srednjeg vijeka do danas. Kao posebne tematske cjeline predviđena je analiza srednjovjekovne filozofije i pretpostavke humanizma i renesanse. Analizirat će se humanistički pokret i moralno-filozofijski spisi iz razdoblja humanizma. Posebna će se pozornost dati spisima i filozofskom nauku Frane Petrića (1529. – 1597). Obradit će se estetička problematika u okviru renesansnog neo-platonizma, transformacije slike svijeta – na koncu 16. i početkom 17. stoljeća. Posebna pozornost posvetit će se filozofiji u Hrvatskoj u 17. stoljeću, osobito nastavi filozofija na Zagrebačkoj akademiji u 18. stoljeću. Posebno će biti obrađena filozofska baština Josipa Ruđera Boškovića (1711. – 1787.) Obradit će se i novija hrvatska filozofija (2019. i početak 2020. godine) te suvremena hrvatska filozofija. Posebna pozornost će biti na kršćanskoj filozofiji (neo-skolastici) 20. stoljeća za vrijeme komunističkog režima.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

- F. Zenko (ur.), *Starija hrvatska filozofija*, Hrestomatija filozofije, sv. 9, Zagreb, 1997.
 F. Zenko (ur.), *Novija hrvatska filozofija*, Hrestomatija filozofije, sv. 10, Zagreb, 1995.
 Erna Banić-Pajnić, Filip Grgić (ur.), *O hrvatskoj filozofiji*, Zagreb: Institut za filozofiju, 2017.
 E. Banić-Pajnić (ur.), *Filozofija renesanse*, Hrestomatija filozofije, sv. 3, Zagreb, 1995.
 Marinko Šišak (prir.), *Hrvatska filozofija I: studije i odabrani tekstovi*, Hrvatski studiji, Biblioteka Scopus, Zagreb, 2001.

PREPORUČENA

Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine – svi brojevi (www.ifzg.hr)

- E. Banić-Pajnić, *Duhovnopovijesna raskršća: poruke renesansne filozofije*, Zagreb, 1991.
 E. Banić-Pajnić, *Povijest hrvatske filozofije*, skripta, Hrvatski studiji, Zagreb, 2001.
 M. Girardi-Karšulin, *Hrvatski renesansni aristotelizam*, Zagreb, 1993.
 M. Girardi-Karšulin, *Filozofska misao Frane Petrića*, Zagreb, 1988.
 F. Zenko, *Aristotelizam od Petrića do Boškovića*, Zagreb, 1983.
 V. Bazala, *Pregled hrvatske znanstvene baštine*, Zagreb, 1978.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava će se izvoditi mentorski, student će u dogovorenoj dinamici s mentorom dogovarati pojedine teme i odgovarajuću literaturu koju je potrebno proučiti. Osim redovitih tjednih konzultacija, student se može obratiti mentoru (telefonom, mailom..) uvijek kada osjeti potrebu za dodatna pitanja i pojašnjenja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pismeni rad i usmeni ispit**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa**BROJ ECTS BODOVA:** 10

REDNI BROJ PREDMETA: 22**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Metafilozofska promišljanja**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** doc. dr. sc. Barbara Ćuk**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Metafilozofska promišljanja kao promišljanja o filozofiji samoj ('filozofija o filozofiji'), o njezinoj biti, ciljevima i metodama prisutna su u filozofiji od njezinih početaka. Kolegij nudi pregled odabranih metafilozofskih tekstova i iskaza koji se bave naravi i vrijednošću kako filozofije općenito tako i pojedinih njezinih disciplina u povijesno-filozofskoj perspektivi. Obrađuje promišljanja filozofa o filozofiji koja su dio njihovih filozofskih teorija i šireg filozofskog konteksta pojedinih škola, pravaca ili tradicija, a ponekad su vezana i uz vanfilozofski kontekst. Pitanju 'što je filozofija' pristupa se primarno iz perspektive razlike u shvaćanju filozofije kao teorije i filozofije kao načina života.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

- Jan J. Aertsen, *Is There a Medieval Philosophy?*, *International Philosophical Quarterly*, 39 (1999) 4, 385-412.
- Aristotel, *Nagovor na filozofiju*, u: *O duši, Nagovor na filozofiju*, Zagreb: Naprijed, 1996.
- Boetije, *The Consolation of Philosophy*, u: *The Theological Tractates, The Consolation of Philosophy*, The Loeb Classical Library 74, Cambridge, London, 1990. i latinski izvornik *De consolatione philosophiae*.
- Juliusz Domański, *Filozofija, teorija ili način života?*, Zagreb: Sandorf & Mizantrop, 2018.
- Martin Heidegger, *Was ist das die Philosophie?*, Pfullingen: Verlag Günther Neske, 1966. (<https://archive.org/details/MartinHeideggerWasIstDasDiePhilosophie/mode/2up>)
- Charles Griswold, *Plato's Metaphilosophy*, u: Dominic J. O'Meara (ed.), *Platonic Investigations*, Washington D.C.: The Catholic University of America Press, 1985.
- Justin, *Razgovor s Trifunom*, Split: Verbum, 2011.
- Platon, *Fedon, Gozba, Obrana Sokratova*, bilo koje izdanje na hrvatskom jeziku, po izboru, i grčki tekst.
- Carlos Steel, *Medieval Philosophy: an Impossible Project?*, u: Jan A. Aertsen, Andreas Speer (Hrsg.), *Was ist Philosophie im Mittelalter? Akten des X. Internationalen Kongresses für Mittelalterliche Philosophie der Société Internationale pour l'Etude de la Philosophie Médiévale*, Berlin, New York, 1998.
- Ivan Duns Škot, *Proslov Ordinacije – odabrana pitanja, Ordinatio, Prologus*, u: Ioannis Duns Scoti *Opera omnia*, vol. I, Civitas Vaticana, 1950.

PREPORUČENA

- Aristotel, *Metafizika* (dijelovi), Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 1992; *Nikomahova etika* (dijelovi), Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 1992.
- Griswold, Charles, *Plato's Metaphilosophy*, u: Dominic J. O'Meara (ed.), *Platonic Investigations*, The Catholic University of America Press, Washington D.C., 1985.
- Karl Jaspers, *Was ist Philosophie?: ein Lesebuch*, München: Deutscher Tasschenbuch Verlag, 1983. ili *Way to Wisdom*, New Haven: Yale University Press, 1951.
- Kierkegaard, Soren, *Filozofijsko trunje*, Demetra, Zagreb, 1998.
- Søren Overgaard, Paul Gilbert, Stephen Burwood, *An Introduction to Metaphilosophy*, Cambridge, 2013.
- Giovanni Pico della Mirandola, *Govor o dostojanstvu čovjekovu*, Zagreb: Nova Stvarnost, 1998.
- Platon, *Teetet*, bilo koje izdanje dostupno na hrvatskom jeziku, po izboru i grčki tekst.
- Nicholas Rescher, *Philosophical Dialectics: An Essay on Metaphilosophy*, University of New York Press, 2006.

I prema interesima studenta u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad.**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pisani radovi, vježbe.**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 5

REDNI BROJ PREDMETA: 23**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Tko su te filozofkinje?**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** doc. dr. sc. Barbara Ćuk**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

U sklopu povijesno-filozofskih istraživanja u posljednjih tridesetak godina intenzivirala su se proučavanja kroz stoljeća dobrim dijelom zanemarenih opusa filozofkinja i njihovog doprinosa općoj i domaćoj filozofskoj baštini. Budući da su kroz povijest djelovale i mnoge filozofkinje čiji opusi zaslužuju pažnju, čitanje, promišljanje i vrednovanje, u ovom kolegiju doktorandi će se upoznati s njihovom filozofijom u povijesno-filozofskoj perspektivi. Osim pitanja tko su te filozofkinje i kojim problemima su se bavile, kolegij otvara i pitanja o okružju u kojem su djelovale, o širem spektru njihove znanstvene, umjetničke i društvene djelatnosti, o razlozima zbog kojih ih je bilo manje od muškaraca, zbog čega još uvijek mnoge antologije, leksikoni, povijesti filozofije i udžbenici ne donose podatke o njima i kako to promijeniti te na kojim vrijednostima temeljiti filozofski kanon, odnosno kakva je zapravo povijest filozofije.

Kolegij nudi i mogućnost upoznavanja s načinom i prednostima izrade plakata/postera i izradu plakata/postera s odabranom temom istraživačkog rada doktoranda te sudjelovanje na interaktivnoj izložbi plakata o filozofkinjama putem koje doktorand izlazi iz neposrednog okružja kolegija prema široj akademskoj i općoj zajednici i što omogućuje predstavljanje rezultata doktorandova rada.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Luka Boršić, Ivana Skuhala Karasman (ur.), *Filozofkinje u Hrvatskoj*, Zagreb: Institut za filozofiju, 2017.

Nadežda Čačinović (ur.), *Žene i filozofija*, Zagreb: Centar za ženske studije, 2006.

Ivan Šestak, Rebeka Šimunković, *Žene u povijesti filozofije*, u: *Obnovljeni život* 67 (2012) 1, 29-42.

Mary Ellen Waithe, *A History of Women Philosophers*, vol. I-IV, vol. I, Martinus Nijhoff Publishers, 1987.; vol. II, Kluwer Academic Publishers, 1989.; vol. III, Springer, 1991.; vol. IV, Springer, 1995.

PREPORUČENA

Prema interesima doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, vježbe, individualni rad pod vodstvom nastavnika, izrada plakata/postera.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad, vježbe, pismeni/usmeni ispit, izrada i prezentacija plakata/postera.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 24**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Filozofija o Bogu**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** doc. dr. sc. Barbara Ćuk**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:** izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić**JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Pitanje o Bogu, u svojim najrazličitijim artikulacijama, oduvijek je bilo jedno od temeljnih ljudskih a time i jedno od najvažnijih filozofskih pitanja. I letimičan pogled na povijest filozofije svjedoči da je misao o Bogu od samih početaka neodvojiv dio filozofske refleksije. Dovoljno je samo podsjetiti da kompletna zapadna misao započinje pitanjem o jedinstvenom iskonskom pratemelju cjelokupne stvarnosti, koji ima božanske attribute. Štoviše, teško će se naći ijedan filozof u povijesti koji se na ovaj ili onaj način nije odredio spram pitanja o Bogu. Pitanje o Bogu, osim što ljudsku misao vodi do krajnjih granica njezinih mogućnosti, ima također iznimne implikacije i na ljudski praktični život: nije ni malo zanemarivo za ljudski život i etičko djelovanje postoji li Bog ili ne.

Kolegiji je strukturiran u šest temeljnih cjelina:

1. Definiranje problematike: specifičnost pitanja o Bogu; nazivi; važnost pitanja o Bogu; *Filozofija o Bogu* i druge srodne discipline; metoda.
2. Povijest filozofskog govora o Bogu: antika; srednji vijek; novi vijek; suvremena filozofija.
3. Dokazivanje Božjeg postojanja ili filozofsko obrazlaganje teizma: uvodni dio (konkretno životno iskustvo-religiozno iskustvo i dokazi za Božje postojanje: događa li se naš susret sa stvarnošću na potpuno bezbožan način ili je u same temelje konkretnog životnog iskustva već iskonski utkana jedna religiozna crta koja spekulativnim dokazima daje zbiljski sadržaj i stvarnu snagu?), kako shvatiti dokaze za Božje postojanje i njihova specifičnost; Dokazi za Božje postojanje (Anselmov dokaz, Tomini putevi – kozmološki i njegove inačice, teleološki, Pascalova oklada, eudaimonološki, deontološki, dokaz iz religiozne svijesti, o mogućnostima dokazivanja iz dizajna).
4. Analogna spoznaja i analogan govor o Bogu: Božji atributi i odnos prema stvorenom svijetu...
5. Teodicejski problem: Božja dobrota i problem zla i patnje; različita teodicejska rješenja (Irenej, Origen, Augustin, G.W. Leibniz)...
6. Stavovi nasuprotni teizmu: naturalizam-imanentizam; agnosticizam; ateizam (pojam, forme, razlozi), sekularizam.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Aristotel, *Metafizika*, Zagreb, 1988 (knjiga Λ).

Aurelije Augustin, *Ispovijesti*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1987 (knjige I, XI-XIII).

Anselmo Canterburyjski, *Proslogion*, u: Stjepan Kušar (ur.), *Srednjovjekovna filozofija*, Zagreb: Školska knjiga, 1996, str. 299-341

Toma Akvinski, *Suma teologije* I, qq. 2-6, 12-13, 25, u: T. Akvinski, *Izabrano djelo*, izabrao i preveo Tomo Vereš, drugo znatno prošireno i dotjerano izdanje priredio Anto Gavrić, Zagreb: Nakladni zavod Globus, 2005.

Bonaventura, *Itinerarium mentis in Deum – Put duha k Bogu*, u: Bonaventura, *Tria opuscula*, preveli Marije Šikić i Stjepan Kušar, priredio Stjepan Kušar, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2009, str. 435-507.

Immanuel Kant, *Kritika čistog uma*, Zagreb: Matica hrvatska, 1984, str. 270-291.

Emerich Coreth, *Od temelja bitka do živoga Boga*. Filozofsko pitanje O Bogu, *Obnovljeni život* 56 (2001) 4, 411-422.

Barabara Ćuk, Anselmov unum argumentum, *Bogoslovska smotra*, 82 (2012) 1, 65-89.

Stjepan Kušar, *Filozofija o Bogu*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2001.

Tomo Vereš, Ontološki aspekt Akvinčevih dokaza za Božje postojanje, u: A. Mišić (ur.), *Oči vjere. Zbornik u čast Josipa Ćurića SJ u povodu 75. obljetnice života*, Zagreb: FTI, 2002, str. 19-31.

Ante Vučković, Filozofska pitanja o Bogu, *Bogoslovska smotra* 76 (2006) 2, 335-361.

PREPORUČENA

N. Fischer, *Čovjek traži Boga. Filozofski pristup*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2001.

F. Copleston, *A history of philosophy*, New York, 1962 (poglavlja vezane uz problematiku o Bogu).

Emerich Coreth, *Toma Akvinski i problem metafizike*, u: Anto Gavrić (prir.), *Ljubav prema istini. Zbornik u čast Tome Vereša*, Zagreb: Dominikanska naklada Istina, 2000, str. 85-97.

Walter Schulz, *Bog novovjekovne metafizike*, Zagreb: Matica hrvatska, 1996, str. 9-51.

Hans Küng, *Postoji li Bog?*, Zagreb: Naprijed, 1987, str. 385-522.

Ivan Devčić, *Bog i Filozofija*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2003.

W. Keilbach, *Problem Boga u filozofiji*, Zagreb, 1944.

C. S. Lewis, *The Problem of Pain*, Québec, 2016.

Ivan Musić, Ivana Ljubić, *Suvremene rasprave o Bogu*, u: A. Gavrić, I. Šestak (ur.), *Veritas vitae et doctrinae. U potrazi za istinom o čovjeku i Bogu. Zbornik u čast Hrvoja Lasića, OP*, Zagreb: FTI, 2012, str. 112-123.

A. Pavlović, S. Štivić, *Religiozno iskustvo s motrišta transcendentale refleksije i njegova uloga spram kritika metafizike i dokaza za Božje postojanje*, *Nova Prisutnost* 15 (2017) 2, str. 195-210.

P. Kreeft – R. K. Tacelli, *Handbook of Christian Apologetics*, Illinois, 1994 (poglavlje III).

G. J. Hughes, *Is God to Blame? The problem of evil revisited*, Dublin, 2007.

A. Flew, *There is a God*, New York, 2008.

Peter Henrici, *Bog filozofa, Svesci – Communio*, br. 65, 1987/89, str. 81-86.

J. Hirschberger, *Bog filozofa, Svesci* 11, str. 22-24.

Anto Gavrić, *Problem Boga u misli Hijacinta Boškovića*, u: Ivan Šestak, Josip Oslić, Anto Gavrić (ur.), *Prilozi o hrvatskoj neoskolastici*, Zagreb: FTI, 2014, str. 91-104.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Vježbe, individualni rad. U dogovoru s profesorom.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:

Pisani radovi, vježbe. U dogovoru s profesorom.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 25

NAZIV PREDMETA/MODULA: Različitost vjere – *Disparitas cultus*. Komparativni studij ustrojstva ženidbe u različitim religijama

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Marija Džinić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: S 16

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA:

Globalizacija, pluralizam, slobode pojedinca i društva te ostale postmoderne tendencije utječu na nužnost analize i praćenja njihova utjecaja na stabilnost institucije braka. Neosporna je činjenica kako sve više raste broj interreligijskih, interkonfesionalnih te mješovitih brakova u širem smislu riječi. Crkvenim i civilnim pravom predviđena je procedura u spomenutim situacijama. Ipak, nužno je pobliže upoznati i temeljne odredbe religija koje nam postaju sve bliže, a koje više nisu usko ograničene na pravoslavlje ili protestantizam. Kolegij analizira religije koje, uz kršćanstvo, broje najviše pripadnika: islam, hinduizam, budizam i šintoizam. Metodološki, kolegij polazi od analize triju temeljnih elemenata ženidbe (privole, ženidbenih zapreka te oblika sklapanja) u svakoj od navedenih religija. Potom slijedi njihova usporedba kako bi se uočile međusobne sličnosti i razlike.

POPIS LITERATURE:

OBVEZATNA

Tomislav Jablanović, Ženidba u islamu, *Bogoslovska smotra* 49 (1979) 1-2, 169-199.

Adelaide Madera, Juridical Bonds of Marriage for Jewish and Islamic Women, *Ecclesiastical Law Journal* 11 (2009) 51-64.

Ivan Macut, Mješovite ženidbe-izazov Crkvi, *Služba Božja* 54 (2014) 3-4, 384-389.

Tomo Vukšić, Mješovite ženidbe u katoličanstvu, pravoslavlju i islamu (I). Pravno i pastoralno pitanje u međuvjerskim odnosima, *Crkva u svijetu* 42 (2007) 1, 81-95.

Tomo Vukšić, Mješovite ženidbe u katoličanstvu, pravoslavlju i islamu (II). Pravno i pastoralno pitanje u međuvjerskim odnosima, *Crkva u svijetu* 42 (2007) 2, 227-243.

PREPORUČENA

Donald Davis, *The Spirit of Hindu Law*, Cambridge, 2010.

Ingrid Fischer-Schreiber, *The encyclopedia of Eastern philosophy and religion: Buddhism, Hinduism, Taoism, Zen*, Boston 2004.

Ajaya K. Sabhasundar, *The rites of hindu matrimony: analysis and perspectives in the light of inter-religious theology*, Rome, 2009.

Judith Tucker, *Women, family and gender in Islamic law*, Cambridge, 2008.

I prema interesima doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE:

Vježbe, individualni rad.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:

Pisani radovi, vježbe.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 26**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Arapska filozofija**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Kolegij, raspoređen po tematskim cjelinama, uvodi u arapsku, a dijelom i u židovsku filozofiju, u poznavanje kulturnoga konteksta, tumači osnovne pojmove, prikazuje recepciju grčke filozofije u arapskom svijetu (9. – 12. st.), rasprave o odnosu religije i filozofije, filozofije i teologije, razuma i vjere. Proučavanjem izabranih tekstova pojedinih autora i tumačenjem njihova odnos s povijesnim i kulturalnim datostima toga vremena, kolegij uvodi u misao šestorice autora koji su izradili sustave od velikoga filozofskoga zanimanja: Al-Farabi, Al-Kindi, Al-Gazali, Ibn Sina (Avicenna), Ibn Rušd (Averroës) te židovski autor Majmonid koji je pisao arapskim jezikom. A zatim pokazuje recepciju i utjecaj arapskih filozofa na srednjovjekovnu europsku filozofiju u razdoblju od 12. do 14. stoljeća: Herman Dalmatin, Albert Veliki, Toma Akvinski i Ivan Duns Škot.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Daniel Bučan, *Kako je filozofija govorila arapski* (Al-Farabi, Avicenna, Al-Gazali, Averroës, Majmonid), Zagreb, 2009.

Henry Corbin, *Historija islamske filozofije*, Sarajevo, 2. izd. 1987.

Majid Fakhry, *A History of Islamic Philosophy*; Columbia University Press, 2004.

Anto Gavrić, Poimanje sreće u arapskih filozofa, u: Mijo Nikić – Kata Lamešić (ur.), *Religije i sreća*. Zbornik radova, FTI, Zagreb 2014, str. 57-78.

PREPORUČENA

Kenneth Seeskin (d.), *The Cambridge companion to Maimonides*, Cambridge University Press, 2005.

Peter Adamson, Richard C. Taylor, *The Cambridge Companion to Arabic Philosophy*, Cambridge University Press, 2005.

Abu Ali Ibn Sina (Avicenna), *Metafizika*, 2 sv., bilingvalno izdanje, iz arapskog u hrvatski preveo, predgovor napisao, i bilješkama popratio Daniel Bučan, Zagreb: Demetra, 2011. (izabrana poglavlja)

Ibn Rušd (Averroës), *Nesuvislost nesuvislosti*, preveo Daniel Bučan, Zagreb: Naprijed, 1988.

Majmonid, *Vodič za one što dvoje*, 3. sv., s arapskoga preveo Daniel Bučan, Zagreb: Demetra, 2008.-2009.

Abu Nasr Al-Farabi, *Knjiga o slovima*, iz arapskog preveo, predgovor napisao, bilješkama popratio i rječnik glavnih filozofijskih termina priredio Daniel Bučan, Zagreb: Demetra, 1999.

Abu Nasr Al-Farabi, *Uzorita država (Knjiga o počelima mnijenja građana uzorite države)*, bilingvalno izdanje, komentar Richard Walzer, iz arapskoga u hrvatski preveo Daniel Bučan, Demetra, 2011.

Al-Gazali, *Izbavljenje od zablude*, Sarajevo, 1989.

Abū Hāmid al-Gazali, *Nesuvislost filozofa*, preveo Daniel Bučan, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 1993.

Kerim, Sušić, Odnos teologije i metafizike u Al-Farabijevoj filozofiji, *Znakovi vremena* 21 (Sarajevo, 2018) 80-81, str. 89-108.

Kerim Sušić, Metafizika Prvoga u filozofiji al-Farabija, *Časopis za filozofiju i religiju Logos*, 1 (2013) 2, 117-148.

Ibn Rušd (Averroës), *Knjiga prosudbene rasprave*, priredio i preveo Daniel Bučan, Zagreb: Demetra, 2006.

I druga literatura prema interesima i izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 5

REDNI BROJ PREDMETA: 27**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Filozofija Tome Akvinskog**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:** doc. dr. sc. Marina Novina**JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Kolegij je zamišljen kao sustavan uvod u misao i djelo Tome Akvinskoga. Različite teme proučavaju se u povijesnoj perspektivi: pokazuje se kako su se određene spoznaje i znanja razvijala u stoljećima prije Tome (povijesni izvori njegova nauka), ali i kako su se razvijale u filozofijskoj misli nakon Tome (značenje Tomine misli). Analiziraju se izabrani tekstovi iz Tominih djela, koji problematiziraju odnos filozofije i teologije, status filozofije i metafizike te metafizička, logička, epistemološka, etička, antropološka i politička pitanja.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Toma Akvinski, *Izabrano djelo*, 2. znatno prošireno izdanje priredili Tomo Vereš i Anto Gavrić, Zagreb: Nakladni zavod Globus, 2005.

Anto Gavrić, Marina Novina, *Toma Akvinski i Aristotel*. Proslovi Tominih komentara na *Aristotelova* djela, Zagreb, 2021.

Norman Kretzmann, Eleonore Stump, *The Cambridge Companion to Aquinas*, Cambridge, 1993.

Josef Pieper, *A Guide to Thomas Aquinas*, Ignatius Press, 1991.

Giovanni Ventimiglia, *Toma Akvinski*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2021.

Tomo Vereš, Ontološki aspekt Akvinčevih dokaza za Božje postojanje, u: A. Mišić (ur.), *Oči vjere*. Zbornik u čast Josipa Čorića, Zagreb: FTI, 2002, str. 19-31.

John F. Wippel, *The Metaphysical Thought of Thomas Aquinas: From Finite Being to Uncreated Being*. Washington, DC: Catholic University of America Press, 2000.

PREPORUČENA

A. J. Aertsen, *Medieval Philosophy and the Transcendentals: The Case of Thomas Aquinas*, Leiden: Brill, 1996.

A. J. Aertsen, *Nature and Creature: Thomas Aquinas's Way of Thought*. Leiden: E.J. Brill, 1988.

Josip Ćurić, *Tomizam nekoć i danas*, Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo, 2003.

Brian Davies, *The Thought of Thomas Aquinas*, Oxford: Clarendon Press, 1992.

Umberto Eco, *Estetički problem u Tome Akvinskoga*, Zagreb: Nakladni zavod Globus, 2001.

Leo Elders, *The Metaphysics of Being of St. Thomas Aquinas in a Historical Perspective*, Leiden: Brill, 1993.

H.-D. Gardeil, *Initiation à la philosophie de saint Thomas d'Aquin*, 4 vol., Paris: Cerf, 2007; *Introduction to the Philosophy of St. Thomas Aquinas*, Wipf and Stock, 2009-2012.

Anto Gavrić (prir.), *Ljubav prema istini*. Zbornik Tome Vereša O.P., Zagreb: Dominikanska naklada Istina, 2000.

A. Gavrić, Transcendentali – razvoj nauka i pojmovna problematika, u: A. Gavrić, I. Šestak (ur.) *Veritas vitae et doctrinae. U potrazi za istinom o čovjeku i Bogu*. Zbornik Hrvoja Lasića, Zagreb: FTI, 2012, str. 153-177.

Marina Novina, Anto Gavrić, Pitanje početaka svijeta – filozofija znanosti i epistemološki oprez Tome Akvinskog, *Obnovljeni život* 73 (2018) 3, 295-310.

A. Gavrić, M. Novina (ur.), *Aktualnost srednjovjekovne filozofije. Tomo Vereš kao inspiracija*, Zagreb: FTI, 2018.

A. Gavrić, Pravo na život u misli sv. Tome Akvinskog, u: I. Antunović, I. Koprek, P. Vidović (ur.), *Život biraj – Elige vitam*. Zbornik radova prigodom 75. rođendana Valentina Pozaića, Zagreb: FTI, 2020., str. 343-361.

Ruedi Imbach, Adriano Oliva, *La Philosophie de Thomas d'Aquin: Reperes*, Paris: Vrin, 2009.

Jean-Pierre Torrell, *Saint Thomas Aquinas*, vol. 1: *The Person and His Work*, Washington, 1996.

Tomo Vereš, *Iskonski mislilac*, Zagreb: Dominikanska naklada Istina, 1978.

I druga literatura prema interesima i izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja i e-učenje, vježbe, individualni rad**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pisani radovi, vježbe, e-komunikacija, usmeni ispit.**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 5

REDNI BROJ PREDMETA: 28**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Anđeli i filozofija**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Kad se govori o anđelima, uglavnom ih se promatra u religijskom značenju ili pod nekim vidovima u teološkom nauku ili u duhovnosti. Ovaj kolegij nastoji prikazati cjeloviti „filozofski portret“ anđela i pokazati filozofijsku vrijednost angeleoloških promišljanja kroz povijest, posebice u srednjem vijeku općenito. Angelologija je kao neka vrsta filozofskog laboratorija za izvođenje misaonih eksperimenata u kojima anđeoska spoznaja i volja služe bilo kao kontrastirajući protuprimjeri kao idealizirani oblici ljudske spoznaje i volje.

Kolegij proučava sljedeće tematike: postojanje anđela, narav, uloga i funkcija anđela, spoznaja i jezik anđela, djelovanje anđela, volja i sloboda anđela, hijerarhija anđela i njihovi odnosi, anđeoska komunikacija, mjesto i uloga anđela u svemiru i u srednjovjekovnoj slici svijeta. Obrađivat će se tekstovi sljedećih autora: Aurelije Augustin, Pseudo-Dionizije Areopagit, Averroes, Majmonid, Toma Akvinski, Egidije Rimski, Ivan Duns Škot, Dante Alighieri, Dietrich iz Freiberga, Martin Zdranin, Juraj Dragišić. Analiza tih naučavanja u srednjovjekovnim znanstvenim raspravama otkriva filozofsku relevantnost problema koje predstavlja poimanje anđela kao „odijeljenih supstancija“ (*substantiae separatae*). To potvrđuje da u srednjovjekovnim raspravama anđeli imaju presudnu ulogu ne samo kao bitni metafizički element za *ordo rerum*, već pružaju i uvid u problematiku fenomena subjektivnosti i intersubjektivnosti općenito te u uvjete mogućnosti ljudske subjektivnosti i intersubjektivnosti. Kolegij nastoji odgovoriti i na pitanje može li srednjovjekovna angelologija može dati doprinos suvremenoj filozofskoj raspravi.

Sastavni dio kolegija je gledanje i filozofska analiza filma *Nebo nad Berlinom* (*Der Himmel über Berlin*) redatelja Wima Wendersa (1987., 128 min.).

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Toma Akvinski, *Summa theologiae* (I, q. 50-64 i 106-113), *De substantiis separatis, Quaestio disputata de spiritualibus creaturis*.

Serge-Thomas Bonino, *Les anges et les démons*, Paris: Editions Parole et Silence, 2007; *Angels and Demons. A Catholic Introduction*, Washington: The Catholic University of America Press, 2016.

Isabel Iribarren, Martin Lenz (ed.), *Angels in Medieval Philosophical Inquiry: Their Function and Significance*, Ashgate Publishing, 2008.

David Keck, *Angels and Angelology in the Middle Ages*, Oxford: Oxford University Press, 1998.

PREPORUČENA

Benito Marconcini, Angelo Amato, Carlo Rocchetta, Moreno Fiori, *Anđeli i demoni. Povijesna drama između dobra i zla*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2017.

Majmonid, Vodič za one što dvoje, I. dio iz arapskog izvornika u hrvatski preveo Daniel Bučan, Zagreb: Demetra, 2008; II. i III. dio, iz arapskog izvornika u hrvatski preveo Daniel Bučan, Zagreb: Demetra, 2009.

Paul O'Sullivan, *Sve o anđelima*, Split: Verbum, 2011.

Tiziana Suarez-Nani, *Les anges et la philosophie. Subjectivité et fonction cosmologique des substances séparées à la fin du XIIIe siècle*, Paris: Vrin, 2002.

Erna Banić-Pajnić, Bruno Ćurko, Mihaela Girardi-Karšulin, Ivica Martinović, Juraj Dragišić (*Georgius Benignus*) – *život i djela*, Zagreb: Institut za filozofiju, 2016, str. 300-341.

I druga literatura prema interesima i izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja i e-učenje, vježbe, individualni rad**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pisani radovi, vježbe, e-komunikacija, usmeni ispit.**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 5

REDNI BROJ PREDMETA: 29**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Filozofija i film**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Filozofija je "fantastična tvornica koncepata" (Gilles Deleuze) koji u cjelini daju poseban presjek stvarnosti i obznanjuju svijet kao predmet mogućeg razumijevanja. Film, interpretiran u tom pojmovnom okviru, umijeće je slaganja. Kao i filozofija, i film za predmet uzima stvarnost. Film ima snagu stvoriti drugotnu stvarnost, koja se projicira na ekran, stvarnost koja je istodobno slična i različita od prvotne stvarnosti. Film je proizvod analize, raščlanjivanja stvarnosti, i sinteze te se na kraju pojavljuje neki drugi svijet. No, filmovi obrađuju na filmski način stvarnost koja je također i predmet filozofije.

Filozofija i film nemaju ništa zajedničko glede njihova postupka i metode. No, oboje poniru u srž iste stvarnosti i usporedbom je rasvjetljaju u konačnici svojim razilaženjima. Interaktivni pristup filozofiji i filmu potiče razvijanje kritičkog promišljanja aktualnih društvenih i kulturalnih tematika te aktualizaciju temeljnih filozofijskih pojmova. Obrađivat će se sljedeće tematske cjeline: subjekt, svijest, vrijeme, kultura, jezik, umjetnost, stvarnost, istina, politika, društvo, pravednost i pravo, država, moral, sloboda, sreća. Izabrane tematske cjeline sadrže izabrane filozofske tekstove i pripadajući film, što omogućuje sučeljavanje teksta, tj. pojma i filma, filozofsko promišljanje o sadržaju filma i sučeljavanje pojmovne i kinematografske obrade, ističući filozofijsko značenje toga sučeljavanja.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Christopher Falzon, *Philosophy Goes to the Movies: an Introduction to Philosophy*, London/New York: Routledge, 2007.

Paisley Livingston, Carl Plantinga (eds.), *The Routledge Companion to Philosophy and Film*, London – New York: Routledge, 2009.

Ollivier Pourriol, *Filmozofija: najljepša filozofska pitanja na filmskom platnu*, prijevod Marija Spajić, Mirna Šimat, Zagreb: Meandarmedia, 2010.

Ljubiša Prica, *Film kao medij filozofskog mišljenja*, Zagreb: Naklada Jurčić, 2016.

Hrvoje Turković, Filozofija filma, u: *Filozofski leksikon*, Zagreb, 2012, str. 344-345.

PREPORUČENA

Dominique Chateau, (Šato, Dominik), *Film i filozofija*, Beograd: Clio, 2011.

Olivier Dekens, *La philosophie sur grand écran*. Manuel de cinéphilosophie, Paris : Ellipses Edition, 2007.

Gilles Deleuze, Felix Guattari, *Što je filozofija?*, preveo Marko Gregorić, Zagreb: Sandorf, 2017.

Joseph H. Kupfer, *Visions of virtue in popular film*, Perseus Books Group, 1999.

Murray Smith, Thomas E. Wartenberg (eds), *Thinking Through Cinema: Film as Philosophy*, Oxford, 2006.

Matija Mato Škerbić, Metodika vrijednost i uporaba filma u nastavi filozofije, *Metodički ogledi* 16 (2010) 1-2, 63-86.

Thomas Wartenberg, *Thinking on Screen: Film as Philosophy*, New York/London: Routledge, 2007.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: analize izabranih filozofskih tekstova i pripadajućeg filma, rasprave o izabranoj tematskoj cjelini (filozofski tekst i film).

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: vježbe, rasprave, pisani radovi.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 30**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Filozofija kao terapija duše**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Filozofija se često shvaća kao rasprava o znanstvenim djelima, kao stvaranje i razrađivanje apstraktnih doktrinarnih sustava i izmjenjivanje teorijskih koncepcija s tehničkim jezikom kojim vladaju samo stručnjaci. Pomno proučavanje filozofskih djela i njihovih autora, tj. života i filozofskog diskursa, ipak pokazuje kako se filozofija od davnina pojavljuje kao način života, umijeće življenja i način bivanja. Tako se, na primjer, filozofska djela antičkih filozofa shvaćaju kao duhovne vježbe. Štoviše, filozofija poprima terapeutsku funkciju, i to je njezina prvotna zadaća – liječiti dušu.

Kolegij nastoji prikazati filozofiju kao „ars medicinalis“ i „philosophia medicans“, tj. kako se filozofija može koristiti kao terapija, odnosno kao utjeha u brojnim životnim situacijama na koje čovjek često nije spreman. Na primjerima djela dvojice velikih mislilaca Boetija i Dantea Alighierija, ali i nekoliko suvremenih mislilaca, pokazuje se kako filozofija prati čovjeka u svakodnevnom životu i u svim životnim situacijama. Ne napušta ga ni u najtežim egzistencijalnim pitanjima očaja, depresije i smrti. Filozofija je usmjerena na stvarnost, na život i na način kako treba živjeti, a kao liječnica kod postavljanja dijagnoze i određivanja terapije potiče na razgovor, dijalog i promišljanje, to jest glavne korake pri rješavanju problema. Cilj je filozofije dovesti čovjeka do sreće, odnosno u radosti druženja s filozofijom pronaći radost prijelaza iz bolesti k zdravlju. Inzistiranjem na praktičnoj, etičkoj i terapeutskoj funkciji filozofije ističe se kako i suvremeni čovjek može otkriti postojanje modela filozofskog života, te mu filozofija može pomoći u traženju odgovora na egzistencijalna pitanja.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Dante Alighieri, *Djela*, Zagreb: Matica Hrvatska, 1976.

Boetije, *Utjeha filozofije – Consolatio philosophiae*, preveo Šimun Selak, priredio Alojz Ćubelić, Zagreb: Kršćanska sadašnjost – Dominikanska naklada Istina, 2021.

Anto Gavrić, *Terapeutska funkcija filozofije*, članak u tisku.

Pierre Hadot, *Duhovne vježbe i antička filozofija*, Zagreb: Sandorf & Mizantrop, 2013.

Pierre Hadot, *Filozofija kao način življenja*, Beograd: Fedon, 2011.

Andre Jean Voelke, *Filozofija kao liječenje duše: studije o helenističkoj filozofiji*, Zagreb: Sandorf i Mizantrop, 2017.

PREPORUČENA

Severin Boetije, *Utjeha filozofije*, prir. i preveo Marko Višić, Podgorica: Unireks, 2008.

Jules Evans, *Filozofija za život i ostale opasne situacije*, Zagreb: Naklada Ljevak, 2012.

Pierre Hadot, *Unutarnja tvrđava. Uvod u misli Marka Aurelija*, Zagreb: Sandorf, 2016.

Pierre Hadot, *Plotin – jednostavnost pogleda*, Zagreb: Nova Akropola, 2010.

Lou Marinoff, *Platon, a ne prozak*. Zagreb. Mozaik knjiga, 2012.

Marta C. Nussbaum, *The Therapy of the Desire. Theory and Practice in Hellenistic Ethics*, Princeton: Princeton University Press, 1996.

Giovanni Reale, *La filosofia di Seneca come terapia dei mali dell'anima*, Milano: Bompiana, 2008.

I druga literatura prema interesima i izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja i e-učenje, vježbe, individualni rad

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pisani radovi, vježbe, e-komunikacija, usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 31**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Kritika praktičnog uma – uvod i komentar**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** prof. dr. sc. Ivan Koprek**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:** doc. dr. sc. Barbara Ćuk**JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Kritiku praktičnog uma Kant je podijelio na dva dijela: prvi (veći) donosi elementarnu nauku čistoga praktičnog uma, a drugi metodologiju čistoga praktičnog uma. Elementarna nauka se opet dijeli na analitiku i dijalektiku čistoga praktičnog uma. Analitika donosi u tri poglavlja nauku o: a) načelima, b) pojmu predmeta i c) pokretalima čistoga praktičnog uma. Kant se najprije pita je li čisti um dovoljan da odredi volju ili je potreban empirički temelj. Opće određenje volje daju praktički zakoni, koji će biti ili samo maksime, ako su takvi da ih subjekt smatra važećim samo za svoju volju, ili pravi zakoni ako vrijede za volju svakog umnog bića. Oni praktički principi koji imaju neki objekt (materiju) moći željenja kao razlog određenja volje jesu empirički i zato ne mogu biti praktički zakoni. Svi materijalni praktički principi iste su vrste i spadaju pod opći princip sebeljublja ili vlastitog blaženstva, a blaženstvo je svijest umnog bića o ugodnosti života koja neprekidno prati cijeli njegov opstanak. Ako umno biće želi imati svoje maksime općim praktičkim zakonima, onda ih mora zamišljati kao takve koji odredbeni razlog volje ne sadržavaju prema materiji, nego samo prema formi, a volja koju određuje samo opća zakonodavna forma jest potpuno neovisna o prirodnom zakonu i kauzalitetu, a ta se neovisnost zove sloboda u najstrožem, tj. u transcendentnom smislu. Zakonodavna forma, ukoliko je sadržana u maksimi, jest ono jedino što može sačinjavati neki odredbeni razlog slobodne volje. Kolegij, nakon prikaza structure KpV prati Kantovu misao u ovim temama:

Čovjek kao praktičko biće: praktička pravila (principi).

Sistematika praktičkih pravila: subjektivna i objektivna praktička pravila.

Imperativi kao objektivna praktička pravila: kategorički i hipotetički imperativi.

Materijalni i formalni praktički principi.

Autonomija i heteronomija. Pojam volje.

Praktički principi prema rangu važenja: individualni, generalni i univerzalni (općevažeci).

Kategorički imperativ kao formula moralnog/praktičkog zakona. Različite formulacije moralnog/praktičkog zakona.

Odnos slobode i moralnog zakona. Pojam dužnosti. Moralni osjećaj. Legalitet i moralitet. Krepost i svetost.

Pojam osobe. Postulati čistog praktičkog uma.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Immanuel Kant, *Kritika praktičnoga uma*, Zagreb, 1956.

G. B. Sala, *Kants »Kritik der praktischen Vernunft«*. Ein Kommentar, Darmstadt, 2004.

PREPORUČENA

Đuro Gračanin, *La personnalité morale d'après Kant*, Paris, 1929.

Stjepan Zimmermann, *Kant i neoskolastika*, I. dio – Sustavno-kritički, Zagreb, 1920.

I druga literatura prema interesima i izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 5

REDNI BROJ PREDMETA: 32

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hegel: Uvod u fenomenologiju duha

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: prof. dr. sc. Ivan Koprek

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: doc. dr. sc. Barbara Ćuk

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: S 16

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Hegelovu *Fenomenologiju duha* možemo prozvati poviješću svijesti. Gledamo li duh u njegovoj aktivnosti bez odnosa prema predmetu, onda se bavimo psihologijom. Gledamo li duh kao bitno usmjeren prema predmetu, izvanjskom ili unutrašnjem, onda se bavimo sviješću. I fenomenologija je znanost o svijesti u tom smislu. Hegel počinje s prirodnom neznanstvenom sviješću i nastavlja pokazivanjem dijalektičkog razvoja te svijesti, pokazujući kako su niže razine supsumirane u višima, sve dok ne dođemo do razine apsolutne spoznaje. Tako se Fenomenologija duha dijeli se na tri glavna dijela koji odgovaraju trima glavnim fazama svijesti. Prva od tih faza jest svijest objekta kao osjetne stvari koja se suprotstavlja subjektu. Toj fazi Hegel daje naziv *svijest* (Bewusstsein). Druga faza je faza *samo-svijesti* (Selbst-Bewusstsein). Treća je faza *uma* (Vernunft) koja je predstavljena kao sinteza ili jedinstvo prethodnih faza na višoj razini. Drugim riječima: um je sinteza objektivnosti i subjektivnosti. Kako tu temu otvara i obrazlaže u Uvodu Fenomenologije duha?

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

G.W.F. Hegel, *Fenomenologija duha*, Zagreb, 1987.

W. Marx, *Hegels Phaenomenologie des Geistes. Eine Interpretation von Vorrede*, Frankfurt, 2019.

P. Stekeler-Weithofer, *Hegels Phänomenologie des Geistes. Ein dialogischer Kommentar*. Band 1: *Gewissheit und Vernunft*. Band 2: *Geist und Religion*, Hamburg, 2014.

PREPORUČENA

G. W. Bertram, *Hegels »Phänomenologie des Geistes«. Ein systematischer Kommentar*, Stuttgart, 2017.

Th. S. Hoffmann, *Hegel. Eine Propädeutik*, Wiesbaden, 2004.

S. Houlgate, *An Introduction to Hegel: Freedom Truth and History* Malden, 2005.

L. Siep, *Der Weg der Phänomenologie des Geistes. Ein einführender Kommentar*, Frankfurt, 2000.

Ch. Taylor, *Hegel*, Frankfurt, 1975.

I druga literatura prema interesima i izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 33**NAZIV PREDMETA/MODULA: Emocije u etici****VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni****IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: prof. dr. sc. Ivan Koprek****IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: dr. sc. Marijana Kolednjak****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski****BROJ SATI NASTAVE: S 16****OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Predmet je zamišljen kao razrađeni kolegij Opće i individualne etike. U našem naoko racionaliziranom svijetu emocije su često shvaćane kao slabosti. Koliko su važne emocije za etičke vrijednosti? Koliko je moguće opravdati nekognitivne teorije u metaetičkim raspravama? Kako treba shvati racionalnost u okcidentalnoj filozofskoj tradiciji počevši od klasične filozofije (od Platona i Aristotela) do danas? Koji je doprinos razumijevanju emocija u etici kršćanske tradicije – naočito klasične srednjovjekovne filozofije (sv. Toma)? Treba li se suprotstaviti razumijevanju racionalnosti koje čovjeka svodi tek samo na „trezveno maksimiziranje koristi“ s jedne strane i potrošača orijentiranih na zadovoljstvo s druge strane (M. Nussbaum)? Što je „emocionalna inteligencija“ (D. Goleman)? Smije li se iz razumijevanja etike isključiti emocije? Je li opravdano suprotstavljavanje uma i osjećaja?

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**Aristotel, *Nikomahova etika*, knjiga VI, 113–130, Zagreb, 1992.J. M. Cooper, Aristotelian Theory of the Emotions, u: J. M. Cooper, *Reason and Emotion: Essays on Ancient Moral Psychology and Ethical Theory*, Princeton, 1999, 406–423.M.C. Nussbaum, Introduction: Form and Content, *Philosophy and Literature*, u: M.C. Nussbaum, *Love's Knowledge*, Oxford, 1990, 3–53.M. Slote, *The Ethics of Care and Empathy*, London, 2007.**PREPORUČENA**A. Ayer, Critique of Ethics, u: T. L. Carson i P. K. Moser (ed.), *Morality and the Good Life*, Oxford, 1997, 61–68.D. Goleman, *Emocionalna inteligencija*, Zagreb, 2015.R. M. Hare, *Jezik morala*, Zagreb, 1998.D. Hume, *Rasprava o ljudskoj prirodi*, Sarajevo, 1983.I. Koprek, *Kao dio mene*, Zagreb, 1995.M.C. Nussbaum, *The Discernment of Perception: An Aristotelian Conception of Private and Public Rationality*, Oxford, 1990, 54–105.M.C. Nussbaum, Emotions as Judgments of Value and Importance, u: R.C. Solomon (ed.), *What is an Emotion? Classic and contemporary readings*, Oxford, 2003, 271–283.M.C. Nussbaum, Emotions as Judgements of Value, u: M.C. Nussbaum, *Upheavals of Thought: The Intelligence of Emotions*, Cambridge, 2003, 19–88.M. Slote, *Morals from Motives*, Oxford, 2001.R.C. Solomon, *The Passions: Emotions and the Meaning of Life*, Indianapolis, 1993.R.C. Solomon, The Philosophy of Emotions, u: M. Lewis, J. M. Haviland-Jones (ed.), *Handbook of Emotions*, New York, 2000, 3–15.**OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Čitanje tekstova, rasprave, manji eseji...****OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pisani radovi, vježbe****OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa****BROJ ECTS BODOVA: 5**

REDNI BROJ PREDMETA/MODULA: 34

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska crkvena drama i kazalište

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: prof. dr. sc. Tihomil Maštrović

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: S 16

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

1. Uvod u predmet
2. Definiranje crkvene drame. Vrste i žanrovi crkvene drame
3. Liturgijska drama (*Visitatio sepulchri, Tractus stellae*) – interpretacija
4. Crkvena prikazanja: misterij, mirakul i moralitet – razvoj i obilježja
5. Misterij (*Muka Spasitelja našega*) – interpretacija
6. Mirakul (*Muka svete Margarite*) – interpretacija
7. Moralitet (*Govoren' je svetoga Bernarda od duše osujene*) – interpretacija
8. Crkvena prikazanja u renesansi; transformacije srednjovjekovnih dramskih struktura; prodor renesansne poetike
9. Mavro Vetranović (*Posvetište Abramovo, Od poroda Jezusova, Suzana Čista*) – interpretacija
10. Crkvena prikazanja u manirizmu; hvarsko-bračka skupina: predstavnici i tekstovi
11. Marin Gazarović (*Prikazanje sv. Beatrice, Faustina i Simplicija bratje; Skazanje života svete Guljelme, kraljice ugarske*) - interpretacija
12. Barokni autori crkvenih prikazanja (Antun Gleđević i Ivan Antun Nenadić); isusovačka drama; utjecaj barokne poetike na tekstove
13. Srednjovjekovni žanrovi u drami i kazalištu XX. stoljeća: predstavnici i tekstovi
14. Evaluacija predmeta

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

1. Silvio D'Amico, *Srednji vijek*, u: *Povijest dramskog teatra*, Zagreb, 1972.
2. Francesco Saverio Perillo, *Hrvatska crkvena prikazanja*, Split: Mogućnosti, 1978.
3. Nikola Batušić, *Povijest hrvatskoga kazališta*, Zagreb; Školska knjiga, 1978. (*Kazalište srednjega vijeka, Kazalište renesansnoga razdoblja, Kazalište baroknog razdoblja, Kazalište osamnaestog stoljeća*, str. 1-206)
4. *Dani hvarskog kazališta – Srednjovjekovna i folklorna drama i kazalište*, knjiga II, Split: Književni krug, 1985. (Nikica Kolumbić, *Hrvatska srednjovjekovna drama u vremenu i prostoru*: str. 5-21; Tihomil Maštrović, *Počeci hrvatske drame i kazališta u Zadru*, str. 161-176; Franjo Švelec, *Vetranovićeva prikazanja i srednjovjekovna tradicija*, str. 293-314; Rafo Bogišić, *Pastirsko prikazanje Antuna Gleđevića*, str. 315-331; Dunja Fališevac, *Struktura i funkcija hrvatskih crkvenih prikazanja*, str. 332-347; S. P. Novak, *Logika tijela i retorika ideologije u hrvatskom religijskom kazalištu*, str. 398-414; Nikola Batušić, *Struktura srednjovjekovne pozornice*, str. 415-425; Josip Bratulić, *Srednjovjekovne bratovštine i crkvena prikazanja*, str. 452-457).

PREPORUČENA

1. Slobodan Prosperov Novak – Josip Lisac, *Hrvatska drama do narodnog preporoda* I. i II. dio, Split: Logos, 1984.

2. *Dani hvarskog kazališta – Marko Marulić*, knjiga XV, Split: Književni krug, 1989. (Nikola Batušić, *Scenski prostor Marulićevih drama*, str. 305-315; Mira Muhoberac, *Čitanje Marulićeva teatra*, str. 319-337.)
3. Milovan Tatarin, *Zaboravljena Oliva*, Zagreb: Matica hrvatska, 1999. (*Slavonska crkvena prikazanja*, str. 34-69)
4. Hrvatska srednjovjekovna književnost, sv. I-III, Kanonski korpus hrvatske književnosti, kulturne povijesti, filozofije i znanosti, ur. Viktorija Franić Tomić i Slobodan Prosperov Novak, Zagreb: Liliput Planet, 2019.

Literatura (dramski tekstovi):

- *Prigovaranje blažene dive Marije i križa Isusova*
- *Gospin plač*
- *Od rojenja Gospodinova*
- *Muka Spasitelja našega*
- *Skazanje slimljenja s križa tila Isusova*
- *Muka svete Margarite*
- *Prikazanje o sv. Lovrincu*
- *Govorenje svetoga Bernarda od duše osujene*
- *Skazan'je od nevoljenoga dne od suda ognjenoga**

(*Napomena: Navedeni tekstovi mogu se pronaći u sljedećim izvorima:)

Hrvatska književnost srednjega vijeka, PSHK, knj. 1, (prir. Vj. Štefanić), Zagreb, 1969; *Pasije*, (prir. N. Batušić i A. Kapetanović), Zagreb, 1998; *Lirika velikog petka* (prir. A. Stamać), Zagreb, 1998; *Hrvatsko srednjovjekovno pjesništvo: pjesme, plačevi i prikazanja na starohrvatskom jeziku*, (prir. A. Kapetanović, D. Malić, K. Štrkalj Despot), Zagreb, 2010.

- Mavro Vetranović, *Posvetilište Abramovo*, u: *Pjesme Mavra Vetranića Čavčića*, SPH, knj. 4, 2 dio, Zagreb, 1872, str. 235-338.
- Antun Gleđević, *Porodjenje Gospodinovo*, u: *Djela Antuna Gleđevića*, SPH, knj. 15, Zagreb, 1886.
- Ivo Brešan, *Nečastivi na Filozofskom fakultetu*, u: *Groteskne tragedije*, Zagreb, 1979.
- Rajmund Kupareo, *Prebivao je među nama. Tri suvremena prikazanja o jednom davnom događaju*, (sadrži tri prikazanja u o rođenju, mucu i uskrsnuću Isusa Krista), prir. S. Nikčević, Zagreb, 2019.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Pohađanje nastave, aktivnost u nastavi, kontinuirana provjera znanja, seminarski rad

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBEZA

Redovito pohađanje nastave, seminarski rad, usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 35**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Problem smrti u filozofiji 20. stoljeća**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** izv. prof. dr. sc. Daniel Miščin**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Predmet se bavi problemom smrti u djelima vodećih filozofa 20. stoljeća (Heidegger, Jaspers, Sartre, Camus, Levinas, Jonas, Welte, Derrida i dr.). Ta tema u metafizici se s pravom smatra „vječnom“, jer je konačnost jedna od temeljnih sastavnica čovjekova razumijevanja vlastite egzistencije. Polazeći od pojma konačnosti u povijesti zapadne metafizike, pristupa se dvadesetom stoljeću u kojemu je ta tema dodatno aktualizirana ne toliko zbog samih teorijskih rasprava, koliko zbog iskustva dvaju svjetskih ratova. Stoga stajališta pojedinih filozofa o problemu smrti bivaju razmatrana u vlastitom povijesnom kontekstu koji ih je iznjedrio. Pritom se posebna pozornost posvećuje stavljanju u odnos te teme u djelima pojedinih filozofa sa sveukupnošću njihove metafizičke refleksije, kao i nastojanje da se njihova misao stavi u kontekst kako starije tradicije metafizike, tako i njezinih novijih pravaca.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Sean Ireton, *An Ontological Study of Death. From Hegel to Heidegger*, Pittsburgh: Duquesne University Press, 2007.

Philippe Ariès, *The Hour of Our Death. The Classic History of Western Attitudes Toward Death Over the Last One Thousand Years*, New York: Vintage Books, 2008.

Vladimir Jankelevitch, *Smrt*, Zagreb: AGM, 2012.

PREPORUČENA

James Damske, *Sein, Mensch und Tod. Das Todesproblem bei Martin Heidegger*, Freiburg/München: Karl Alber, 1963.

Philippe Ariès, *Essais sur l'histoire de la mort en Occident*, Paris: Editions du Seuil, 1975.

Thomas W. Laqueur, *The Work of the Dead. A Cultural History of Mortal Remains*, Princeton/Oxford: Princeton University Press, 2015.

Martin Heidegger, *Sein und Zeit*, Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1993.

Emmanuel Levinas, *God, Death and Time*, Stanford: Stanford University Press, 2000.

Hans Jonas, *Mortality and Morality. A Search for the Good after Auschwitz*, Evanston: Northwestern University Press, 1996.

Bernhard Welte, *Filozofija religije*, Zagreb: Matica hrvatske, 2016.

Heinz Heimsoeth, *Šest velikih tema zapadnjačke metafizike*, Zagreb: Matica hrvatska, 2018.

Jacques Derrida, *Ovnovi. Nprekinuti dijalog: između dviju vječnosti, pjesma*, Zagreb: FTI DI, 2014.

Jacques Derrida, *The Work of Mourning*, Chicago/London: The University of Chicago Press, 2001.

Roland Barthes, *Dnevnik korote. 26. listopada 1977. – 15. listopada 1979.*, Zagreb: Naklada Pelago, 2013.

Zrinka Božić Blanuša, *Iz perspektive smrti. Heidegger i drugi*, Zagreb: Plejada, 2012.

Christina Howells, *Mortal Subjects. Passions of the Soul in Late Twentieth-Century French Thought*, Cambridge: Polity Press, 2011.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Uvod u problem, rad studenata u skupinama, rasprave, individualni rad sa studentima.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pohađanje predavanja i individualnih konzultacija, svaki student piše završni rad na izabranu temu iz tematskog okvira kolegija.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA/MODULA: 36**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Ranokršćanska filozofija**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** prof. dr. sc. Anto Mišić**IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Student se prvo upoznaje s kulturnim i religijskim ambijentom u kojem se pojavilo kršćanstvo u Palestini, u izrazito semitskoj sredini, izrazito religijski određeno, bez zanimanja za filozofiju. Isus nije bio filozof, njegov govor nije bio filozofski govor, prvi kršćanski spisi imaju gotovo isključivo religijski sadržaj. Postoje jasni povodi susreta s klasičnom grčkom filozofijom i korištenja grčke filozofije u oblikovanju kršćanske teološke misli. Susret kršćanstva i grčke filozofije zbio se u drugom stoljeću, u vremenu kada je kršćanstvo sve više progonjeno od političke vlasti i napadano od poganskih intelektualaca. Kršćanstvo prihvaćaju u većem broju i obrazovani pojedinci (intelektualci) iz poganstva, koji su bilo dobri poznavatelji grčke filozofije koja je među poganskim intelektualcima imale veliki ugled i auktoritet. Ranokršćanski pisci (takozvani „apologeti“), poput Justina (filozofa), Klementa, Origena, kasnije Augustina i drugih, koji izgrađuju teološki nauk na filozofskim argumentima. Osim prikaza ranokršćanskog odnosa filozofije (razuma) i teologije (vjere), posebno se govori o gnosticizmu, kršćanskim korijenima nauka o osobi, te se daje opširniji prikaz Augustinove filozofije, kao zaokruženog filozofskog sustava.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

- E. Gilson, *Uvod u kršćansku filozofiju*, Zagreb 1995;
C. Moreschini, *Povijest patrističke filozofije*, Zagreb, 2009.
J. Pavić, T. Z. Tenšek, *Patrologija*, Zagreb, 1993.
T. Šagi-Bunić, *Povijest kršćanske literature I*, Zagreb, 1976.

PREPORUČENA

Izabrani tekstovi ranokršćanskih filozofa: Justin, Klement Aleksandrijski, Origen, Augustin.

Prema interesima i izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava će se izvoditi mentorski, student će u dogovorenoj dinamici s mentorom dogovarati pojedine teme i odgovarajuću literaturu koju je potrebno proučiti. Osim redovitih tjednih konzultacija, student se može obratiti mentoru (telefonom, mailom..) uvijek kada osjeti potrebu za dodatna pitanja i pojašnjenja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pismeni rad i usmeni ispit

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 37**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Filozofski temelji govora o Bogu**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** prof. dr. sc. Anto Mišić**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Nakon općenitog uvoda u tematiku kolegija i detaljne analize pojmova *teizam*, *ateizam* i *agnosticizam* rasprave o mogućnosti i opravdanosti metafizike i metafizičkog govora i argumentacije, kratko će se obraditi temeljni pojmovi klasične metafizike: *transcendentalnost* i *analogija bića*; *jednoća bića* i *načelo identiteta* i *neprotuslovljiva*; *kategorijalnost bića* (*supstancija* i *akcidenti*); *razumijevanje nastajanja* (*gibanja*) i *načelo prvenstva zbiljnosti* (*o zbiljnosti* i *mogućnosti*); *načelo uzročnosti*. Detaljno će se obraditi tema o mogućnosti „dokazivanja“ Božje egzistencije osobito kroz analizu Augustinova dokaza iz *istine*, Anzelmova ontološkog dokaza i Tominih „pet putova“ za dokazivanje Božje egzistencije. Obradit će se i tema drevnog i suvremenog ateizma i agnosticizma.

CILJEVI – upoznati studente s filozofskom (logičkom) argumentacijom i mogućnošću govora o *apsolutnom biću*, *samostojnom bitku*, *prvom nepokrenutom pokretaču*, *prvom uzroku* i *razlogu* cjelokupne stvarnosti, Cilj je predmeta pokazati razliku između filozofskog i religijskog govora o Bogu, usporediti pojmove *teizam*, *ateizam* i *agnosticizam*. Cilj je predmeta, također, upoznati studente s metafizičkim argumentima (posebice skolastičke filozofije) za božju opstojnost, te ih upoznati s argumentima poput *ontološkog dokaza*, s Augustinovim „putem istine“ i s „pet putova Tome Akvinskoga“. Osobiti je cilj ovog predmeta potaknuti studente na otvoreni i argumentirani dijalog o tematici predmeta.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

- S. Kušar, *Filozofija o Bogu, građa i literatura za studij teodiceje*, Zagreb, 2006.
I. Devčić, *Pred Bogom blizim i dalekim*, Zagreb, 1998.
N. Fischer, *Čovjek traži Boga. Filozofski pristup*, Zagreb, 2001.
H. Küng, *Postoji li Bog?* Zagreb, 1987.

PREPORUČENA

- Aristotel, *Metafizika*, preveo T. Ladan, Zagreb, 1992.
A. Bauer, *Teodiceja ili nauka o razumnoj spoznaji Boga*, Zagreb, 1918.
S. Weil, *U iščekivanju Boga*, Zagreb, 1979.
Toma Akvinski, *Izabrano djelo*, Zagreb, 2005.
B. Lakebrink, *Klassische Metaphysik*, Freiburg, 1967.
J. B. Lotz, *Der Mensch im Sein*, Freiburg, 1967.
J. Owens, *The Doctrine of Being in the Aristotelian Metaphysics*, 3. ed., Toronto, 1978.
B. Weissmahr, *Ontologie*, Stuttgart-Berlin-Köln-Mainz, 1985; *Ontologija*, Zagreb: FTI, 2013.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava će se izvoditi mentorski, student će u dogovorenoj dinamici s mentorom dogovarati pojedine teme i odgovarajuću literaturu koju je potrebno proučiti. Osim redovitih tjednih konzultacija, student se može obratiti mentoru (telefonom, mailom..) uvijek kada osjeti potrebu za dodatna pitanja i pojašnjenja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pismeni rad i usmeni ispit**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 5

REDNI BROJ PREDMETA: 38**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Filozofija uma Tome Akvinskog**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** doc. dr. sc. Marina Novina**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Toma Akvinski poznat je kao teolog i filozof, kao filozof religije i kao metafizičar. No, čitanjem možda manje filozofskih komentara, a više njegovih *Suma* otkrivamo da Akvinac, iako srednjovjekovni filozof, iznosi zanimljive misli u kontekstu filozofije uma. Više je poznatih filozofa, npr. F. Copleston, A. Kenny ili N. Kretzmann pozvalo upravo na promišljanje Akvinčeve filozofije uma i to poglavito iznesene u *Sth* I, q. 75 – 89. Hrvatskim filozofima ovo bi pitanje moglo biti još izazovnije jer na hrvatski jezik nije prevedena nijedna knjiga s tom tematikom, članaka na tu temu nema, a ni taj dio Akvinčeve *Sume teologije* nije cjelovito preveden. Stoga će se na ovom kolegiju čitanjem primarno Akvinčeve *Sth* I, q. 75 – 89 i studija iznijeti temeljna obilježja Akvinčeve filozofije uma (percepcija; imaginacija; osjetila; volja; težnja; um; razum itd.).

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Toma Akvinski, *Summa theologiae* I, q. 75 – 89.

Prema izboru doktoranda u dogovoru s nastavnikom

G.E.M. Anscombe, *Intention*, Oxford, 1957.

P. Hoenen, *Reality and Judgment According to St Thomas*, trs H.F. Tiblier, Chicago, 1952.

A. Kenny, *Action, Emotion and Will*, London, 1963.

— Intellect and Imagination in Aquinas, in A. Kenny, A. (ed.), *Aquinas: A Collection of Critical Essays*, Notre Dame, 1969.

— *Will, Freedom and Power*, London, 1975.

— Intentionality: Aquinas and Wittgenstein, in Kenny, A., *The Legacy of Wittgenstein*, Oxford, 1984.

— *The Metaphysics of Mind*, Oxford, 1989.

— *Aristotle on the Perfect Life*, Oxford, 1992.

B. Lonergan, *Verbum: Word and Idea in Aquinas*, Notre Dame, 1967.

E. Mahoney, Sense, Intellect and Imagination in Albert, Thomas and Siger, in: N. Kretzmann, A. Kenny and J. Pinborg, *The Cambridge History of Later Medieval Philosophy*, Cambridge, 1982.

H. McCabe, The Immortality of the Soul, in: A. Kenny (ed.), *Aquinas: A Collection of Critical Essays*, Notre Dame, 1969.

J. Peghaire, *Intellectus et ratio selon S. Thomas d'Aquin*, Paris – Ottawa, 1936.

PREPORUČENA

Prema interesima doktoranda u dogovoru s nastavnikom

Akvinčeva djela.

G.E.M. Anscombe and P.T. Geach, *Three Philosophers*, Oxford, 1961.

M.-D. Chenu, *Toward Understanding Saint Thomas*, Chicago, 1964.

F.C. Copleston, *Aquinas*, London, 1955.

F. C. Copleston, *Istorija filozofije: Srednjovekovna filozofija*, Beograd, 1989.

B. Davies, *The Thought of Thomas Aquinas*, Oxford, 1992.

A. Kenny, *Aquinas*, Oxford, 1980.

N. Kretzmann, A. Kenny and J. Pinborg, *The Cambridge History of Later Medieval Philosophy*, Cambridge, 1982.

J. Marenbon, *Later Medieval Philosophy (1150 – 1350): An Introduction*, London, 1987.

J.-P. Torrell, *Saint Thomas Aquinas. Vol. 1: The Person and His Work*, The Catholic University of America Press, Revised edition, 2005.

J. Weisheipl, *Friar Thomas d'Aquino: His Life, Thought and Works*, Oxford, 1974.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Vježbe, individualni rad.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani radovi, vježbe.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 39**NAZIV PREDMETA/MODULA: Migracije koncepata****VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni****IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Marina Novina****IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski****BROJ SATI NASTAVE: S 16****OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

U potpunosti razjasniti i razumjeti proces konceptualizacije zahtjevan je zadatak s koji se provlači kroz više filozofijskih disciplina. Koliko je čovjekova konceptualizacija uspješna samo je jedno od daljnjih filozofijskih pitanja. Unatoč tome koncepti su nužan alat svake znanstvene discipline i upravo stoga zahtijevaju detaljnije promišljanje. Još više jer u povijesti filozofije i povijesti znanosti uočavamo da koncepti nisu statični ni jednoznačni, koncepti žive, migriraju iz jedne discipline u drugu i evoluiraju. Promjene u razumijevanju jednog koncepta potiču lančanu reakciju i prethodnice su svake znanstvene revolucije. Primjere migracije i evolucije koncepata nalazimo u svakoj znanstvenoj disciplini, a mi ćemo ovdje izdvojiti nekoliko temeljnih pojmova za razumijevanje svijeta i čovjeka: kozmos; priroda; prostor; vrijeme; tvar; sila; život i inteligencija.

CILJEVI - upoznati ideju migracije i evolucije koncepata, te uočiti obilježja i produbiti razumijevanje migracije i evolucije barem jednog od izdvojenih koncepata kako bi doktorand mogao samostalno i kritički procjenjivati dublje promjene u povijesti filozofije i povijesti neke od posebnih filozofija znanosti.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

M. Heller, Gdje se fizika susreće s metafizikom, u: S. Majid (ur.), *O prostoru i vremenu*, Zagreb: Misl, 2013, str. 246-282.

W. Heisenberg, *Promjene u osnovama prirodne znanosti: šest predavanja; Slika svijeta suvremene fizike*. Zagreb: Kružak, 1998.

T. S. Kuhn, *Struktura znanstvenih revolucija*, Zagreb: Jesenski i Turk, 2013.

M. Novina, *Pitanje kozmosa – susret filozofije i znanosti*, Zagreb: Naklada Breza, 2021.

M. Novina, *Suvremena kozmologija i filozofija. Treba li suvremena kozmologija filozofiju?*, Zagreb: Naklada Breza, 2019, str. 66-78.

PREPORUČENA

Prema interesima doktoranda u dogovoru s nastavnikom

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Vježbe, individualni rad

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani radovi, vježbe.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 40**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Suvremena kozmologija i filozofija**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** doc. dr. sc. Marina Novina**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Kozmologija se dugo smatrala filozofijskom disciplinom. No, početkom XX st. nakon razvoja spektroskopija i teorije evolucije, a zatim nakon potvrde postojanja kozmičkog mikrovalnog pozadinskog zračenja 1950-ih kozmologija se počela ubrajati među empirijske discipline. Stoga se s tvrdnjom da sada tzv. suvremena kozmologija kao empirijska disciplina može ponuditi cjelovit odgovor na pitanja o kozmosu počelo odricati mjesto filozofiji. Štoviše, poneki fizičari su je proglasili mrtvom. Ovaj će kolegij iznijeti i propitati temeljna obilježja kozmologije kao empirijske discipline (Hubbleov zakon; nukleosinteza velikoga praska; kozmičko mikrovalno zračenje, tzv. tri stupa empirijske kozmologije i teorijske temelje: kozmološki princip i teoriju relativnosti) i iz perspektive filozofije znanosti potražiti od na pitanje: Treba li suvremena kozmologija filozofiju?

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

M. Novina, *Suvremena kozmologija i filozofija. Treba li suvremena kozmologija filozofiju?* Zagreb: Naklada Breza, 2019.

Prema interesima doktoranda u dogovoru s nastavnikom:

F. J. Amaral Vieira, *Conceptual Problems in Cosmology*, 2011. arXiv: 1110.5634.

S. Clark, *Towards the Edge of the Universe: A Review of Modern Cosmology*, UK: PRAXIS Publishing, 1999.

G. F. R. Ellis, *Issues in the Philosophy of Cosmology*, u: J. Butterfield, J. Earman (ed.), *Handbook of the Philosophy of Science: Philosophy of Physics*, Amsterdam: Elsevier, 2006, Dio: B., str. 1183–1268.

G. F. R. Ellis, R. Maartens, M. A. H. MacCallum, *Relativistic cosmology*, Cambridge: Cambridge University Press, 2012.

H. Kragh, *The Controversial Universe: A Historical Perspective on the Scientific Status of Cosmology*, *Physics and Philosophy*, 2007, str. 1–14.

J. Leslie (ed.), *Modern Cosmology & Philosophy*, USA: Prometheus Books, 1998.

T. Petković, *Uvod u modernu kozmologiju i filozofiju*. Rijeka: Element, 2006.

B. Ryden, *Introduction to Cosmology*, USA: The Ohio State University: Department of Astronomy, 2006.

C. Smeenk, *Philosophy of Cosmology*, u: R. Batterman (ed.), *The Oxford Handbook of Philosophy of Physics*, New York: Oxford University Press, 2013, str. 607-652.

H. Zinkernagel, *Philosophical aspects of modern cosmology*, u: Isti (ed.), *Studies in History and Philosophy of Science Part B: Studies in History and Philosophy of Modern Physics*. Vol. 46, Dio: A (May), New York: Elsevier, posebno izdanje: *Philosophy of cosmology*, 2014, str. 1–4.

H. Zinkernagel, *Studies in History and Philosophy of Science Part B: Studies in History and Philosophy of Modern Physics*. Vol. 46, Dio: A (May), New York: Elsevier, posebno izdanje: *Philosophy of cosmology*, 2014.

PREPORUČENA

Prema interesima doktoranda u dogovoru s nastavnikom

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Vježbe, individualni rad

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pisani radovi, vježbe.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 41

NAZIV PREDMETA/MODULA: Suvremeni društveni procesi i ideje

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: izv. prof. dr. sc. Krešimir Peračković

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: -

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: S 16

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij razmatra društveno okruženje, odnosno kulturni, politički i socio-ekonomski kontekst suvremenih religijskih fenomena s kraja 20. i prva dva desetljeća 21. stoljeća. Polazi se od sociološkog pristupa religiji kao društvenoj činjenici, kako u teorijsko-konceptualnom tako i u empirijsko-analitičkom smislu, te se promatra odnos religije i društva u konkretnom povijesnom i prostornom kontekstu. Glavni fokus je na istraživanju novih društvenih procesa i ideja koji imaju svoj utjecaj na društvene vrijednosti, norme i praksu pojedinih religija i suvremenih religijskih pokreta. Neki od tih procesa su: modernizacija i postmodernizacija; sekularizacija i revitalizacija religija te njihova suvremena javna i politička uloga; suvremeni religijski pokreti, novi fundamentalizam i fenomen novih duhovnih praksi; konzumerizam i izazovi informatičke tehnologije; izazovi suvremenih ideologija neoliberalizma, progresivizma i neo-marksizma; alternativni stilovi života i ekološka kriza; odnos globalizacije i lokalizacije; društvo rizika i novi društveni konflikti. Ti bi se procesi proučavali i propitivali osim iz sociološke perspektive također i kroz interdisciplinarni pristup religijske znanosti-filozofija-etika-sociologija-ekonomija.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

P. L. Berger, *The Desecularization of the World: the Resurgence of Religion in World Politics*, Charlottesville: University of Virginia, 1999.

C. D. Bryant, D. L. Peck, *21st Century Sociology*, London: Sage Publications Ltd, 2007. Chapters: the sociology of religion, human ecology, the sociology of development, the sociology of disaster, the sociology of community, sociobiology, technology and the environment, terrorism.

Z. Zeman, *Autonomija i odgođena apokalipsa: sociologijske teorije modernosti i modernizacije*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2004.

S. Čolić (ur.), *Potrošačka kultura i konzumerizam*, Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2013.

S. Zrinščak, Religija u suvremenom društvu: sekularizacija i/ili revitalizacija i/ili duhovnost, u: J. Kregar i sur. (ur.), *Uvod u sociologiju*, Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu, 2014, str. 493-513.

K. Peračković, Društvena uloga znanstvenika danas – znanstvenik kao homo economicus i homo sociologicus vs. homo academicus universalis, *Filozofska istraživanja* 36/3 (2016) 581-593.

PREPORUČENA

U dogovoru s nastavnikom, prilagođena individualnim potrebama doktoranda.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA: Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 42

NAZIV PREDMETA/MODULA: Povijest i problemi analize u filozofije

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Dalibor Renić

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: S 16

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij Povijest i problemi analize u filozofiji vodi studenta da upozna temeljne odrednice analitičke metode u filozofsko-povijesnom kontekstu, da promotri načine odgovaranja iz perspektive te metode na izabrana filozofska pitanja i usvoji primjenu analitičke metode u filozofiji općenito, što uključuje usvajanje i primjenu racionalnog argumentiranog načina obrazlaganja i odgovaranja na prigovore, te napose pojmova i središnjih tema analitičke filozofije 20. st. u povijesnom kontekstu. Teme kolegija: Pojam analize u povijesti filozofije; Pojam analize u analitičkoj filozofiji 20. st.; Analitički filozofi 20. st. (G. Frege, G.E. Moore, B. Russell, L. Wittgenstein, Bečki krug, Oxfordska škola, W.O. Quine, P. Strawson); Filozofija jezika: značenje; Analitička filozofija uma: intencionalnost; Analitička metafizika: pojam egzistencije.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

William G. Lycan, *Filozofija jezika: Suvremen uvod*, Zagreb: Hrvatski studiji, 2011.

Michael G. Loux, *Metafizika: Suvremen uvod*, Zagreb: Hrvatski studiji, 2010.

PREPORUČENA

Ivan Macan, *Uvod u analitičku filozofiju*. Skripta, Zagreb: FFDI, 1994.

E. Runggaldier – I. Macan, *Analitička filozofija jezika*. Skripta, Zagreb: FFDI, 1994.

N. Mišćević – M. Potrč (ur.), *Kontekst i značenje*, Rijeka: ICR, 1987.

Ludwig Wittgenstein, *Filozofijska istraživanja*, Zagreb: Globus, 1998.

Ludwig Wittgenstein, *Tractatus Logico-Philosophicus*, Zagreb: Moderna vremena, 2004.

Ludwig Wittgenstein, *O izvjesnosti*, Zagreb: Nakladni zavod Globus, 2007.

Ivan Macan, *Wittgensteinova teorija značenja*, Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo, 1996.

David Edmonds, John Edinow, *Wittgensteinov žarač. Priča o desetominutnoj svađi dvojice velikih filozofa*, Zagreb: Algoritam, 2004.

Peter F. Strawson, *Analiza i metafizika*, Hrvatski Leskovac: Kruzak, 1999.

Willard van Orman Quine, *Riječ i predmet*, Hrvatski Leskovac: Kruzak, 1999.

Donald Davidson, *Istraživanja o istini i interpretaciji*, Zagreb: Demetra, 2000.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, vježbe, samostalni zadatci

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad, mješovito e-učenje

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 43**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Problem istine u filozofiji i religiji**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** doc. dr. sc. Dalibor Renić**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Seminar omogućuje studentu obradu pojma istine u filozofiji na višoj razini. Bavi temom istine pod različitim filozofskim vidicima (epistemološkim, metafizičkim, estetičkim, etičkim) iz perspektive različitih filozofskih smjerova. Teme: Težnja za istinom, Istina i biće, Skepticizam, Realizam, Pragmatizam, Relativizam, Istina i znanost, Istina i moral, Istina i umjetnost, Istina – Egzistencijalizam, Istina i tolerancija, Istina i Apsolut, Istina i komunikacija, Istina i sloboda.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Mijo Nikić i Kata Lamešić (ur.), *Diktatura relativizma*. Zbornik radova sa znanstvenog simpozija održanog u Zagrebu 16. lipnja 2007., Zagreb: FTI, 2009, 77-100.

Ivan Macan, *Filozofija spoznaje*, Zagreb: FTI, 1997.

Edo Pivčević, *Što je istina?*, Zagreb: Hrvatski studiji – Studia Croatica, 2002.

PREPORUČENA

Platon, *Država*, VI. knjiga.

Aristotel, *Metafizika* I, 1-2, 980a25 - 983a25.

Toma Akvinski, *Summa theologiae* I, qq. 16-17; I-II, q. 29, u: Toma Akvinski, *Izbor iz djela 1*, prev. Veljko Gortan i Josip Barbarić, Zagreb: Naprijed, 1990, 209-237.

Michael Williams, Skepticizam, u: John Greco i Ernest Sosa (ur.), *Epistemologija. Vodič u teorije znanja*, Zagreb: Jesenski i Turk, 2004, 41-83.

Paul Moser, Realizam, objektivnost i skepticizam, u: John Greco i Ernest Sosa (ur.), *Epistemologija. Vodič u teorije znanja*, Zagreb: Jesenski i Turk, 2004, 84-112.

William James, *Pragmatizam*, Zagreb: Ibis grafika, 2001, 27-48, 109-131 (poglavlja "Što pragmatizam znači?" i "Pragmatističko shvaćanje istine").

Boran Berčić, *Znanost i istina. Realizam i instrumentalizam u filozofiji znanosti*, Rijeka: Hrvatski kulturni dom, 1995.

David McNaughton, *Moralni pogled. Uvod u etiku*, Zagreb: Hrvatski studiji, 2012.

Ivan Focht, *Uvod u estetiku*, Sarajevo: Svjetlost, 1984, 239-259.

Martin Heidegger, O biti istine, u: Ivan Kordić, *O biti istine. Filozofske studije*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 1996, 273-295.

Miroslav Volf, Istina i zajednica, *Filozofska istraživanja* 62 (1996) 3, 611-640.

Paul Tillich, Apsoluti u ljudskoj spoznaji i u ideji istine, u: Ratimir Vince (ur.), *Kršćanska misao XX. stoljeća*, Zagreb: Biblioteka Hrvatski radio, 2009, 719-725.

Danijel Labaš, Novinarstvo pred zahtjevom istine, *Riječki teološki časopis* 14 (2006), 53-68.

Ivan Supek, Istina i sloboda, u: *Teorija spoznaje*, Zagreb: Institut za filozofiju, znanosti i mir JAZU, 1974, 185-236.

Joseph Ratzinger, Istina, tolerancija, sloboda, u: *Vjera, istina, tolerancija. Kršćanstvo i svjetske religije*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2004, 189-232.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, samostalni zadatci**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Seminarski rad, esej**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 5

REDNI BROJ PREDMETA: 44

NAZIV PREDMETA/MODULA: Izabrana pitanja iz filozofije spoznaje

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Dalibor Renić

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: S 16

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij nastoji osposobiti studente da mogu produbiti središnja pitanja i probleme za filozofiju spoznaje u povijesnoj i suvremenoj perspektivi; razlikovati temeljne pozicije s obzirom na definiciju, izvore i doseg ljudskog znanja; kritički analizirati i zdravorazumske pretpostavke znanja, i radikalne skeptičke zahtjeve; istražiti neke važne tekstualne doprinose utjecajnih epistemologa. Teme kojima se kolegij bavi: Pristupi spoznaji; Problem definicija znanja; Narav vjerovanja i suda; Pitanje istine u spoznaji; Opravdanje znanja; Skepticizam i pouzdanost spoznaje; Spoznaja i bitak; Spoznaja a priori; Epistemička normativnost.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

John Greco, Ernest Sosa (ur.), *Epistemologija. Vodič u teorije znanja*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2004.

Ivan Macan, *Filozofija spoznaje*, Zagreb: FTI, 1997.

Snježana Prijić-Samardžija i Ana Gavran Miloš (ur.), *Antička i novovjekovna epistemologija*, Zagreb: Jesenski i Turk, 2011.

PREPORUČENA

Hijacint Bošković, *Problem spoznaje*, Zagreb: Duhovni život, 1931.

Zvonimir Čuljak (ur.), *Vjerovanje, opravdanje i znanje. Suvremene teorije znanja i epistemičkog opravdanja*, Zagreb: Ibis grafika, 2003.

Jonathan Dancy, *Uvod u suvremenu epistemologiju*, Zagreb: Hrvatski studiji – Studia Croatica, 2001.

René Descartes, *Metafizičke meditacije: Razmišljanja o prvoj filozofiji (1641)*, prev. Tomislav Ladan, Zagreb: Demetra, 1993.

Edo Pivčević, *Što je istina?*, Zagreb: Hrvatski studiji – Studia Croatica, 2002.

Dalibor Renić, *Ethical and Epistemic Normativity: Lonergan and Virtue Epistemology*, Milwaukee: Marquette University Press, 2012.

Bertrand Russell, *Problemi filozofije*, Beograd: Nolit, 1980.

Ivan Supek, *Teorija spoznaje*, Zagreb: Institut za filozofiju, znanosti i mir JAZU, 1974.

Stjepan Zimmermann, *Nauka o spoznaji*, Zagreb: Hrvatska državna tiskara, 1942.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, vježbe, samostalni zadatci

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad, mješovito e-učenje

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 45**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Lonerganova epistemologija u analitičkom kontekstu**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** doc. dr. sc. Dalibor Renić**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

U ovom kolegiju analizirat ćemo i vrednovati Lonerganovu spoznajnu teoriju u kontekstu analitičke epistemologije, s posebnim naglaskom na problem epistemičke normativnosti. Analitička epistemologija: opći uvod, Problem epistemičke normativnosti, Vrlinska epistemologija: E. Sosa i L. Zagzebski, Lonerganova spoznajna teorija, Lonergan: spoznaja i metafizika, Lonerganova epistemologija, Kontekstualizacija Lonerganove epistemologije, Lonergan i epistemička odgovornost, Lonergan i epistemička vrednota. Ciljevi kolegija su: identificirati, definirati, ilustrirati osnovna stajališta u Lonerganovoj epistemologiji. Komparativno vrednovati Lonerganovu epistemologiju. Argumentirano je suočiti s drugim filozofskim pravcima.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Zvonimir Čuljak, *Uvod u vjerovanje, opravdanje i znanje*. Suvremene teorije znanja i epistemičkog opravdanja, Zagreb: Ibis grafika, 2003, 1-46.

John Greco, Ernest Sosa (ur.), *Epistemologija. Vodič u teorije znanja*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2004.

Dalibor Renić, Lonerganova epistemologija u analitičkom kontekstu, *Obnovljeni život* 67 (2012), 9-26.

PREPORUČENA

Jason Baehr, Virtue Epistemology, in Internet Encyclopedia of Philosophy, Edition 2004, <http://www.iep.utm.edu/virtueep/> (accessed March 11, 2010).

Greco, John and John Turri, Virtue Epistemology, in Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2009 Edition, <http://plato.stanford.edu/entries/epistemology-virtue/> (accessed March 11, 2010).

Ivan Koprek, Filozofija Bernarda Lonergana, u: Ivan Koprek, *Zlo vrijeme za dobro*, Zagreb: FTI, 1997, 161-180.

Richard Liddy, *Transforming Light: Intellectual Conversion in the Early Lonergan*, Collegeville, MN: Liturgical Press, 1993.

Bernard Lonergan, *Insight: A Study of Human Understanding* (1957), in Collected Works of Bernard Lonergan, vol. 3, edited by Frederick Crowe and Robert Doran, Toronto: University of Toronto Press, 1992.

Bernard Lonergan, *Method in Theology*, London: Darton, Longman, Todd, 1972.

Dalibor Renić, *Uvid i metoda. Filozofija i teologija Bernarda Lonergana*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2018.

Dalibor Renić, *Ethical and Epistemic Normativity: Lonergan and Virtue Epistemology*, Milwaukee, WI: Marquette University Press, 2012.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, vježbe, samostalni zadatci

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad, mješovito e-učenje

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 46

NAZIV PREDMETA/MODULA: Filozofija i religija u djelu Bernarda Lonergana

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Dalibor Renić

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: S 16

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U ovom kolegiju analizirat ćemo, kontekstualizirati i vrednovati Lonerganovu misao s obzirom na odnos filozofije i teologije. Teme kojima se kolegij bavi: Povijesne pretpostavke, Teorija spoznaje, Tomistički korijeni teorije spoznaje, Lonergan i metafizika, Kritički realizam, Lonerganova etika, Pojam religije, Razum i religija, Metoda u teologiji, Kršćanski proprium teološke metode, Kritičnost metode.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

Pasquale Giustiniani, *Bernard Lonergan*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2012.

Bernard Lonergan, *Method in Theology*, London: Darton, Longman, Todd, 1972.

Dalibor Renić, *Uvid i metoda. Filozofija i teologija Bernarda Lonergana*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2018.

PREPORUČENA

Frederick Crowe, *Appropriating the Lonergan Idea*, Washington: Catholic University of America Press, 1989.

Frederick Crowe, Bernard J.F. Lonergan, *Progresso e tappe del suo pensiero*, Roma: Città Nuova Editrice, 1995.

Robert Doran, *Theology and the Dialectics of History*, Toronto: University of Toronto Press, 1990.

Joseph Flanagan, *Quest for Self-Knowledge: An Essay in Lonergan's Philosophy*, Toronto: University of Toronto Press, 1997.

Richard Liddy, *Transforming Light: Intellectual Conversion in the Early Lonergan*, Collegeville, MN: Liturgical Press, 1993.

Bernard Lonergan, *Insight: A Study of Human Understanding* (1957), in *Collected Works of Bernard Lonergan*, vol. 3, edited by Frederick Crowe and Robert Doran, Toronto: University of Toronto Press, 1992.

William Mathews, *Lonergan's Quest. A Study of Desire in the Authoring of Insight*, Toronto: University of Toronto Press, 2005.

Dalibor Renić, *Ethical and Epistemic Normativity: Lonergan and Virtue Epistemology*, Milwaukee, WI: Marquette University Press, 2012.

Karl Rahner, *Razmišljanja o teološkoj metodi*, u: Karl Rahner, Ignazio Sanna, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2006.

Terry Tekippe, *Bernard Lonergan's Insight: A Comprehensive Commentary*, Lanham, MD: University Press of America, 2003.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, vježbe, samostalni zadatci

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad, esej

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 47

NAZIV PREDMETA/MODULA: Religiozno iskustvo kao izvor filozofije religije

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Dalibor Renić

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: S 16

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Filozofija religioznog iskustva uključuje studente u sustavnu obradu religioznog iskustva pod religijsko-fenomenološkim i religijsko-filozofskim vidikom, osobito s obzirom na epistemičku vrijednost tog fenomena u argumentiranju za Božju opstojnost i pristanak vjere. Bavi se temama: Fenomenologija religioznog iskustva; Religiozno iskustvo u multidisciplinarnoj perspektivi; Semantika religioznog iskustva; Religiozno iskustvo kao argument; Epistemologija religioznog pristanka; Kršćanska mistika; Mistika i nekršćanske religije.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

Karen Armstrong, *U prilog Bogu: što religija zapravo znači*, Zagreb: Ljevak, 2012.

Julien Ries, *U potrazi za Bogom. Put religijske antropologije*, Zagreb: KS, 2016.

Evelyn Underhill, *Mistični put: razvoj duhovne svijesti čovječanstva*, Zagreb: HKD Sv. Jeronim, 2008.

PREPORUČENA

Patrick Becker, *U stupici svijesti? Duh i mozak u raspravi teologije, filozofije i prirodnih znanosti*, Zagreb: KS, 2015.

Horst Buerkle, *Čovjek traži Boga. Religijski pristup*, Zagreb: KS, 2002.

Marie-Madeleine Davy, *Enciklopedija mistika*, sv. I-II, Zagreb: Naprijed, 1990.

Bruce Hood, *Osjećaj za nadnaravno. Zašto vjerujemo u nevjerojatno*, Zagreb: Nar-Ljevak, 2010.

William James, *Raznolikosti religioznog iskustva: studija ljudske prirode*, Zagreb: Naprijed, 1990.

William Johnston, *Mistična teologija*, Zagreb: Demetra, 2007.

Rudolf Otto, *Sveto: o iracionalnom u ideji božanskoga i njezinu odnosu spram racionalnoga*, Zagreb: Scarabeus, 2005.

Milan Špehar, *U potrazi za duhovnim iskustvom. Pitanje iskustva u religijama i čovjekovoj religioznosti*, Zagreb: Glas Koncila, 2004.

Aldo Natale Terrin, *Uvod u komparativni studij religija*, Zagreb: KS, 2006.

Mel Thompson, *Filozofija religije*, Zagreb: Faber i Zgombić, 2003.

Karl-Heinz Weger, *Uvod u teološku misao Karla Rahnera*, Zagreb: KS, 1986.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, vježbe, samostalni zadatci

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad, esej

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 48

NAZIV PREDMETA/MODULA: Transcendentalna metoda u filozofiji

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: doc. dr. sc. Dalibor Renić

IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: S 16

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij Transcendentalna metoda u filozofiji produbljuje filozofsko znanje upoznavanjem naravi transcendentalnog argumentiranja i njegovih rezultata na području epistemologije i metafizike. Osobito pozornost posvećuje transcendentalnom tomizmu, kao vrlo utjecajnom smjeru ontološke i filozofsko-religijske refleksije 20. stoljeća. Predviđen je za studente doktorskog studija. Obrađuje sljedeće teme: Transcendentalni argument, Kantova kritika metafizike, Njemačka Maréchalova škola, Heideggerov izazov, Sud i pitanje kao polazište, Lonerganova transcendentalna metoda, Transcendentalni argument u analitičkoj filozofiji.

POPIS LITERATURE

OBVEZATNA

Immanuel Kant, *Kritika čistoga uma*, Zagreb: Matica hrvatska, 1984.

Dalibor Renić, Utemeljenje metafizike transcendentalnom metodom Maréchalove škole, *Obnovljeni Život* 60 (2005) 3, 255-269.

Bela Weissmahr, *Ontologija*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut, 2013.

PREPORUČENA

Rudolf Brajičić, *Govor o Apsolutu govor je o misteriju. Misterij, ključni pojam filozofije*, Zagreb: FTI, 2000.

Emerich Coreth, Filozofijske osnove teologije Karla Rahnera, *Filozofska istraživanja* 55 (1994) 763-774.

Emerich Coreth, *Metaphysik. Eine methodisch-systematische Grundlegung*, Innsbruck: Tyrolia-Verlag, 1980.

Bernard Lonergan, *Method in Theology*, London: Darton, Longman, Todd, 1972.

Johannes Baptist Lotz, *Der Mensch im Sein. Versuche zur Geschichte und Sache der Philosophie*, Freiburg – Basel – Wien: Herder, 1967.

Karl Rahner, *Geist in Welt. Philosophische Schriften = Sämtliche Werke* 2, Solothurn – Düsseldorf – Freiburg: Benzinger – Herder, 1996.

Karl Rahner, *Temelji kršćanske vjere: uvod u pojam kršćanstva*, Rijeka: Ex Libris, 2007.

Dalibor Renić, *Uvid i metoda. Filozofija i teologija Bernarda Lonergana*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2018.

Ignazio Sanna, *Karl Rahner*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2006.

Barry Stroud, Transcendental arguments, *Journal of Philosophy* 65 (1968) 9, 241-256

Karl Heinz Weger, *Uvod u teološku misao Karla Rahnera*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1986.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, vježbe, samostalni zadatci

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad, esej

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 49**NAZIV PREDMETA/MODULA:** Izabrana pitanja iz hrvatske neoskolastike**VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI):** Izborni**IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA:** prof. dr. sc. Ivan Šestak**IMENA NASTAVNIKA / SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU:****JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA:** hrvatski**BROJ SATI NASTAVE:** S 16**OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA**

Obnova skolastičke misli na tragu enciklike *Aeterni Patris* dogodila se i u hrvatskim krajevima, i to zaslugom kršćanskih filozofa koji su svoje sveučilišne studije završavali u inozemstvu, gdje su se susreli s nastojanjem, također i svojih profesora, da se skolastička filozofija poveže sa zasadama moderne filozofije. Te su ideje po svom povratku započeli ozbiljavati pisanjem udžbenika filozofskih disciplina kao i cjelokupnim znanstvenim radom, pri čemu se poglavito misli na plodan spisateljski rad u katoličkoj periodici koja je u to doba započela nicali, i to izvan sveučilišnih okvira. Među glavnim imenima valja spomenuti Josipa Stadlera, Antu Alfirevića, Antuna Bauera, Hijacinta Boškovića, Stjepana Zimmermanna, Karla Grimma i dr. Neoskolastička filozofska matrica dala je temelj na kojemu snažnu socijalnu misao, sve do kritičkog razumijevanja društva, grade, pored spomenutih, i mnogi drugi, primjerice Joso Felicinović, Feliks Niedzielski, Juraj Šćetinc, Bonifacije Perović, Milan Ivšić itd. Neki od mislilaca, primjerice S.T. Poglajen, Vilim Keilbach, Kvirin Vasilj istaknut će se i kao veliki kritičari svih ideologija (fašizma, nacional-socijalizma i komunizma). Čitav je taj veoma snažan pokret ugušen nadolaskom komunističkoga režima. Neki od mislilaca će nastaviti svoj rad u izbjeglištvu, dok će onima koji su ostali rad biti onemogućen, sve dok taj sustav neće započeti proces erozije. A neki su od spomenutih autora u međuvremenu preminuli. Oni i njihova djela ostat će sve do najnovijeg vremena većinom ili posve nepoznati našoj cjelokupnoj, pa i akademskoj javnosti. U međuvremenu je uloženo mnogo napora da se ozbiljnim studijama vrednuje njihov rad, a tiskani su neki izbori iz djela ili čak čitava njihova djela.

POPIS LITERATURE**OBVEZATNA**

Jedno od glavnih djela predstavnika hrvatske neoskolastike. Izbor ovisi o specijalizaciji. Odnosna djela iz serijala „Hrvatska katolička baština 20. stoljeća“, Glas Koncila: Zagreb. Izbor ovisi o specijalizaciji.

Marko Josipović, Pojam i pregled razvoja neoskolastike, *Filozofska istraživanja*, 14 (1994), 2/3(53/54), 439-452.

Marko Josipović, Pregled skolastičke filozofske tradicije u BiH, *Prilozi*, 39-40 (1994), str. 349-373.

Ivan Macan, Neoskolastika u Hrvatskoj od 1874. do 1945., u: *Otvorena pitanja povijesti hrvatske filozofije*. Zbornik radova znanstvenog skupa Otvorena pitanja povijesti hrvatske filozofije, Zagreb 23.-25. lipnja 1999., Zagreb: Institut za filozofiju, 2000, str. 331-346.

Ivan Šestak, Josip Oslić, Anto Gavrić (ur.), *Prilozi o hrvatskoj neoskolastici*, Zagreb: FTI, 2014.

PREPORUČENA

Časopisi: *Bogoslovska smotra*; *Hrvatska straža*; *Život – Obnovljeni Život*, *Nova revija*; *Duhovni život*; *Crkva u svijetu*. Štivo su oni prilozi u periodici koji ulaze u specijalizaciju doktoranda.

Ivan Macut, *Hrvatska filozofija od obnove Zagrebačkog sveučilišta 1874. do osnutka Nezavisne države Hrvatske 1941*, Split: Služba Božja, 2018.

Ivan Macut, *Hrvatska filozofija od sloma Nezavisne Države Hrvatske 1945. do raspada Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije 1991. godine*, Split: Služba Božja, 2020.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE: Predavanja, vježbe, individualni rad.**OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA:** Pisani radovi, vježbe, usmeni ispit.**OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE:** Anonimna anketa.**BROJ ECTS BODOVA:** 5

A.6. NASTAVNI I ZNANSTVENI UVJETI IZVOĐENJA DOKTORSKOG STUDIJA

A.6.1. POPIS NASTAVNIKA I POTENCIJALNIH MENTORA

Popis potencijalnih mentora

Fakultet filozofije i religijskih znanosti

akademik prof. dr. sc. Mislav Ježić

prof. dr. sc. Ivan Koprek

prof. dr. sc. Mihovil Maštrović

prof. dr. sc. Anto Mišić

prof. dr. sc. Ivan Šestak

izv. prof. dr. sc. Ivan Antunović

izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić

izv. prof. dr. sc. Daniel Miščin

doc. dr. sc. Barba Ćuk

doc. dr. sc. Marija Džinić

doc. dr. sc. Marina Novina

doc. dr. sc. Dalibor Renić

doc. dr. sc. Ines Skelac

Vanjski suradnici

prof. dr. sc. Ivor Karavanić (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

prof. dr. sc. Filip Grgić (Institut za filozofiju)

izv. prof. dr. Krešimir Peračković (Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb)

doc. dr. sc. Sandro Skansi (Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu)

Redni broj: 1.**Titula, ime i prezime nastavnika:** izv. prof. dr. sc. Ivan Antunović**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Religijska antropologija**Životopis**

Rodio se 26. travnja 1965. godine u Kućanima (Prozor, BiH). Sveučilišni studij filozofije i teologije završio je na Filozofsko-teološkom Institutu Družbe Isusove u Zagrebu. Poslijediplomski studij filozofije završio je na Papinskom sveučilištu Gregorijana u Rimu. Godine 1998. obranio je magistarski rad na temu *Pobožanstvenjenje čovjeka i kozmosa*. Doktorski studij završio je na Papinskom sveučilištu Gregorijana u Rimu s disertacijom *Odnos između braka i biti i poslanja Crkve u djelima Karla Rahnera* (13. prosinca 2001.). Od 2008. godine sudjeluje u nastavi i predaje više kolegija na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti. Izabran je u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora u području humanističkih znanosti.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 5. srpnja 2017.**Popis objavljenih radova u zadnjih pet godina koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa**

Ivan Antunović, *Teologalne kreposti. Vjera, nada i ljubav – ključ razumijevanja kršćanske egzistencije*, Zagreb: FTI, 2020.

Ivan Antunović, *Otajstvo Kristove Crkve*, novo prošireno izdanje, Zagreb: FTI, 2019.

Ivan Antunović, Elvis Ražov, Interpretacija povijesti spasenja u teologiji K. Rahnera, *Obnovljeni život* 69 (2014.) 3, 369-380.

Ivan Antunović, Ignacijeva mistika u službi istinske radosti svijeta, u: Mijo Nikić, Kata Lamešić (ur.), *Religije i sreća*. Zbornik radova interdisciplinarnog i interkonfesionalnog simpozija održanog u Zagrebu 7. prosinca 2012., Zagreb: FTI, 2014., str. 119-141.

Ivan Antunović, Teologalne kreposti: njihovo pozitivno značenje za izgradnju kvalitetnog društva, u: Ivan Koprek (ur.), *Vrline i poslovna etika*, Zagreb: FTI, 2015., str. 127-152.

Ivan Antunović, Značenje Drugoga vatikanskog koncila za teologiju i život Crkve, u: *Zbornik radova 50. obljetnica svečanog otvaranja i početka Drugoga vatikanskog koncila (1962. – 2012.)*, Zagreb, 15. – 17. studenoga 2012., Zagreb: KS, 2015., str. 343-359.

Ivan Antunović, Miroslav Čadek, Interpretacija spasenja u svjetlu simbola Božanskog Srca Isusova prema Karlu Rahneru, *Obnovljeni život* 71 (2016.) 4, 465-474.

Ivan Antunović, Božanska solidarnost (communio) kao nadahnuće ljudskoj solidarnosti u prevladavanju relativizma modernog doba, *Obnovljeni život* 72 (2017.) 4, 481-493.

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina i koji su relevantni za područje doktorskog programa

2018. „Neobjavljena djela prof. Predraga Belića (1919. – 2003.) hrvatskoga teologa, povjesničara i prevoditelja. Uz 15. godišnjicu smrti i 100. godišnjicu rođenja.“ Voditelj projekta je prof. dr. sc. Ivan Koprek. Suradnici na projektu: prof. dr. sc. Anto Mišić i izv. prof. dr. sc. Ivan Antunović.

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: 2

Redni broj: 2**Titula, ime i prezime nastavnika:** doc. dr. sc. Barbara Ćuk**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Povijest novovjekovne filozofije, Metafilozofska promišljanja, Tko su te filozofkinje?, Filozofija o Bogu**Životopis**

Barbara Ćuk diplomirala je filozofiju i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Magisterij i doktorat stekla je na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu (danas Fakultet filozofije i religijskih znanosti). Predavala je na preddiplomskom, diplomskom i poslijediplomskom studiju Fakulteta filozofije i religijskih znanosti te na interdisciplinarnom doktorskom studiju medievistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Objavila je autorsku knjigu *Ivan Duns Škot, Čuđenje, dvojba, pitanje* i jednu urednički knjigu: Barbara Ćuk - Ivan Šestak, *Filozofsko-teološki i pastoralni doprinosi biskupa Mije Škvorca*. Autorica je više članaka i priloga u zbornicima i knjigama. Članica je Odjela za filozofiju Matice hrvatske, urednica je časopisa *Disputatio philosophica* i članica je Znanstvenog vijeća časopisa *Obnovljeni život*. Sudjelovala je u organizaciji nekoliko znanstvenih skupova i predsjedala je organizacijskim odborom međunarodnog znanstvenog simpozija *The Impact of Modern Technology on the Human Being and Its Self-understanding*. Predsjednica je Povjerenstva za osiguravanje kvalitete FFRZ-a, a predsjedala je i Povjerenstvom za izradu strategije razvoja FFRZ-a 2019.-2023. Voditeljica je kratkoročnog znanstveno-istraživačkog projekta „Tko su te filozofkinje?“ u sklopu kojeg priprema uredničku knjigu.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 7. lipnja 2017.**Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa**

Hannah Arendt i otkrivanje jedinstvenog osobnog identiteta, u: Ivan Šestak, Ivan Čulo, Vladimir Lončarević (ur.), *Odjeci filozofije personalizma*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2019., str. 213-220.

Što je srednjovjekovna filozofija?, u: Anto Gavrić, Marina Novina (ur.), *Aktualnost srednjovjekovne filozofije - Tomo Vereš kao inspiracija*, Zagreb: FTIDI, 2018., str. 15-27.

Ivan Duns Škot - Čuđenje, dvojba, pitanje, Zagreb: Naklada Breza, 2015. (monografija)

Karlo Balić: integralna skolastika, u: I. Šestak, J. Oslić, A. Gavrić (ur.), *Prilozi o hrvatskoj neoskolastici*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2014., str. 45-50.

Filozofija i sreća u Justinovom Razgovoru s Trifunom, u: Mijo Nikić, Kata Lamešić (ur.), *Religije i sreća*, Zagreb: FTI, 2014., str. 39-55.

Anselmov *unum argumentum*, *Bogoslovska smotra* 82 (2012) 1, 65-89.

Ivan Duns Škot i skotizam u hrvatskoj periodici prve polovice 20. stoljeća, *Bogoslovska smotra* 80 (2010) 4, 1105-1132.

Metafora - O njezinu biću i onome što može izricati, *Filozofska istraživanja* 90 (2000) 1, 197-208.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

Rukopis Povijesti filozofije Mije Škvorca, u: Ivan Šestak, Barbara Ćuk (ur.), *Filozofsko-teološki i pastoralni doprinosi biskupa Mije Škvorca*, Zagreb: FTI, 2020., str. 137-151.

Hannah Arendt i otkrivanje jedinstvenog osobnog identiteta, u: Ivan Šestak, Ivan Čulo, Vladimir Lončarević (ur.), *Odjeci filozofije personalizma*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2019., str. 213-220.

Što je srednjovjekovna filozofija?, u: Anto Gavrić, Marina Novina (ur.), *Aktualnost srednjovjekovne filozofije - Tomo Vereš kao inspiracija*, Zagreb: FTIDI, 2018., str. 15-27.

Je li Descartesovo razlikovanje čovjeka i stroja prošlo mnijenje?, *Obnovljeni život* 72 (2017) 4, 473-479.

Neki aspekti dvojbe u Descartesovim Razmišljanjima o prvoj filozofiji, *Obnovljeni život* 71 (2016) 3, 293-304.

Ivan Duns Škot - Čuđenje, dvojba, pitanje, Zagreb: Naklada Breza, 2015. (monografija)

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

U akad. godini 2019./20. kratkoročni projekt Sveučilišta u Zagrebu Znanstveno-istraživački projekt "Tko su te filozofkinje?" – voditeljica projekta.

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: -

Redni broj: 3**Titula, ime i prezime nastavnika:** doc. dr. sc. Marija Džinić**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Različitost vjere – *Disparitas cultus*. Komparativni studij ustrojstva ženidbe u različitim religijama**Životopis**

Marija Džinić (r. Živković) rođena je 31. siječnja 1985. u Vinkovcima. Godine 2008. godine diplomirala je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu. Kao studentica, zbog iznimna uspjeha u studiju, dobitnica je stipendije Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Od listopada 2008. studirala je na poslijediplomskom studiju na Fakultetu kanonskog prava Papinskoga sveučilištu Gregoriana u Rimu. Akademski stupanj magistra znanosti stekla je 2011. Tema magistarskog rada bila je „Normativa circa la promessa del matrimonio Codice 1917. Studio storico-canonico“. Nastavila je doktorski studij na istome Sveučilištu, gdje je i doktorirala 26. rujna 2018. na temu „La promessa del matrimonio. Unfatto del passato o un'occasione da valutare ancora oggi. Studio storico-giuridico“. Mentor doktorskoga rada bio je prof. dr. sc. Janusz Piotr Kowal, S.J. Rad i obrana rada ocijenjeni su ocjenom *summa cum laude*.

Za vrijeme studija na Papinskome sveučilištu Gregoriana, od 2011. – 2013. radila je kao asistent u metodološko-znanstvenoj pripremi magistarskih i doktorskih radova. Od 1. rujna 2012. do 31. kolovoza 2017. bila je zaposlena je kao nastavnik u suradničkom zvanju asistenta (100% radnog vremena) na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu pri Katedri kanonskog prava. Izvodila je nastavu iz kolegija: Uvod u kanonsko pravo; Opće odredbe; Naučiteljska služba Crkve; Kaznene mjere u Crkvi; Postupci; seminar. Bila je aktivna članica različitih stalnih i povremenih tijela (odbora i povjerenstava) Fakultetskog vijeća.

Od 1. travnja 2018. zaposlena je kao nastavnik na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti. Izvodi nastavu obvezatnih i izbornih kolegija te jedan seminar. Članica je Povjerenstva za Statut i normative akte, Povjerenstva za osiguravanje kvalitete, Povjerenstva za priznavanje ispita kod prijelaza studenata te je predsjednica Stegovnog suda za studente. Od 27. siječnja 2020. članica je Sektorskog vijeće XXII. Filozofija, teologija i religijske znanosti kao predstavnica obrazovne ustanove.

Sudjelovala je u organizaciji nekoliko znanstvenih skupova. Održala je nekoliko predavanja na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima.

Aktivno se služi talijanskim, engleskim i španjolskim jezikom, pasivno njemačkim. U prevodilačke svrhe koristi se latinskim jezikom.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 5. prosinca 2020.**Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa**

Marija Džinić, Zdenko Ilić, Izjave stranaka i priznanja činjenica u postupku proglašenja ništavosti ženidbe, *Crkva u svijetu* 54 (2019) 4, 525-546.

Marija Džinić, Odnos osobnih prava vjernika u Crkvi i temeljnih ljudskih prava, *Obnovljeni život* 75 (2020) 2, 165-178. doi.org/10.31337/oz.75.2.2 Izvorni znanstveni rad.

Marija Živković, Obećanje ženidbe u važećem Zakoniku kanonskog prava: noviteti i izazovi, u: Josip Šalković (ur.), *Zaručništvo i priprava na ženidbu. Zbornik radova VII. Međunarodnog znanstvenog simpozija crkvenih pravnika u Subotici, 11. – 12. listopada 2013.*, Zagreb: Glas Koncila, 2015., str. 75-90.

Zdenko Ilić, Marija Živković, Biskupijska sinoda-vrhunac zakonodavne aktivnosti partikularne Crkve, u: Josip Šalković (ur.), *Zakon u životu partikularne Crkve. Zbornik radova VIII. Međunarodnog znanstvenog simpozija crkvenih pravnika u Trogir-Čiovo, 9. – 10. listopada 2014.*, Zagreb, 2016., str. 223-240.

Martina Laković, Marija Živković, Čimbenici zablude i prijave u kanonskopravnoj medicini (kann. 1097 i 1098), u: Josip Šalković (ur.), *Kanonsko pravo i medicina. Izabrana pitanja. Zbornik radova VI. Međunarodnog*

znanstvenog simpozija crkvenih pravnika u Dubrovniku, 26. – 27. listopada 2012., Zagreb: Glas Koncila, 2013., str. 109-130. Izvorni znanstveni rad.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

Marija Džinić, Zdenko Ilić, Izjave stranaka i priznanja činjenica u postupku proglašenja ništavosti ženidbe, *Crkva u svijetu* 54 (2019) 4, 525-546.

Marija Džinić, Odnos osobnih prava vjernika u Crkvi i temeljnih ljudskih prava, *Obnovljeni život* 75 (2020) 2, 165-178. doi.org/10.31337/oz.75.2.2 Izvorni znanstveni rad.

Marija Živković, Obećanje ženidbe u važećem Zakoniku kanonskog prava: noviteti i izazovi, u: Josip Šalković (ur.), *Zaručništvo i priprava na ženidbu. Zbornik radova VII. Međunarodnog znanstvenog simpozija crkvenih pravnika u Subotici, 11. – 12. listopada 2013.*, Zagreb: Glas Koncila, 2015., str. 75-90.

Zdenko Ilić, Marija Živković, Biskupijska sinoda-vrhunac zakonodavne aktivnosti partikularne Crkve, u: Josip Šalković (ur.), *Zakon u životu partikularne Crkve. Zbornik radova VIII. Međunarodnog znanstvenog simpozija crkvenih pravnika u Trogir-Čiovo, 9. – 10. listopada 2014.*, Zagreb, 2016., str. 223-240.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa: -

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: -

Redni broj: 4**Titula, ime i prezime nastavnika:** izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Povijest antičke filozofije, Povijest filozofije srednjeg vijeka i renesanse, Arapska filozofija, Filozofija Tome Akvinskog, Anđeli i filozofija, Filozofija i film, Filozofija kao terapija duše.**Životopis**

Rođen je 21. siječnja 1968. u Gornjoj Vrućici, općina Teslić (BiH). Studirao je na Teološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i na Sveučilištu u Fribourgu (Švicarska), gdje je 1995. postigao licencijat/magisterij s temom iz srednjovjekovne filozofije *Les cinq voies: une comparaison entre Thomas d'Aquin et Albert le Grand* (Pet putova: usporedba između Tome Akvinskoga i Alberta Velikog). Na istom je Sveučilištu 2003. obranio doktorsku disertaciju iz srednjovjekovne filozofije "Le *De modis rerum* de Rémi de Florence O.P. (+ 1319.). Edition critique et études doctrinales", mentor prof. dr. sc. Ruedi Imbach sa Sveučilišta Sorbonne-Paris IV (ocjena: *summa cum laude*).

Bio je voditelj Centra za studij i izdavačku djelatnost Hrvatske dominikanske provincije (Zagreb), ravnatelj Dominikanske naklade Istina (1999. – 2002.) i koordinator Međunarodnog studijskog tjedna u Dubrovniku (1999.–2001.). Organizator interdisciplinarnog kolokvija *Etat et bien commun* (Država i opće dobro) na Sveučilištu u Fribourgu 7.-8. svibnja 2005. Objavljen i zbornik radova: A. Gavrić, G. Sienkiewicz (éds.), *Etat et bien commun. Perspectives historiques et enjeux éthico-politiques* (Država i opće dobro. Etičko-političke perspektive i ulogi), Bern, Berlin, Bruxelles, Frankfurt am Main, New York, Oxford, Wien: Peter Lang, 2008. Bio je prior dominikanskog samostana sv. Hijacinta u Fribourgu (2003.–2008.) i provincijal Hrvatske dominikanske provincije u dva mandata (lipanj 2008. – rujanj 2016.).

Od 2001. predavao je na Sveučilištu u Fribourgu kao asistent (2001.–2003.) i viši asistent (od 2003.); 2004. imenovan *professeur chargé de cours* a 2005. *Maître d'Enseignement et de recherche* (MER), tj. docent. Od 2000. do 2008. kao gost predavao je na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove – Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu (Povijest filozofije, Uvod u filozofiju Tome Akvinskog).

S povratkom iz Fribourga u Zagreb, od 2008. predaje na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu, danas Fakultet filozofije i religijskih znanosti. Predaje sljedeće kolegije: Povijest antičke filozofije, Povijest filozofije Srednjeg vijeka, Renesansna filozofija te drži seminare i izborne kolegije povezane s antičkom, srednjovjekovnom i arapskom filozofijom. Predavao je povremeno na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu o etičkim dvojbama. Od ljetnog semestra 2020. predaje i na Fakultetu hrvatskih studija, kolegije Metafizika, Uvod u arapsku filozofiju. Prodekan je Fakulteta filozofije i religijskih znanosti od siječnja 2017.

Sudjelovao je na domaćim i međunarodnim kolokvijima, simpozijima i kongresima (Erfurth, Porto, Rim, Krakow, Fribourg, Zagreb, Sarajevo, Palermo, Subotica). Objavljuje na hrvatskom, francuskom, engleskom, talijanskom i njemačkom. Prevodi s francuskog, engleskog, latinskog, njemačkog i talijanskog.

Od 1997. član je Međunarodnog društva za proučavanje srednjovjekovne filozofije (*Société Internationale pour l'Etude de la Philosophie Médiévale*, SIEPM, Louvain, Belgija). Član je Hrvatskoga filozofskog društva, Hrvatske udruge frankofonih sveučilišnih nastavnika, Hrvatskog društva za palijativnu medicinu, regens studija Hrvatske dominikanske provincije, Permanent Commission for the Promotion of Studies of the Order of Preachers (Rim).

Od lipnja 2020. ravnatelj je Instituta sv. Tome Akvinskog i ponovno voditelj Dominikanske naklade Istina.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 27. studenog 2017.**Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa**

Pravo na život u misli sv. Tome Akvinskog, u: I. Antunović, I. Koprek, P. Vidović (ur.), *Život biraj – Elige vitam*. Zbornik radova prigodom 75. rođendana Valentina Pozaića, Zagreb: FTI, 2020., str. 343-361.

Zašto proučavati filozofiju srednjega vijeka?, u: Anto Gavrić, Marina Novina (ur.), *Aktualnost srednjovjekovne filozofije: Tomo Vereš kao inspiracija. Zbornik radova*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2018., str. 29-44.

Transcendentali – razvoj nauka i pojmovna problematika, u: Anto Gavrić – Ivan Šestak (ur.), *Veritas vitae et doctrinae. U potrazi za istinom o čovjeku i Bogu*. Zbornik u čast Hrvoja Lasića, Zagreb: Filozofsko teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu, 2012, str. 153-177.

Poimanje sreće u arapskih filozofa, u: Mijo Nikić – Kata Lamešić (ur.), *Religije i sreća*. Zbornik radova interdisciplinarnog i interkonfesionalnog simpozija održanog u Zagrebu 7. prosinca 2012., FTI, Zagreb 2014, str. 57-78.

Problem Boga u misli Hijacinta Boškovića, u: I. Šestak, J. Oslić, A. Gavrić (ur.), *Prilozi o hrvatskoj neoskolastici*, Zagreb: Filozofsko teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu, 2014, str. 91-104.

Saša Horvat – Anto Gavrić, Toma Akvinski i Martin Heidegger o istini, *Logos - Časopis za filozofiju i religiju (Tuzla)*, 2 (2014) 1, 9-29.

Anto Gavrić – Petar Jakopec, Metafizičke dimenzije u misli Karla Jaspersa, *Obnovljeni život* 67 (2012) 4, 495-510.

Une métaphysique à l'école de Thomas d'Aquin. Le 'De modis rerum' de Rémi de Florence (+ 1319), Academic Press Fribourg 2006.

Toma Akvinski, *Izabrano djelo*, izabrao i preveo + Tomo Vereš, drugo znatno prošireno, dotjerano izdanje priredio Anto Gavrić, Zagreb: Nakladni zavod Globus, 2005, 839 str. (1. izd., 1981, 413 str.).

La natura e il significato della metafisica in Remigio de' Girolami O.P. (+ 1319), *Divus Thomas* 36 (Bologna, 2003), str. 26-59.

Poimanje Akvinčeve filozofije u djelu Tome Vereša O.P., u: Anto Gavrić (prir.), *Ljubav prema Istini*. Zbornik u čast Tome Vereša O.P., Zagreb: Dominikanska naklada Istina, 2000, str. 67-81.

Doprinos Alberta Velikoga dijalogu filozofije i teologije, u: Frano Prcela (hrsg.), *Dialog: auf dem Weg zur Wahrheit und zum Glauben*. Festschrift für Augustin Pavlović. = *Dialog: na putu do istine i vjere*. Zbornik u čast Augustina Pavlovića, Zagreb: Nakladni zavod Globus; Hrvatska dominikanska provincija; Mainz: Matthias-Grünwald-Verlag, 1996, str. 109-121.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

Pravo na život u misli sv. Tome Akvinskog, u: I. Antunović, I. Koprek, P. Vidović (ur.), *Život biraj – Elige vitam*. Zbornik radova prigodom 75. rođendana Valentina Pozaića, Zagreb: FTI, 2020., str. 343-361.

Zašto proučavati filozofiju srednjega vijeka?, u: Anto Gavrić, Marina Novina (ur.), *Aktualnost srednjovjekovne filozofije: Tomo Vereš kao inspiracija. Zbornik radova*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2018., str. 29-44.

Marina Novina, Anto Gavrić, Pitanje početaka svijeta – filozofija znanosti i epistemološki oprez Tome Akvinskog, *Obnovljeni život* 73 (2018) 3, 295-310.

Mistika – iskustvo Boga, u: Ivan Koprek (ur.), *Bog mu je bio strast*, Zagreb: FTI, 2018., str. 183-194.

Školovanje dominikanaca bolskih profesora u Fribourgu u Švicarskoj, u: Renata Burai, Marinko Šišak (ur.), *Dominikanska gimnazija u Bolu na Braču: zbornik radova sa znanstvenog kolokvija održanog u Bolu na Braču 10. studenoga 2017., povodom 110. obljetnice Gimnazije (1907.-2017.)*, Split: Naklada Bošković, 2018., str. 145-181.

Dominikaner, u: *Die Philosophie des Mittelalters*. Band 4: 13. Jahrhundert, Brungs, Alexander; Mudroch Vilem; Schulthess Peter (Hrsg.), Basel: Schwabe Verlag, 2017., str. 976-985, 1015-1018.

Mihael Mario Tolj, Anto Gavrić, *La réception de la « Quarta via » de Saint Thomas d'Aquin chez Hijacint Bošković OP*, Zagreb: Naklada Breza, 2017.

Progon knjige i borba za slobodu misli, u: Mijo Nikić – Marijana Marjanović (ur.), *Religije i nasilje*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu, 2015, str. 41-59.

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Sudjelovao u višegodišnjem međunarodnom znanstvenom projektu u Švicarskoj:

Grundriss der Geschichte der Philosophie (begründet von F. Ueberweg). Die Philosophie des Mittelalters

Projekt je završen objavom 4. sveska iz povijesti filozofije: *Die Philosophie des Mittelalters*. Band 4: 13. Jahrhundert Basel: Schwabe Verlag, 2017. Radio je na istraživanju tomističke talijanske škole – prvi učenici Tome Akvinskoga u Italiji.

Kratkoročni projekt Sveučilišta u Zagrebu (2018./2019.):

Djelovanje po načelima. Tomističko gledište pri donošenju moralnih odluka. Janko Žagar (1921. – 2013.) – hrvatski teolog i filozof.

Kratkoročni projekt Sveučilišta u Zagrebu (2013. – 2014.):

Kršćanska filozofija unutar hrvatske filozofije 20. stoljeća.

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

Voditelj projekta:

Kratkoročni projekt Sveučilišta u Zagrebu (2018.):

Djelovanje po načelima. Tomističko gledište pri donošenju moralnih odluka. Janko Žagar (1921. – 2013.) – hrvatski teolog i filozof.

Kratkoročni projekt Sveučilišta u Zagrebu (2019.):

Pravovjerje mijenja svijet. Aktualnost misli G.K. Chestertona

Voditelj projekta: izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić

Rezultat projekta:

„Chest Fest“ II. Međunarodni kongres posvećen Gilbertu Keithu Chestertonu, Fakultet filozofije i religijskih znanosti, Zagreb, 14. – 16. 6. 2019.

Suradnik na projektu:

Kratkoročni projekt Sveučilišta u Zagrebu (2017. – 2018.):

2017. Neobjavljena djela profesora Rudolfa Brajičića (1918. – 2007.) istaknutoga hrvatskoga teologa i filozofa prošloga stoljeća. Uz 10. godišnjicu smrti i 100. godišnjicu rođenja.

Voditelj projekta je prof. dr. sc. Ivan Koprek. Suradnici na projektu: prof. dr. sc. Anto Mišić i izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić i izv. prof. dr. sc. Ivan Šestak.

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom magistarskog rada: 3 (Sveučilište u Fribourgu, Švicarska).

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: -

Redni broj: 5**Titula, ime i prezime nastavnika:** prof. dr. sc. Mislav Ježić**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Međureligijski dijalog, Povijest religija, Indijske religije, Religije dalekog istoka**Životopis:**

Poslije završetka studija filozofije i indologije, lingvistike i starogrčke filologije radio je od 1978. do 2017. na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu kao asistent (1978.), docent (1984.), izvanredni profesor (1992.), redoviti profesor (1998.) i redoviti profesor u trajnome zvanju (2003.).

Od srpnja 2017. predaje kao redoviti profesor u trajnome zvanju na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

Od 1993. član suradnik, a od 2000. redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Predavao je na studijima indologije, lingvistike, filozofije i kroatologije. Na doktorskome studiju lingvistike na Sveučilištu u Zagrebu predaje predmet *Lingvistika i filologija*. Na doktorskome studiju kroatologije predaje predmet *Hrvatska kultura u kontekstu europske i svjetske*.

Pomagao je organizacijski, kao član osnivačkoga tijela ili kao pročelnik odsjeka, pokretanje i razvoj niza studija na Sveučilištu u Zagrebu: hrvatskih studija, hungarologije, turkologije, judaistike, sinologije, japanologije i romistike. Boravio na studijskim godinama na sveučilištima u Bonnu (1978.-1979.) i Delhiu (1989.-1990.) i na Harvardu (1996.-1997.). Predavao je kolegije i na drugim hrvatskim sveučilištima (Osijek, Split, Zadar) te na Sveučilištu u Delhiu (na osnovnom studiju) i na Sveučilištu Harvard (na doktorskome studiju), ne računajući pojedinačna predavanja na poziv.

Glavna područja rada: vedski studiji, indijski epovi, početci indijske i helenske filozofije, indijsko jezikoslovlje, međunarodni kontekst hrvatske kulture. Glavni prinosi: istraživanja o genezi vedskoga panteona i dijelova vedskoga korpusa, povijesno-filološka analiza slojeva upanišadskih i epskih tekstova (*Kaušītaki, Īśā, Bṛhadāraṇyaka; Bhagavadgītā, Anugītā, Rāmāyaṇa*), usporednice u staroj indijskoj i helenskoj filozofiji i njihovi indoeuropski izvori.

Objavio je četrnaest knjiga, pet auktorskih, četiri u suautorstvu i pet kao glavni urednik i suautor, te preko 130 znanstvenih i stručnih članaka u Hrvatskoj i svijetu. (v. izbor u Popisu objavljenih radova)

U Općem religijskom leksikonu (LZMK, Zagreb 2002.) bio je jedan od urednika struka (za istočne religije, slavensku, baltičku, germansku i keltsku religiju).

Primio je više priznanja i odlikovanja: orden Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića za zasluge u znanosti 1995., godišnju državnu nagradu za znanost u području humanističkih znanosti 2003., nagradu *Josip Tabak* Društva hrvatskih književnih prevodilaca i nagradu *Mihovil Komba* Matice hrvatske za najbolji prijevod poezije u 2011. godini za prijevod Amarukine *Stotine* sa sanskrtā, nagradu Akhila Bharatiya Sanskrta Sammelana za istraživanje sanskrtke književnosti 2012. i dr. U 2017. godini dobio je priznanje kao *Eminent Indologist* na Sveučilištu u Delhiu, bio je pozvani govornik na proslavi 100. obljetnice Bhandarkar Oriental Research Institute u Pooni, dobio povelju Filozofskoga fakulteta za izvrsnost, i, po drugi put, godišnju državnu nagradu za znanost u području filologije za knjigu *Hellada i Indija*.

1992.-1993. bio je predsjednik Hrvatskoga filozofskoga društva, organizirao sedam konferencija i pokrenuo skup Dani Frane Petriša, koji je u međuvremenu postao najvećim redovitim skupom Hrvatskoga filozofskog društva. Pokretač je redovite svjetske konferencije *Dubrovnik International Conference on the Sanskrit Epics and Puranas* (DICSEP, od 1997.) i glavni urednik radova te konferencije. Organizirao je 2019. i svjetsku vedološku konferenciju *7th International Vedic Workshop* u Dubrovniku.

Glavni je urednik IV. i V. sveska edicije Hrvatska i Europa u izdanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Bio je član Nacionalnoga vijeća za visoku naobrazbu (1994.-1998., 1998.-2000.) i Nacionalnoga vijeća za znanost (2004.-2008.). I sada je član Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj RH (od 2017.).

Bio je prvi predsjednik Hrvatske paneuropske unije od 1991. do 2003., a od 2016. ponovno je stjecajem okolnosti morao preuzeti tu dužnost. Od 1995. redovito je biran za potpredsjednika Međunarodne

paneuropske unije. (U tome svojstvu, već je u siječnju 1996. organizirao izložbu o povijesti hrvatske kulture u Europskom parlamentu u Strasbourgu, koja je zatim putovala u Pariz, Beč, Kairo, Dresden, Berlin, München, Prag, Bratislavu, Budimpeštu itd.)

Oženjen je. Sa suprugom Ivanom ima troje djece i (za sada) petero unučadi.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 14. listopada 2003., redoviti profesor u trajnome zvanju

Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

Knjige

Mislav Ježić (1987): *Ṛgvedski himni. Izvori indijske kulture i indoeuropsko nasljeđe*, Globus, posebna izdanja, Zagreb, str. 9-204 monografija, str. 205-270 komentirani izbor himana, str. 287-341 kazala (izradila Nina Nola), str. 342-343 sadržaj (Predgovor datiran 1981.)

Mislav Ježić (1999): *Ṛgvedske upanišadi: Aitareya i Kauṣītaki. Dodatak: Bāṣkalantra. Sanskrtski izvornik i hrvatski prijevod. Uvodi, objašnjenja i izvodi*, Zagreb, Matica hrvatska, 350 str. (+ 76 str. kazala: izradio K. Krnic)

Istočne religije (2001), ur. Mislav Ježić; 1. Indijske religije: brahmanizam (Mislav Ježić, str. 9-84), buddhizam i đinizam (Milka Jauk-Pinhak, str. 86-133), literatura (M. Ježić, 135-139), 2. Religije Tibeta, Kine i Japana (Klara Gönc-Moačanin, str. 145-207), 3. Kazalo (Krešimir Krnic, 209-238); Katedra za indologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Rig-Veda. Das heilige Wissen. Erster und zweiter Liederkreis (2007) Aus dem vedischen Sanskrit übersetzt und herausgegeben von Michael Witzel und Toshifumi Gotō unter Mitarbeit von Eijirō Doyama und Mislav Ježić, Verlag der Weltreligionen, Insel Verlag, Frankfurt am Main und Leipzig.

U *Općem religijskom leksikonu* (gl. ur. Adalbert Rebić; LZMK, Zagreb 2002.) bio je jedan od urednika struka (za istočne religije, slavensku, baltičku, germansku i keltsku religiju).

Članci

Some Thoughts Comparing Ṛgvedic and Hellenic Myths, *Indologica Taurinensia*, Vol. VI/1978, Torino, str. 155-167.

The First Yoga Layer in the Bhagavadgītā, *Felicitation Volume in Honour of Prof. Ludwik Sternbach*, Akhila Bhāratiya Sanskrit Parishad, Lucknow 1979, Vol. I, str. 545-557.

Textual Layers of the Bhagavadgītā as Traces of Indian Cultural History, *Schriften zur Geschichte und Kultur des Alten Orients* 18, Akademie Verlag, Berlin 1986, str. 628-638.

The Transfer of Divine Attributes in the Ṛksamhitā, *The Journal of Indo-European Studies*, Washington, Vol. 16/Nos 1 & 2, Spring/Summer 1988, str. 127-152. Objavljeno i u: *Indologica Taurinensia*, Vol. XV-XVI, 1989-1990, str. 145-175.

Parmenides and Uddālaka. The Upanishads and the Presocratics: The Problem of Understanding the Origins of Different Traditions, *Synthesis philosophica* 14, vol. 7, fasc. 2, 2/1992., str. 427-440.

Teološka interpretacija sām̐khye i yoge u Bhagavadgīti, referat na simpoziju *Filozofija i teologija MH i FTI u Zagrebu* 12.-13. studenoga 1992., *Filozofija i teologija*, Zbornik radova, Školska knjiga - Matica hrvatska, Zagreb 1993., str. 93-98.

Vedski model svijeta, *Filozofska istraživanja* 13 (1993) 3(50), 599-608.

O odnosu između etimologije i kontekstualne semantičke analize u vedološkoj i poredbenoj interpretaciji vedskoga teksta (s primjerima), *Etimologija*, Razred za filološke znanosti HAZU, Zagreb 1993., str. 57-71.

Sūkte Mitri i Varuṇi ili blagorjeci Miru i Roti, *Književna smotra* 26 (1994) 91, 125-128.

The Bāṣkalantra-Upaniṣad and the Bhagavadgītā, u: *Stages and Transitions: temporal and historical frameworks in epic and purāṇic literature. Proceedings of the Second Dubrovnik International Conference on the Sanskrit Epics and Purāṇas*, ur. Brockington, Mary, Zagreb, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002., 35-54.

Dalaj-lama u Hrvatskoj 6.-9. srpnja 2002. / Dalai Lama in Croatia 6th -9th July 2002, dvojezična foto-kronika i govori, ur. M. Ježić, Hrvatska paneuropska unija., 2003.

Can a Monkey Play a Bitch? Hanumant and Saramā, u: *Epics, Khilas and Purānas. Proceedings of the Third Dubrovnik International Conference on the Sanskrit Epics and Purānas*, ur. Koskikallio, Petteri, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 2005., 255-293 (znanstveni članak, međunarodna recenzija)

Indoeuropska pozadina Perunova kulta, u: *Mošćenički zbornik*, g. 3. br. 3, izd. Katedra čakavskog sabora općine Mošćenička Draga, Pravni fakultet u Rijeci 2006., g. ur. B. Pavišić, gost ur. T. Vinščak, str. 53-62.

Rig-Veda - Das heilige Wissen. Erster und zweiter Liederkreis, übers. und herausg. von Michael Witzel, Toshifumi Goto, Eijiro Doyama, Mislav Ježić, Verlag der Weltreligionen, Insel Verlag / Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main und Leipzig 2007. (M. J.: prijevod i tumačenje himana II 1-34)

The Relationship between the Bhagavadgītā and the Vedic Upaniṣads: Parallels and relative chronology, u: *Papers of the 12th World Sanskrit Conference held in Helsinki, Finland, 13-18 July, 2003*, vol. 2: *Epic Undertakings*, ed. by Robert P. Goldman & Muneo Tokunaga. Delhi, Motilal Banarsidass 2009., str. 215-282.

The Trīṣṭubh Hymn in the Bhagavadgītā, u: *Parallels and Comparisons. Proceedings of the Fourth Dubrovnik International Conference on the Sanskrit Epics and Purānas*, ur. Koskikallio, Petteri, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 2009., 31-66.

To Be Liberated while Still Alive or to Die in Order to be liberated – in the Jñāna, Karma and Bhakti Yoga of the Bhagavadgītā – According to Different Text Layers, u: *Release from Life – Release in Life. Indian Perspectives on Individual Liberation*, ur. Andreas Bigger, Rita Krajnc, Annemarie Mertens, Markus Schüpbach & Heinz Werner Wessler; Peter Lang, Bern-Berlin-Bruxelles-Frankfurt am Main-New York-Oxford, Wien 2010., 87-110.

Cakre kao pojam tantričke yoge, u: *Crkva i medicina pred izazovom alternativnih iscjeliteljskih tehnika. Zbornik radova interdisciplinarnog znanstvenog simpozija, Zagreb 13.-15. studenoga 2009.*, ur. Josip Blažević, Veritas, Zagreb 2010., 202-217.

Kṛṣṇa podiže goru Govardhanu : Pobjeđuje li to Veles Peruna u indijskoj predaji ? – u : *Studia mythologica Slavica. Supplementa. Supplementum 4 : Perunovo koplje*, ur. Andrej Pleterski, Tomo Vinščak, Ljubljana 2011., 99-107.

Dareijev veliki natpis u *Bagastāni (grč. Βαγίστανον, ar. Behistūn, nperz. Bīstūn). Povijesni i jezikoslovni uvod, prijevod i tumačenja, *Književna smotra*, god. XLIV / 2012, broj 166 (4), 133-164.

Aśokini natpisi na stijeni: 14 proglaša (Shāhbāzgarhī, Mānsehrā, Kālsī, Girnār, Sopārā, Dhaulī, Jaugaḍa, Eṛṛgaḍi, Sannati). Povijesni uvod, prijevod i tumačenja, *Književna smotra*, god. XLIV / 2012, broj 166 (4), 165-182.

Božice u vedskim hvalopjevima: Zemlja, Rijeka, Zora i Riječ i slavenske usporednice, u: *Kult Velike Majke i štovanje Majke Božje, Ethnologica Dalmatica*, vol. 19, Split 2012. (tiskano u kolovozu 2013.), 21-47.

Značenje studija religijskih znanosti danas, *Obnovljeni život* 69 (2014) 1, 114-118.

Jesu li Tvorac i njegov Svemir u Platōnovu Timaiju zamisli sredozemnoga podrijetla? (skup Mediteranski korijeni filozofije, Split, 3.-5. 4. 2014.), *Filozofska istraživanja* 35 (2015) 1(137), 5-20.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

Knjiga

Ježić, Mislav, *Hellada i Indija. Poredbenofilozofijske rasprave*, Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo – Školska knjiga, 2016., 403 str.

Članci

Puruṣa-Nārāyaṇa and Uttara-Nārāyaṇa. Their Impact on the Development of Viṣṇuism and Hinduism, u: *Veda and Vedic Literature. Select Papers from the Panel on VVL at the 16th World Sanskrit Conference (28th June – 2nd July 2015)*, Bangkok, Thailand. Sanskrit Studies Centre, Silpakorn University. Ed. by Hans Heinrich Hock. New Delhi: D. K. Publishers & Distributors Pvt. Ltd. (2016), 159-180.

Rāmāyaṇa and Dasarathajātaka, u: *On the Growth and Composition of the Sanskrit Epics and Purānas. Relationship to kāvya. Social and Economic Context. Proceedings of the Fifth Dubrovnik International*

Conference on the Sanskrit Epics and Purāṇas (2016, ur. Andrijanić, Ivan & Sellmer, Sven, gl. ur. Mislav Ježić, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 63-116.

Īśā-Upaniṣad: History of the text in the light of the Upaniṣadic parallels (Austin, Texas, 4th International Vedic Workshop, May 24-27, 2007), u: *Īśā Upaniṣad or The Secret Teaching On the Lord, with the commentaries of Śankara (Non-dualism) and Madhva (Dualism)*; ed., transl., analysed and annotated by Neal Delmonico and Lloyd Pflueger (2017), with a text-critical essay by Mislav Ježić. Kirksville, Missouri: Blazing Sapphire Press, 127-142.

The Kauṣītaki-Upaniṣad: The Development of the Text and its Final Redaction, Selected Papers from the 13th World Sanskrit Conference (Edinburgh 2013), ed. Joel Brereton & Theodor Proferes. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia / Finnish Academy of Sciences and Arts / Academia scientiarum Fennica (2018), 127-153.

Some Aspects of the Poetic Technique of Vedic Kavis: Do the compositional structures and lexical or phonetic features of Vedic hymns reveal complementary information on their content?, u: *Living Traditions of Vedas. (Proceedings of the Sixth International Vedic Workshop)*, ur. Shrikant Bahulkar & Vinod Bhattathiripad, Kozhikode, Delhi: New Bharatiya Book Corporation, 2019, 474-495.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Od 1990.-1991. do 2013.-2014. vodio je z-projekte o proučavanju upanišadi

Prvi 1991. Upaniṣadi, vedska i indoeuropska predaja, hrvatsko nazivlje (6-03-069)

Drugi 1996. The Upanisads in the Vedic and Comparative Perspective (130765)

Posljednji, 2007. do 2014. Upaniṣadi u poredbenoj perspektivi: povijest teksta, recepcija, usporednice (130-0000000-0783) sa suradnicima iz Njemačke, Sjedinjenih Američkih Država, Poljske i Hrvatske.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

Pokretač je redovite svjetske konferencije *Dubrovnik International Conference on the Sanskrit Epics and Puranas* (DICSEP, od 1997.) i glavni urednik radova te konferencije. Konferencije su se održale 1997., 1999., 2002., 2005., 2008., 2011., 2014., 2017. i 2020.

Organizirao je 2019. i svjetsku vedološku konferenciju *7th International Vedic Workshop* u Dubrovniku.

Sudjeluje u projektu prevođenja *Ṛksamhite* s vedskoga na njemački pod uredništvom prof. Michaela Witzela (Harvard) i prof. Toshifumi Gotoa (Sveučilište Sendai). Prvi dio je izašao 2007. (Suhrkamp Verlag / Insel Verlag / Verlag der Weltreligionen) Projekt se nastavlja.

Glavni je urednik IV. i V. sveska edicije *Hrvatska i Europa* u izdanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. IV. je svezak objavljen 2009. A V. sv. se predaje u tisak 2020. (Sadrži i poglavlja o Crkvi i o teologiji.)

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom znanstvenih magisterija (mr. sc.): 2

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: 2

Redni broj: 6**Titula, ime i prezime nastavnika:** prof. dr. sc. Ivor Karavanić**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Prirodne/arhajske religije**Životopis**

Ivor Karavanić redoviti je profesor u trajnom zvanju na Odsjeku za arheologiju Filozofskog Fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i redoviti pridruženi profesor Odsjeka za antropologiju Sveučilišta u Wyomingu (Laramie). Njegov profesionalni interes obuhvaća arheologiju paleolitika, razvoj čovjeka, litičke industrije i religije kamenog doba te mezolitik i neolitizaciju Balkanskog poluotoka. Uži znanstveni interes usmjeren je na proučavanja prilagodbe srednjopaleolitičkih i gornjopaleolitičkih lovaca skupljača u srednjoj Europi i na Mediteranu, posebno s obzirom na njihove litičke industrije.

Rođen je 1965. u Zagrebu gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao je 1990., magistrirao 1993. i doktorirao 1999. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu s temama iz arheologije paleolitika. Bio je pročelnik Odsjeka za arheologiju i prodekan Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gostujući profesor na Muséum National d'Histoire Naturelle, IPH (Pariz, 1996.), Filozofskom fakultetu u Ljubljani (program CEEPUS, 2010.) i Jageillonskom Sveučilištu u Krakovu (međusveučilišna suradnja 2010. i 2015.). Osim na matičnoj instituciji predavao je na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu i Filozofskom fakultetu u Sarajevu. U dva je navrata (1995. i 2001.) bio stipendist Francuske vlade (Bordeaux i Pariz), 1995. koristio je stipendiju Constantin-Jireček (Beč), a 1996/97. Fulbrightovu stipendiju u SAD-u (Albuquerque, NM). Vodio je desetak znanstveno-istraživačkih projekata te iskopavanja Mujine pećine kod Kaštela (1995. – 2003., s I. Bilich-Kamenjarin), špilje Zemunice kod Biska (2006.), Velike pećine u Kličevici kod Benkovca (2006.; 2012. – 2015.), špilje Zale kod Tounja (2006. – 2011.), istraživanje podvodnoga paleolitičkog nalazišta Kaštel Štafilić (2008., 2010. – 2015.). Autor je ili koautor mnogobrojnih znanstvenih radova objavljenih u prestižnim međunarodnim časopisima i knjigama, više knjiga, priopćenja na skupovima i koncepcija izložaba. Za rezultate svog rada primio je više nagrada: Plaketa grada Zagreba (2006.), medalja Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (2006.) godišnja nagrada „Josip Brunšmid“ Hrvatskog arheološkog društva (s kolegom I. Jankovićem, 2010.), godišnja nagrada - medalja „Dragutin Gorjanović-Kramberger“ Hrvatskog antropološkog društva (s kolegom I. Jankovićem, 2010.), Osobna nagrada grada Kaštela (2014.).

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 14. ožujka 2017. – redoviti profesor u trajnom zvanju

Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

Ruiz-Redondo, A., Komšo, D., Maidagan, D. G., Moro-Abadía, O., González-Morales, M. R., Jaubert, J., **Karavanić, I.** 2019. Expanding the horizons of Palaeolithic rock art: the site of Romualdova Pećina, *Antiquity* **93** 368; 297-312. doi:10.15184/aqy.2019.36

Karavanić, I., Čondić, N. 2018. *Religije kamenog doba / Stone Age Religions*. Zadar, Arheološki muzej Zadar.

Patou-Mathis, M. **Karavanić, I.**, Smith, F. H. 2018. The evidence from Vindija Cave (Croatia) reveals diversity of Neandertal behaviour in Europe. *Quaternary International* **494**, 314-326. doi:10.1016/j.quaint.2018.06.023

Čujkević-Plečko, M., Lasić, S., **Karavanić, I.** 2018. Aspects of symbolic behaviour at Croatian Palaeolithic sites. U: *Sacralisation of Landscape and Sacred Places - Proceedings of the 3rd International Scientific Conference of Mediaeval Archaeology of the The Institute of Archaeology* (ur. J. Belaj, M. Belaj, S. Krznar, Sekelj Ivančan, T., Tkalčec, T.), Zagreb: Institut za arheologiju, 2018., str. 19-31.

I. Karavanić, *Starije kameno doba*. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu, 2015.

- I. Karavanić, *Prapočeci religije: simbolika i duhovnost u paleolitiku*, Zagreb: Školska knjiga, 2012.
- I. Janković i I. Karavanić, *Osvit čovječanstva: počeci našega biološkog i kulturnog razvoja*, Zagreb: Školska knjiga, 2009.
- I. Karavanić, Začeci simbolike i religijskih obreda u prapovijesnih lovaca i skupljača, *Obnovljeni život* 50 (1995) 1, 25-45.
- I. Karavanić, Kanibalizam ili mogućnost religijske svijesti u krapinskih neandertalaca, *Obnovljeni život* 48 (1993) 1, 99-104.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

Radić Rossi, I., **Karavanić, I.**, Butorac, V. 2020. Croatia: Submerged Prehistoric Sites in a Karstic Landscape. U: *The Archaeology of Europe's Drowned Landscapes* (ur. G. Bailey, N. Galanidou, H. Peeters, H. Jöns, M. Mennenga), str. 347-369, Cham, Springer. doi:10.1007/978-3-030-37367-2_18

Karavanić, I., Vukosavljević, N. 2019. Late Middle and Early Upper Paleolithic of the Eastern Adriatic and the Problem of the Regional Middle/Upper Paleolithic Interface. *Archaeology, Ethnology & Anthropology of Eurasia* 47/2, 3-12. doi:10.17746/1563-0102.2019.47.2.003-012

Karavanić, I., Vukosavljević, N., Janković, I., Ahern, J. C. M., Smith, F. H. 2018. Paleolithic hominins and settlement in Croatia from MIS 6 to MIS 3: research history and current interpretations. *Quaternary International* 494, 152-166. doi:10.1016/j.quaint.2017.09.034

Mathieson, I., Alpaslan-Roodenberg, S., Posth, C., Szécsényi-Nagy, A., Rohland, N., Mallick, S., Olalde, I., Broomandkhoshbacht, N., Candilio, F., Cheronet, O., Fernandes, D., Ferry, M., Gamarra, B., González Fortes, G., Haak, W., Harney, E., Jones, E., Keating, D., Krause-Kyora, B., Kucukkalipci, I., Michel, M., Mittnik, A., Nägele, K., Novak, M., Oppenheimer, J., Patterson, N., Pfrengle, S., Sirak, K., Stewardson, K., Vai, S., Alexandrov, S., Alt, K. W., Andreescu, R., Antonović, D., Ash, A., Atanassova, N., Bacvarov, K., Balázs Gusztáv, M., Bocherens, H., Bolus, M., Boroneant, A., Boyadzhiev, Y., Budnik, A., Burmaz, J., Chohadzhiev, S., Conard, N. J., Cottiaux, R., Čuka, M., Cupillard, Ch., Drucker, D. G., Elenski, N., Francken, M., Galabova, B., Ganetsovski, G., Gély, B., Hajdu, T., Handzhyska, V., Harvati, K., Higham, T., Iliev, S., Janković, I., **Karavanić, I.**, Kennett, D. J., Komšo, D., Kozak, A., Labuda, D., Lari, M., Lazar, C., Leppek, M., Leshtakov, K., Lo Vetro, D., Los, Dž., Lozanov, I., Malina, M., Martini, F., McSweeney, K., Meller, H., Mengušić, M., Mireia, P., Moiseyev, V., Petrova, V., Price, T. D., Simalcsik, A., Sineo, L., Šlaus, M., Slavchev, V., Stanev, P., Starović, A., Szeniczey, T., Talamo, S., Teschler-Nicola, M., Thevenet, C., Valchev, I., Valentin, F., Vasilyev, S., Veljanovska, F., Venelinova, S., Veselovskaya, E., Viola, B., Virag, C., Zaninović, J., Zäuner, S., Stockhammer, Ph. W., Catalano, G., Krauß, R., Caramelli, D., Zarina, G., Gaydarska, B., Lillie, M., Nikitin, A. G., Potekhina, I., Papathanasiou, A., Borić, D., Bonsall, C., Krause, J., Pinhasi, R., Reich, D. 2018. The genomic history of southeastern Europe. *Nature* 555, 197-203.

Karavanić, I. 2017. *Paleolitički lovci skupljači na tlu Hrvatske*. Zagreb, Matica hrvatska.

Boschian, G., Gerometta, K., Brooks, E. B., **Karavanić, I.** 2017. Late Neandertals in Dalmatia: Site formation processes, chronology, climate change and human activity at Mujina Pećina, Croatia. *Quaternary International* 450, 12-35.

Devièse, T., **Karavanić, I.**, Comeskey, D., Kubiak, C., Korlević, P., Hajdinjak, M., Radović, S., Procopio, N., Buckley, M., Pääbo, S., Higham, T. 2017. Direct dating of Neanderthal remains from the site of Vindija Cave and implications for the Middle to Upper Paleolithic transition. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* 114, 10606-10611.

Guiry, E., **Karavanić, I.**, Šošić Klindžić, R., Talamo, S., Radović, S., Richards, M. P. 2017. Stable isotope palaeodietary and radiocarbon evidence from the early Neolithic site of Zemunica, Dalmatia, Croatia. *European Journal of Archaeology* 20, 235-256.

Smith, F. H., Ahern, J. C. M., Janković, I., **Karavanić, I.** 2017. The Assimilation model of modern human origins in light of current genetic and genomic knowledge. *Quaternary International* 450, 126-136.

Karavanić, I. 2016. Contacts and Connections in Late Middle and Early Upper Palaeolithic Croatia. U: *Croatia at the Crossroads. A consideration of archaeological and historical connectivity* (ur. D. Davison, V. Gaffney, P. Miracle, J. Sofaer), str. 11-18. Oxford, Archaeopress Publishing LTD.

Karavanić, I. 2016. Early Upper Paleolithic Osseous Points from Croatia. U: *Osseous Projectile Weaponry. Towards an Understanding of Pleistocene Cultural Variability* (ur. M. Langley), str. 43-54. Dordrecht, Springer.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

2018. Izložba: Religije kamenog doba. Suautor izložbe (s Natalijom Čondić), Arheološki muzej Zadar, Programi Ministarstva kulture Republike Hrvatske za 2018 (otvorena 39. studenog 2018. u Arheološkom muzeju Zadar). U 2019. izložba je postavljena u Arheološkom muzeju u Splitu a u 2020. u Muzeju Brodskog Posavlja i Arheološkom muzeju u Zagrebu.

2017. – 2018. Looking for the origins of Art: BALKans Archaeological Rock arT Survey (BALKARTS). Suradnik na projektu (voditelj: dr. sc. Aitor Ruiz-Redondo), Republika Francuska, Sveučilište u Bordeauxu.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

2020. – 2024. Posljednji neandertalci na razmeđu srednje Europe i Mediterana. Voditelj projekta, Hrvatska zaklada za znanost.

2020. – 2024. Porijeklo i taloženje sedimenata u vrijeme kasno kvartarnih promjena morske razine: sustav rijeke Krke i srednjojadranske kotline. Suradnik na projektu (voditelj: dr. sc. Slobodan Miko), Hrvatska zaklada za znanost.

2019. Arheoloska istraživanja u zaleđu Šibenika – od prapovijesti do srednjega vijeka. Suradnik na projektu (voditelj: prof. dr. sc. Mirja Jarak), namjensko financiranje znanstvene djelatnosti u 2019. godini, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

2018. Istraživanja i interpretacije arheoloških lokaliteta na području Prokljanskog jezera. Suradnik na projektu (voditelj: prof. dr. sc. Mirja Jarak), namjensko financiranje znanstvene djelatnosti u 2018. godini, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

2017. Područje Prokljanskog jezera od prapovijesti do srednjega vijeka. Suradnik na projektu (voditelj: prof. dr. sc. Mirja Jarak), namjensko financiranje znanstvene djelatnosti u 2017. godini, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

2013. – 2016. Kasni musterijen na istočnom Jadranu – temelj za razumijevanje identiteta kasnih neandertalaca i njihovog nestanka. Voditelj projekta, Hrvatska zaklada za znanost.

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: 5

Redni broj: 7**Titula, ime i prezime nastavnika:** prof. dr. sc. Ivan Koprek**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Opća i individualna etika: motivacija – djelovanje, Kritika praktičnog uma – uvod i komentar, Hegel: Uvod u fenomenologiju duha, Emocije u etici**Životopis**

Rođen 15. listopada 1954. u Seketinu kraj Varaždina. Nakon studija filozofije i teologije na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu, magistrirao je i doktorirao filozofiju (1988.) na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Münchenu – naslov doktorske disertacije: „Ethos und Methodos des Philosophierens. Die moderne Orientierungskrise und ihre Therapie im Denken von Karl Jaspers“. U suradnji s prof. dr. sc. G. Penzom (Padova) i prof. dr. sc. M. Baumgartenom (Bonn) bio je koordinator tečaja „Existenzdenken“ pri IUC u Dubrovniku. Dugogodišnji urednik časopisa *Obnovljeni život*. Predavao je na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu (Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu), danas Fakultetu filozofije i religijskih znanosti te je u vremenskom razdoblju od 1995. do 2001. godine bio dekan istoga fakulteta. Od 1999. godine je glavni urednik međunarodnoga časopisa *Disputatio philosophica*. Predsjednik je Centra za poslovnu etiku pri Fakultetu filozofije i religijskih znanosti. Član je nekoliko društava filozofa u Europi te uredništava znanstvenih časopisa iz područja filozofije (Hrvatsko filozofsko društvo, Društvo za promicanje filozofije, Matica hrvatske, Deutsche Gesellschaft für Philosophie, Association of Bioethicists in Central Europe, JESPHIL – Arbeitgeienschaft der Europäischen Jesuiten-Philosophen. Organizirao i aktivno sudjelovao na mnogim simpozijima u zemlji i inozemstvu. Bio je član etičkoga povjerenstva za GMO pri Ministarstvu poljoprivrede Republike Hrvatske te Predsjednik povjerenstva za procjenu znanstvenih projekata pri Ministarstvu znanosti Republike Hrvatske. Akademске godine 1993. –1994. boravio je na Marquette University (USA) a u zimskom semestru 2001. – 2002. na Boston Collegu (USA) kao istraživač i predavač. Područje znanstvenoga zanimanja: etika, filozofija kulture i suvremena filozofija. Objavio je (napisao ili uredio) 30 znanstvenih knjiga te stotinjak izvornih i stručnih znanstvenih radova u zbornicima, inozemnim i domaćim znanstvenim časopisima.

Godine 1997. godine odlikovan je Redom danice Hrvatske s likom Ruđera Boškovića.

Godine 2016. ponovno je izabran za dekana Fakulteta filozofije i religijskih znanosti.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 12. srpnja 2012., redoviti profesor u trajnome zvanju**Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa****Knjige***Održivi razvoj, ekologija i poslovna etika*, Zagreb: FTI, 2019.*Dobitna postojanost. Rasprave o poslovnoj etici*, Zagreb: Munus, 2017.*Budi kao Bog – postani čovjek. Na tragu kršćanskog humanizma*, Zagreb: FTI, 2011.*Priđi da možeš čuti: etika u sjeni globalizacije i postmoderne*, Zagreb: FTI- Zagreb, 2005.*Mala povijest etike*, Zagreb: Filozofski fakultet Družbe Isusove, 2004.*Zlo vrijeme za dobro*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 1997.*Kao dio mene: etika, prijateljstvo, krepost*, Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo, 1995.Ivan Koprek, Ivan Čehok, *Etika: priručnik jedne discipline*, Zagreb: Školska knjiga, 1996.*Korak za smisao: antropologijsko-etičke studije i eseji*, Zagreb: FTI, 1992.*Ethos und Methodos des Philosophierens*, St. Ottilien: EOS Verlag, 1988.**Članci**Je li altruizam racionalan i na koji način?, u: Ivan Dodlek, Nenad Malović, Željko Pavić (ur.), *Religija između hermeneutike i fenomenologije*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, KBF, 2018., str. 361-375.

Responsibility: Ethical imperative of humanity, *GESTALT TODAY* Malta, International interdisciplinary journal in the field of Psychotherapy, 1 (2016) 1, 127-137.

Ekonomska kriza i etika kreposti, u: Ivica Musić (ur.), *Ad laborem indigentia cogebat*. Zbornik radova u čast Serafinu Hrkaću, Mostar - Grude: Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Matica hrvatska, Institut za latinitet Sveučilišta u Mostaru, 2015., str. 291-306.

Vrijednosti kao znakovi vremena – nezaobilazni putovi evangelizacije, *Riječki teološki časopis* 1 (2015), 43-61. Fenomenologija nasilja i 'mimetička antropologija', u: Mijo Nikić, Marijana Marjanović (ur.), *Religije i nasilje*. Zbornik radova interdisciplinarnog i interkonfesionalnog simpozija održanog u Zagrebu 17. listopada 2014., Zagreb: FTI, 2015., str. 29-41.

Etika i rad. Je li lijenost mana i/ili vrlina?, u: Ivan Koprek (ur.), *Vrline i poslovna etika*, Zagreb: FTI, 2015., str. 69-77.

Bol - izazov i poticaj. Filozofijsko-teologijski esej o boli, *Obnovljeni život* 69 (2014) 1, 2014, 71-80.

Sreća i igre na sreću. Etički okvir za razumijevanje jednoga fenomena današnjice, *Nova prisutnost*, 3 (2013), 367-379.

Ivan Koprek, Miroslav Čadek, Zašto se ekonomija udaljila od etike?, u: Ivan Koprek (ur.), *Kako preživjeti krizu? Uloga i mjesto poslovne etike u vrijeme krize*, Zagreb: FTI, 2013., str. 41-56.

Ivan Koprek, Nediljka Rogošić, Business Ethics in the Republic of Croatia – Results of a Study, *Disputatio philosophica* 1 (2009), 51-82.

Etički vidici čovjekove odgovornosti, *Obnovljeni život* 64 (2009) 2, 149-160.

Moralna ličnost. Građaninova kritika Kantova poimanja slobode prema studiji „La personalite morale d'apres Kant“, *Obnovljeni život* 60 (2005) 1, 45-54.

Gospodarska etika u suvremenom procesu globalizacije, *Obnovljeni život* 59 (2004) 1, 5-17.

Economic Ethics and Catholic Social Teaching in a Globalisation Process, *Disputatio philosophica*, 1 (2002), 113-125.

Filozofijsko razmišljanje o Knjizi propovjednika, *Obnovljeni život* 57 (2002) 4, 421-427.

Ekološka etika, u: B. Vuleta, A. Vučković (ur.), *Odgovornost za život*, Split, 2000., str. 31-45.

Etika i kršćanstvo. Judeo-kršćanski korijeni "humane" etike, *Obnovljeni život* 54 (1999) 3, 415-427.

Suvremeni čovjek i kriza vrednota, *Bogoslovska smotra* 67 (1997) 2-3, 237-249.

Ekološka kriza - izazov praktičnoj filozofiji, *Obnovljeni život* 46 (1991) 1, 28-38.

Pacifizam i teorija pravednog rata. Povijesni razvoj i značenje "bellum-iustum" teorije, *Obnovljeni život* 46 (1990) 5, 459-473.

Odnos filozofije prema molitvi, *Obnovljeni život* 44 (1989) 5, 424-434.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

Knjige

Održivi razvoj, ekologija i poslovna etika, Zagreb: FTI, 2019.

Dobitna postojanost. Rasprave o poslovnoj etici, Zagreb: Munus, 2017.

Članci

Škvorčeve misli o savjesti, u: Ivan Šestak, Barbara Čuk (ur.), *Filozofsko-teološki i pastoralni doprinosi biskupa Mije Škvorca*. Zbornik radova znanstvenoga skupa održanoga u Zagrebu 22. studenoga 2019., Zagreb: FTI, 2020., str. 181-199.

Sustainable Development and Globalisation Process, *Disputatio philosophica*, 1 (2019), 21-26.

Je li altruizam racionalan i na koji način?, u: Ivan Dodlek, Nenad Malović, Željko Pavić (ur.), *Religija između hermeneutike i fenomenologije*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, KBF, 2018., str. 361-375.

Strast, mistika i duhovnost, u: Ivan Koprek (ur.), *Bog mu je bio strast*, Zagreb: FTI, 2018., str. 157-167.

Responsibility: Ethical imperative of humanity, *GESTALT TODAY* Malta, International interdisciplinary journal in the field of Psychotherapy, 1 (2016) 1, 127-137.

Ekonomska kriza i etika kreposti, u: Ivica Musić (ur.), *Ad laborem indigentia cogebat*. Zbornik radova u čast Serafinu Hrkaću, Mostar - Grude: Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Matica hrvatska, Institut za latinitet Sveučilišta u Mostaru, 2015., str. 291-306.

Vrijednosti kao znakovi vremena – nezaobilazni putovi evangelizacije, *Riječki teološki časopis*, 1 (2015), 43-61.

Fenomenologija nasilja i 'mimetička antropologija', u: Mijo Nikić, Marijana Marjanović (ur.), *Religije i nasilje*. Zbornik radova interdisciplinarnog i interkonfesionalnog simpozija održanog u Zagrebu 17. listopada 2014., Zagreb: FTI, 2015., str. 29-41.

Etika i rad. Je li lijenost mana i/ili vrlina?, u: Ivan Koprek (ur.), *Vrline i poslovna etika*, Zagreb: FTI, 2015., str. 69-77.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

2007. – 2013. Poslovna etika i religijska kultura (Šifra projekta: 199-0000000-3338, Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa Republike Hrvatske). – Voditelj projekta.

2014. Praktična etika i hrabrost za opće dobro u vremenima krize. Ima li u hrvatskom društvu mjesta za vrline? voditelj prof. dr. sc. Ivan Koprek, suradnici: prof. dr. sc. Anto Mišić, doc. dr. sc. Anto Pavlović, doc. dr. sc. Dražen Volk i Anita Calvert, znanstvena novakinja.

1995. Evaluacija djelotvornosti i etičnosti rada hrvatskih organizacija (Šifra projekta: 5-12-337, Ministarstvo znanosti i tehnologije). – Voditelj projekta.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

Kratkoročni projekti Sveučilišta u Zagrebu:

2019. Filozofska pozadina totalitarizma u 20. stoljeću.

2018. „Neobjavljena djela prof. Predraga Belića (1919.-2003.) – hrvatskoga teologa, povjesničara i prevoditelja. Uz 15. godišnjicu smrti i 100. godišnjicu rođenja“.

Voditelj projekta je prof. dr. sc. Ivan Koprek. Suradnici na projektu: prof. dr. sc. Anto Mišić i izv. prof. dr. sc. Ivan Antunović.

2017. Neobjavljena djela profesora Rudolfa Brajičića (1918. – 2007.) istaknutoga hrvatskoga teologa i filozofa prošloga stoljeća. Uz 10. godišnjicu smrti i 100. godišnjicu rođenja.

Voditelj projekta je prof. dr. sc. Ivan Koprek. Suradnici na projektu: prof. dr. sc. Anto Mišić i izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić i izv. prof. dr. sc. Ivan Šestak.

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: 20

Redni broj: 8**Titula, ime i prezime nastavnika:** prof. dr. sc. Tihomil Maštrović**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Hrvatska crkvena drama i kazalište**Životopis**

Tihomil Maštrović se rodio 1952. u Zadru. Studij jugoslavenskih jezika i književnosti i filozofije upisao je 1970. na Filozofskom fakultetu u Zadru, potom je 1972. studij nastavio na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na kojem je uz navedene studije paralelno studirao povijest umjetnosti te komparativnu književnost, da bi godine 1975. na tom fakultetu diplomirao studij jugoslavenskih jezika i književnosti i filozofije. Godine 1988. postiže doktorat iz područja filologije.

Od godine 1976. zaposlen je u Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, najprije kao asistent, potom godine 1979. stječe zvanje znanstvenog asistenta, godine 1988. izabran je za znanstvenog suradnika, a godine 1992. u zvanje višega znanstvenog suradnika, te godine 1998. u zvanje znanstvenog savjetnika. Godine 2003. u HAZU je po drugi put izabran u zvanje znanstvenog savjetnika te tako zvanje znanstvenog savjetnika zadržava trajno. U Zavodu HAZU je od 1995. do 1999. upravitelj Odsjeka za povijest hrvatske književnosti. U tom razdoblju Zavod je suorganizator nekoliko znanstvenih skupova, od kojih i jednog međunarodnog (Recepcija Milana Begovića, 1996.) i suizdavač četiriju znanstvenih zbornika.

Od godine 1991. do 1994. predsjednik je Hrvatskoga sabora kulture u Zagrebu. U tom razdoblju, u okviru djelatnosti te ustanove, održano je niz kulturnih manifestacija od kojih neke i na prostorima u neposrednoj blizini bojišnice. Osobito aktivno sudjeluje u radu Odbora za knjigu i kulturu čitanja te kroz to razdoblje svake godine u mjesecu listopadu predvodi organiziranje manifestacije Mjesec hrvatske knjige. Prepoznavši važnost knjige i kulturu čitanja za širi kulturni probitak, godine 1991. osnivač je i prvi predsjednik Hrvatskoga čitateljskog kluba, koji je postao članom Međunarodnog društva za istraživanje i poticanje čitanja (IRA-e), a godine 1992. započeo je izlaziti časopis *Hrčak* – glasnik Hrvatskoga čitateljskog kluba, kojemu je prvi glavni i odgovorni urednik. Godine 1994. u Zadru je organizirao znanstveni skup o preporodnom časopisu *Zora Dalmatinska* i jedan je od urednika zbornika s toga znanstvenog skupa. U vrijeme Domovinskog rata pokrenuo je akciju obnove brojnih hrvatskih knjižnica stradalih u ratu u kojoj je prikupljeno više od sto tisuća svezaka knjiga. Također aktivno sudjeluje u organiziranju prikupljanja humanitarne pomoći za prognane Hrvate u Mađarskoj. Za takvo zauzimanje 23. ožujka 1992. osobno je primio zahvalnicu Vlade Republike Hrvatske.

Od 2007. do 2011. obnašao je dužnost glavnog ravnatelja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Kao ravnatelj vodeće hrvatske kulturne ustanove dr. Maštrović je višestruko povećao broj prinovljenih knjiga, među kojima je i niz nezaobilaznih izdanja za hrvatsku kulturu, od kojih je svakako najznačajnija prva hrvatska glagoljska početnica iz 1527. U doba njegova mandata Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu bila je za korisnike otvorena 24 sata, a taj je projekt odjeknuo širom Europe jer je to bila prva europska nacionalna knjižnica s cjelodnevnim radnim vremenom. U rujnu 2008. hrvatska nacionalna knjižnica bila je domaćin godišnjoj konferenciji CENL-a u Zagrebu – najuglednijem knjižničarskom skupu dotad održanom u Hrvatskoj na kojoj su sudjelovali ravnatelji 45 europskih nacionalnih knjižnica. Inicirao je osnivanje Zbirke knjiga o Domovinskom ratu u čitaonici s otvorenim pristupom knjigama i Zbirke knjiga gradišćanskih Hrvata u okviru zbirke *Inozemna Croatica*, a pokrenut je i prvi časopis u povijesti Knjižnice – *Glas NSK* kojemu je prvi glavni i odgovorni urednik. Međutim, nedvojbeno, najveća je zasluga prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića što je hrvatski jezik od 1. rujna 2008. napokon postao međunarodno priznat, dobivši od nadležnog međunarodnog tijela za ISO standarde u Washingtonu svoj zasebni kod. Izravno je, sa svojim suradnicima, zaslužan za to prevažno postignuće, po mišljenju mnogih najveće poslije međunarodnog priznanja hrvatske države. Dokumente vezane uz taj povijesni događaj priredio je (zajedno s Lobelom Machalom) u knjizi *Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika*, NSK, Zagreb, 2011.

Znanstveni interes prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića kreće se u širokome tematskom i stručnom rasponu na području humanističkih znanosti, pretežito u okvirima književne i kazališne historiografije, time

da je taj interes najjače usredotočen na povijest hrvatske književnosti i kazališta XIX. i prve polovice XX. stoljeća. Uz autorov interes za interdisciplinarnu kroatistiku nezaobilazni su njegovi prinosi određivanju kulturoloških označnica toga doba s obzirom na hrvatski nacionalni i kulturni identitet u europskom kontekstu.

Rezultati književnopovijesnih, književnokritičkih, kazališnopovijesnih, teatroloških i kulturoloških znanstvenih istraživanja prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića objavljeni su u njegovih dvanaest autorskih znanstvenih knjiga: *Hrvatsko kazalište u Zadru* (1985.), *Drama i kazalište hrvatske moderne* (1990.), *Der kroatische Essay der achtziger Jahre* (1991.), *General Nikola Maštrović. Život i djelo jednog hrvatskog časnika* (1996.), *Pedaset godina Hrvatske kazališne kuće Zadar 1945. – 1995.* (1996.), *Nad jabukama vile Hrvatice. Kroatističke studije* (2001.), *Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika* (2011.) (zajedno s Lobelom Machalom), *Knjiga o Kraljskom Dalmatinu*, 5. sv. pretiska novina *Kraljski Dalmatin / Il Regio Dalmata*, 1806.-1810. (2011.), *Neukrotivo svoji. Kroatističke rasprave i članci* (2011.), *Mechitaristica Croatica. Bibliografija hrvatskih knjiga objavljenih u Mehitarističkoj tiskari u Beču* (2011.), (zajedno sa Slavkom Harnijem), *Kroatološki ogledi* (2017.), *Nad jabukama vile Hrvatice. Kroatističke studije*, II. izd. (2019.), te sedamnaest priređenih znanstvenih i stručnih knjiga. Autor je i stotinjak znanstvenih rasprava s područja povijesti književnosti i kazališta, stotinu trideset stručnih članaka te tridesetak eseja i književnih prikaza, objavljenih u brojnim znanstvenim i književnim časopisima i zbornicima. Priređivač je dvadesetšest različitih izdanja s područja književnosti i kulturne povijesti (djela Ive Andrića, Ante Kovačića, Paule Preradović, Milana Begovića, Ive Vojnovića, Josipa Horvata i dr.), među kojima i petosveščanog pretiska prvih novina na hrvatskom jeziku *Kraljski Dalmatin / Il Regio Dalmata* (2006. – 2011.) i pretiska preporodnog časopisa *Zora dalmatinska* u četiri knjige (1994. – 1998.). Priredio je trotomno izdanje *Pisma Iva Vojnovića*, (Zagreb / Dubrovnik, 2009.), u kojem je na 1780 stranica objavljeno 2351 Vojnovićevo pismo uz iscrpne priređivačeve napomene. Objavio je i nekoliko stotina publicističkih članaka.

Glavni je istraživač dvaju znanstveno-istraživačkih projekata s potporom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske. Od 1991. do 2001. bio je glavni istraživač znanstvenog projekta *Sabrana djela Milana Begovića*, koji se realizirao u Odsjeku za povijest hrvatske književnosti Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU u Zagrebu. Rezultate rada na tom projektu, kao glavni urednik kritičkog izdanja *Sabраних djela Milana Begovića* (izdavači Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i Naklada Ljevak), objavljuje u dvadeset četiri sveska te je do godine 2010. objavljeno 20 svezaka, a za tisak su spremna i posljednja četiri sveska toga iznimnog izdanja. Godine 1998. uredio je zbornik *Recepcija Milana Begovića* sa znanstvenim radovima s Međunarodnoga znanstvenog skupa povodom 120. obljetnice rođenja M. Begovića, održanog od 5. do 8. prosinca 1996. u Zagrebu i Zadru. U sklopu znanstvenoga projekta *Repertoar hrvatskih kazališta 1840.-1860.-1980.* (Zagreb, 1990.), što se ostvaruje u Odsjeku za povijest kazališta HAZU, rekonstruirao je repertoar Narodnoga kazališta u Zadru (1945. – 1981.). Od godine 2002. do 2013. glavni je istraživač znanstvenog projekta *Hrvatski književni povjesničari* te glavni urednik niza znanstvenih zbornika što ih, pod naslovom *Hrvatski književni povjesničari*, izdaju Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu u suizdavaštvu s humanističkim fakultetima s pet hrvatskih sveučilišta, te je tako do sada obavio redatorske poslove glavnog urednika sedamnaest znanstvenih zbornika; *Zbornik o Mihovilu Kombolu* (2. izd. – 1997.), *Zbornik o Slavku Ježiću* (1997.), *Zbornik o Franji Fancevu* (1998.), *Zbornik o Tomi Matiću* (1998.), *Zbornik o Albertu Haleru* (2000.), *Zbornik o Branku Vodniku* (2001.), *Zbornik o Ivanu Milčetiću* (2002.), *Zbornik o Dragutinu Prohaski* (2004.), *Zbornik o Milanu Rešetaru* (2005.), slijedi dvosveščani *Zbornik o Jagiću* (2007.), potom *Zbornik o Šimi Ljubiću* (2009.), *Zbornik o Ivanu Kukuljeviću Sakcinskom* (2011.), *Zbornik o Ivi Frangešu* (2013.), *Zbornik o Antunu Barcu* (2015.), *Zbornik o Đuri Šurminu* (2017.), *Zbornik o Miloradu Mediniju* (2018.) te *Zbornik o Ljubomiru Marakoviću* (2020. – u tisku). Sedamnaest znanstvenih skupova o hrvatskim književnim povjesničarima, u čijoj organizaciji je, u svojstvu predsjednika organizacijskog odbora, glavnim organizatorom bio prof. dr. sc. T. Maštrović, prethodili su zbornicima knjižnog niza *Hrvatski književni povjesničari*. Maštrović je predsjednik ili član organizacijskih odbora dvadesetak domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova s područja književne historiografije i kulturne povijesti, a svoja je znanstvena priopćenja izložio na tridesetak skupova.

Sudjeluje kao nastavnik u visokoškolskoj nastavi (preddiplomskom, diplomskom i doktorskom studiju). U znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora izabran je 1994. na Filozofskom fakultetu u Zadru na kojem je 1999. izabran za redovitog profesora a godine 1999. Senat Sveučilišta u Splitu potvrdio je

njegov izbor u znanstveno-nastavno zvanje redovitoga sveučilišnog profesora. Godine 2004. Senat Sveučilišta u Zadru potvrđuje njegov drugi izbor u zvanje redovitoga sveučilišnog profesora. Od akad. god. 1993./1994. na Sveučilištu u Zadru predaje kolegij *Novija hrvatska književnost*, a od 2006./2007. kolegije *Hrvatska drama XIX. st.*, *Hrvatska drama XX. st.*, te izborne kolegije *Stilistika teksta*, *Stilogenost jezičnih sredstava*, Milan Begović, Ivo Vojnović i dr.

Od akad. god. 1997./1998. do 2002./2003. predsjednik je Stručnog vijeća (dekan) Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, a na tome visokom učilištu od akad. god. 1997./1998. do danas predaje kolegije: *Povijest hrvatske književnosti*, *Hrvatski narodni preporod*, *Hrvatska književnost od romantizma do moderne*, *Hrvatska književnost XX. st.*, *Hrvatska moderna*, *Hrvatska književnost romantizma i realizma*, a nastavu drži i na poslijediplomskom interdisciplinarnom doktorskom studiju kroatologije te na doktorskim studijima Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Filozofskog fakulteta DI u Zagrebu. Kao predsjednik Stručnog vijeća Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu svojim zalaganjem učvrstio status te najmlađe visokoškolske ustanove Sveučilišta u Zagrebu, a za njegova mandata ustanovljena je fakultetska knjižnica, održani su brojni znanstveni skupovi, često međunarodnoga karaktera, izložbe, predavanja i dr. Odlukom Uredničkog vijeća, kojemu je bio predsjednikom, pokrenuta je bogata znanstvena izdavačka djelatnost Hrvatskih studija te je započelo objavljivanje nekoliko knjižnih nizova u kojima su tiskana brojna znanstvena djela iz humanističkih i društvenih znanosti.

Predavanja je, uz ona u hrvatskim sveučilišnim sredinama (Zagreb, Zadar, Rijeka, Osijek), držao i u nekoliko inozemnih; 1999. predavao je u Kanadi (British Columbia; Vancouver, Victoria, Prince George) te u Italiji (Rim – Sveučilište Gregoriana), 2004. na Sveučilištu u Grazu (Austrija), a 2006. u Bratislavi (Slovačka).

Urednik je od 2014. časopisa *Glasnik HAZU* koji izlazi kao polugodišnjak. Bio je član uredništva časopisa DHK-a *Most/The Bridge*, a sada je član uredništva časopisa *Kronika Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU* te časopisa za društvene i humanističke studije *Pilar*, što ga izdaje Institut društvenih znanosti Ivo Pilar u Zagrebu. Godine 1991. u nakladi časopisa *Most/The Bridge*, kao posebno izdanje, uredio je *Leksikon Društva hrvatskih književnika* (1991.). Inicijator je i nekoliko kulturnih akcija, od kojih su uspješno realizirane: godine 1998. predvodio je organizaciju multikulturnog projekta *Nin – najstariji hrvatski kraljevski grad*, a od 2000. do 2002. ostvaren je u Zadru projekt *Perivoj od slave*, (perivoj s poprsjima uglednih Zadrana, djelo akad. kipara Ratka Petrića).

Godine 2016. odlikovan je *Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića*, za osobite zasluge za kulturu i njeno promicanje u Republici Hrvatskoj i u svijetu. Za svoju znanstvenu, sveučilišnu i kulturnu djelatnost dobitnik je više priznanja, među kojima su: *Povelja Vladimir Nazor* (1998.), *Povelja Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu* (2002.), *Godišnja nagrada Zadarske županije* (2002.), *Nagrada Josip Juraj Strossmayer* (za Sabrana djela Milana Begovića – „najbolje izdanje 2003. u Hrvatskoj na području humanističkih znanosti“), (2003.), *Nagrada grada Zadra* (2005.) i dr.

Član je Matice hrvatske od 1970., Društva hrvatskih književnika od 1990., Hrvatskoga filološkoga društva od 1997., Hrvatskoga društva kazališnih kritičara i teatrologa od 1985., Hrvatskoga centra PEN-a od 1991. i dr.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: Godine 2004. Senat Sveučilišta u Zadru potvrđuje njegov drugi izbor u zvanje redovitoga profesora, u trajnom zvanju.

Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa:

Knjige (posljednjih zadnjih pet godina)

Kroatološki ogledi, Zagreb, 2017.

Nad jabukama vile Hrvatice. Kroatističke studije, 2. izd., Zagreb, 2019.

Znanstveni članci (posljednjih zadnjih pet godina)

Antun Barac i HAZU (JAZU). *Zbornik o Antunu Barcu*. Zbornik radova Znanstvenoga skupa o Antunu Barcu, Zagreb / Crikvenica, 24. – 26. travnja 2014., Hrvatski književni povjesničari, Znanstveni zbornici, sv. 14., gl. urednik prof. dr. sc. Tihomil Maštrović, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu et al., Zagreb, 2015., str. 51-66.

Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika. *Hrvatski istok u domovinskom ratu – iskustva, spoznaje i posljedice*, Biblioteka Zbornici, knj. 48., gl. urednik prof. dr. sc. Miljenko Brekalo, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 2015., str. 65-84.

Nikola Benčić – osnivač i promicatelj zbirke knjiga gradišćanskih Hrvata u Hrvatskoj, u: *Akademik Nikola Benčić – 75 ljet života i 50 ljet znanstvenoga djelovanja*, zbornik radova sa simpozija Akademik Nikola Benčić – 75 ljet života i 50 ljet znanstvenoga djelovanja, održanog 22. i 23. studenoga 2013. u Hrvatskome centru u Beču (pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti), Gradišćanskohrvatska biblioteka 18 svezak, Hrvatsko štamparsko društvo, Eisenstadt/Željezo, 2016., str. 171-179 + portret.

Spridion Brusina o novigradskom kraju. *Novigrad nekad i sad*, zbornik radova sa znanstvenog skupa, Sveučilište u Zadru, str. 152-159 s 4 sl.; Zadar, 2016.

Šurminov prinos hrvatskoj književnoj historiografiji. *Zbornik o Đuri Šurminu*. Zbornik radova sa Znanstvenog skupa o Đuri Šurminu, Zagreb, Varaždin, Čazma, 21. i 22. travnja 2016., Hrvatski književni povjesničari, Znanstveni zbornici, sv. 15., gl. urednik prof. dr. sc. Tihomil Maštrović, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu et al., Zagreb, 2017., str. 9-18.

Joja Ricov, pjesnik svoga zavičaja. Kali [zbornik radova], Sveučilište u Zadru, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Općina Kali, urednik Josip Faričić, Zadar, 2017., str. 675-683.

Medinijev prinos hrvatskoj književnoj historiografiji, *Zbornik o Miloradu Mediniju*, Zbornik radova Znanstvenog skupa o Miloradu Mediniju, Zagreb – Dubrovnik, 9. – 11. studenoga 2017., Hrvatski književni povjesničari, sv. 16, gl. urednik prof. dr. sc. T. Maštrović, Hrvatski studiji et al., Zagreb, 2018., str. 25-36.

Kodifikacija hrvatskoga jezika u međunarodnome kontekstu. *Tabula*, br. 15, Zbornik radova s 1. Međunarodnoga znanstvenog skupa Kroatistika unutar slavističkoga, europskog i svjetskog konteksta, Pula, 15. – 17. listopada 2015., urednik B. Martinović i D. Mikulaco. (Povodom 20. godišnjice osnutka studija hrvatskoga jezika i književnosti u Puli), Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2018., str. 148-166 + Summary

Marakovićev prinos hrvatskoj književnoj historiografiji, *Zbornik o Ljubomiru Marakoviću*, Zbornik radova Znanstvenog skupa o Ljubomiru Marakoviću, Zagreb – Topusko, 25. – 26. travnja 2019., Hrvatski književni povjesničari, sv. 17, gl. urednik prof. dr. sc. T. Maštrović, Hrvatski studiji et al., Zagreb, 2020., str. 9-17.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Sabrana djela Ante Kovačića od 1986. do 1989. – znanstveni projekt, glavni istraživač dr. sc. Nedjeljko Mihanović

Sabrana djela Milana Begovića (kritičko izdanje) – znanstveni projekt financiran sredstvima MZOS-a od 1991. do 2001., glavni istraživač: prof. dr. sc. Tihomil Maštrović

Hrvatski književni povjesničari – znanstveni projekt financiran sredstvima MZOS-a od 2002. do 2013., glavni istraživač: prof. dr. sc. Tihomil Maštrović

Repertoar hrvatskih kazališta – znanstveni projekt financiran sredstvima MZOS-a od 1981. do 1991., glavni istraživač: dr. sc. Branko Hećimović

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

Voditelj je znanstvenog projekta *Hrvatski književni povjesničari* čiji organizator su Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu a suorganizatori: Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko filološko društvo Zagreb, Ogranak Matice hrvatske u Varaždinu, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Sveučilište u Zadru. Projekt traje od 1998. i dosad je održano 17 znanstvenih skupova (od kojih i tri međunarodna) te objavljeno 17 znanstvenih zbornika.

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: 3

Redni broj: 9**Titula, ime i prezime nastavnika:** izv. prof. dr. sc. Daniel Miščin**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Metafizika, Estetika. Ideja svetoga od Van Eycka do Chagalla, Problem smrti u filozofiji 20. stoljeća**Životopis**

Daniel Miščin rođen je 1975. u Zagrebu. Studirao je na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove (danas Fakultetu filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu) i ondje postigao sve akademske stupnjeve, diplome, magisterija i doktorata. Doktorat je obranio 13. siječnja 2004. (*Ontologija i transcendencija u djelu Silvija Strahimira Kranjčevića*, mentor: prof. dr. sc. Vladimir Horvat). 2005. – 2014. zaposlen u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske. Počevši od tog razdoblja do danas predavač na Diplomatskoj akademiji Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske. Od 1. ožujka 2018. zaposlen na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu na kojemu je održavao predavanja iz obveznih i izbornih kolegija te seminare u neprekinutu slijedu od ak. god. 1997./98.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 7. veljače 2018.**Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa**

U potrazi za svetim. Svjetlo s Istoka i imanencija transcendencije, Zagreb: Školska knjiga, 2011.

Poetika dviju usporednih smrti. Miroslav Krleža i Franjo Šeper, Zagreb: Glas Koncila, 2014.

Elementi Kranjčevićevog fundamentalno-ontološkog tezarija, *Obnovljeni život* 59 (2004) 4, 435-449.

Izvori Arnoldovih metafizičkih obzora, u: Đuro Arnold: *Vjera, filozofija i umjetnost*, Zagreb: Glas Koncila, 2007., str. 7-39.

Interpretacija *Zadnjeg Adama* Silvija Strahimira Kranjčevića u ontološkoj misli Miljenka Belića, *Status Quaestionis*, II (2008) 3, str. 141-155.

Leibnizov princip dovoljnog razloga i ontologija Miljenka Belića, *Status Quaestionis*, II (2008) 3, str. 60-84.

Hijacint Bošković – promicatelj tomizma, u: Daniel Miščin (prir.), *Hijacint Bošković. Suvremenost tomističke baštine*, Biblioteka »Hrvatska katolička baština 20. stoljeća«, knjiga 19, Zagreb: Glas Koncila, 2011., 7-42.

Tolstojeva pripovijest *Smrt Ivana Iljiča* u kontekstu Heideggerove analize smrti u djelu *Bitak i vrijeme*, *Obnovljeni život* 68 (2013) 1, 7-24.

Zagonetni ovan Paula Celana između hermeneutike i dekonstrukcije, *Obnovljeni život* 68 (2013) 3, 7-24.

Krležin život s mrtvima kao »horizontalna eshatologija u: Cvijeta Pavlović (ur.), *(Ne)pročitani Krleža – od teksta do popularne predodžbe*, Odsjek za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Književni krug Split, Zagreb – Split, 2013., str. 190-202

Metafizičke implikacije odnosa vjere i znanja u suvremenosti, u: Valentina Blaženka Mandarić i Ružica Razum (ur.), *Solidarnost i znanje kao odgojno-obrazovne vrjednote. Zbornik radova s tribina »Zajednički vidici«*, Zagreb: Glas Koncila, 2013., str. 189-204.

Arnoldova metafizika, *Republika LXX* (2014.) 2, str. 38-45.

Ovnovi ili heidelberške melankolije Jacquesa Derrida, u: Jacques Derrida: *Ovnovi. Neprekinuti dijalog. Između dviju vječnosti, pjesma*, Zagreb: FTI, 2014., str. 71-97.

Teodicejsko-etičke implikacije 'Marijina apokrif'a u uvodu 'Velikog inkvizitora' F. M. Dostojevskoga u: Anita Calvert (ur.): *Probudi krepost! Aretaički pristup filozofiji. Zbornik u čast p. Ivana Kopreka SJ u povodu 60. obljetnice života*, Zagreb: FTI, 2014., str. 379-398.

Sveto u misli Ljube Stipišića, u: Daniel Miščin i dr. (ur.): *Obrisi stvaralaštva i identiteta – Ljubo Stipišić Delmata. Zbornik radova sa simpozija održanog u Zadru, 10. listopada 2014.*, Zadar: Zaklada Delmata, 2015., str. 25-50.

Ontologija stida u *Izgubljenom raju* Johna Milтона, u: *Crkva u svijetu* 51 (2016.) 3, str. 494-511.

Melankolija smrti drugoga u djelu Jacquesa Derride, objavljeno u: Ivica Raguž i Šimo Šokčević (ur.), *Melankolija između kreativnosti i depresije. Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog simpozija o melankoliji održanog 14. listopada 2016. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku*, KBF Đakovo, Đakovo 2017., str. 91-109. Tekst na engleskom jeziku u istom zborniku, str. 265-285.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

Disharmonijski Kranjčević. Predavanje u povodu 150. obljetnice pjesnikova rođenja, Društvo hrvatskih književnika, Zagreb 22. travnja 2015., *Republika LXXI* (2015.) 5, str. 21-29.

Sveto u misli Ljube Stipišića, u: Daniel Miščin i dr. (ur.): *Obrisi stvaralaštva i identiteta – Ljubo Stipišić Delmata. Zbornik radova sa simpozija održanog u Zadru, 10. listopada 2014.*, Zadar: Zaklada Delmata, 2015., str. 25-50.

Stjepan Zimmermann – odličnik hrvatske filozofije XX. stoljeća, u: Stjepan Zimmermann, *Znanje i vjera. Studije i rasprave*, Zagreb: Glas Koncila, 2015., str. 7-30.

Ontologija stida u *Izgubljenom raju* Johna Milтона, *Crkva u svijetu* 51 (2016.) 3, str. 494-511.

Melankolija smrti drugoga u djelu Jacquesa Derride, objavljeno u: Ivica Raguž i Šimo Šokčević (ur.), *Melankolija između kreativnosti i depresije. Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog simpozija o melankoliji održanog 14. listopada 2016. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku*, Đakovo: KBF Đakovo, 2017., str. 91-109. Tekst na engleskom jeziku u istom zborniku, str. 265-285.

Silvije Strahimir Kranjčević i Ivan Meštrović. Jedno bečko prijateljstvo, objavljeno u: Ana Vukelić (ur.), *Zdravo ste nam, braćo, u kamenu Senju!*, *Zbornik radova prvog senjskog interdisciplinarnog simpozija*, Senj: Grad Senj, 2018., str. 16-32.

Bit personalizma i Levinasova kritika Heideggerove ontologije, u: Ivan Šestak (ur.): *Odjeci filozofije personalizma. Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa 'Personalizam jučer, danas sutra' održanoga 1. prosinca 2017. u Zagrebu*, Zagreb: FTI, 2019., str. 191-212.

Neoskolastik Stjepan Bakšić – spone misli i života, u: Stjepan Bakšić: *Misao i život. Studije, rasprave i članci*, Zagreb: Glas Koncila, 2019., str. VII-XXXVI.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Autor projekta i scenarist međunarodne dokumentarne serije o fenomenologiji religije i međureligijskoj problematici U potrazi za svetim (sedam jednosatnih epizoda snimanih u dvanaest zemalja svijeta, suradnja Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Filozofskog fakulteta Družbe Isusove i Moskovskog patrijarhata Ruske Pravoslavne Crkve, za HRT 2010.).

Autor i voditelj znanstvenog projekta CARNeta i Filozofskog fakulteta Družbe Isusove *Kroz filozofiju s Dostojevskim*. U okviru tog projekta zajedno s glumcem Božidarom Oreškovićem autor dviju jednosatnih dramatizacija po motivima iz romana *Braća Karamazovi* Fjodora Mihajloviča Dostojevskoga, *Ako Boga nema* i *Veliki inkvizitor*. (2003. – 2004.)

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina -

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: -

Redni broj: 10**Titula, ime i prezime nastavnika:** prof. dr. sc. Anto Mišić**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Povijest religija, Abrahamske religije (židovstvo, kršćanstvo, islam), Hrvatska filozofija, Ranokršćanska filozofija, Filozofski temelji govora o Bogu**Životopis:**

Rođen je 20. rujna 1953. u Živinicama (BiH). Klasičnu gimnaziju, studij filozofije i teologije završio je u Zagrebu, poslijediplomske studije u inozemstvu. Prvi magisterij i diplomu postigao je 1988. na *Pontifica Universitas Lateranensis – Istitutum Patristicum «Augustinianum»*, iz patrologije i patrističkih znanosti. Drugi poslijediplomski studij iz filozofije na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu magistrirao je 1991. godine. Na sveučilištu Gragoriana u Rimu doktorirao je 1994. s temom doktorskog rada: *Metafisica della luce in "Nova de universis philosophia" di Franciscus Patricius*. Nakon studija u inozemstvu habilitirao je na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu (FFDI), habilitacijskim radom: *Od duše do Boga – Elementi Augustinove filozofije*. Od 1989. predaje na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove, Hrvatski studiji – Sveučilišta u Zagrebi, prvo kao asistent i viši asistent (od 1994). Za docenta je izabran 17. travnja 1994; za izvanrednoga profesora 12. prosinca 2000. Za redovitoga profesora na Sveučilištu u Zagrebu izabran je 10. srpnja 2007., a u trajno zvanje redovitog profesora 12. srpnja 2012. Usporedno ima i sve izbore u znanstveno nastavna zvanja prema pravilima koja vrijede za crkvena visoka učilišta u svijetu. Nekoliko godina vršio je dužnost prodekana. Izbor za dekana FFDI-a potvrdila je vatikanska Kongregacija za katolički odgoj 14. svibnja 2001. Dekansku je dužnost obavljao u tri trogodišnja mandata od 2001. do 2010. godine. Na studiju filozofije FFRZ-a predavao je filozofske discipline: Metafizika, Filozofija prirode, Povijest renesansne filozofije, Ranokršćanska filozofija. Na studiju religijskih znanosti FFRZ-a predaje predmet Povijest ranokršćanske književnosti. Povremeno drži seminare i izborne kolegije tematski povezane s navedenim predmetima. Predavao je predmete metafiziku i kozmologiju na KBF-u Sveučilišta u Zagrebu, a 2006. godine pozvani je predavač za predmet kozmologije na KBF-u u Đakovu, Sveučilišta u Osijeku. Kao gost profesor povremeno predaje na teološkom učilištu *Redemptoris Mater* u Puli i u Skadru (Albanija). Dosada je bio mentor više od 50 diplomskih, desetak magistarskih i dva doktorska rada. Trenutno je mentor jednom doktorandu. Uz predavanje filozofskih i religijskih disciplina, objavio je knjigu: *Rječnik filozofskih pojmova* (2000.), uredio više zbornike, te je objavio više znanstvenih i stručnih članaka na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku u domaćim i stranim časopisima, enciklopedijskim i leksikonskim izdanjima. Član je Znanstveno-nastavnog vijeća FFRZ-a i Matičnog odbora nacionalnog vijeća za znanost za područje humanističkih znanosti – polje filozofija i teologija. Član je Matice Hrvatske i uredničkog vijeća više znanstvenih časopisa i strukovnih udruga u zemlji i inozemstvu.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 12. srpnja 2012.**Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa**

Anto Mišić, Miroslav Čadek, Filozofsko-teološki korijeni govora o osobi, u: Ivan Šestak, Ivan Čulo, Vladimir Lončarević (ur.), *Odjeci filozofije personalizma*, Zagreb: FTI, 2019., str. 17-31.

Memoria sui i Memoria Dei. Rudolf Brajičić - o visini i dubini duše, u: Ivan Koprek (ur.), *Bog mu je bio strast*, Zagreb: FTI, 2018., str. 167-182.

Milosrđe i milostinja, u: Ivan Koprek (ur.), *Ima li u ekonomiji mjesta za milosrđe?*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2016., str. 71-76.

Anto Mišić, Ivan Macan, Korijeni filozofskog nazivlja hrvatske neoskolastike, u: Luka Boršić, Tvrtko Jolić, Petar Šegedin (ur.), *Filozofija i hrvatski jezik*, Zagreb: Institut za filozofiju, 2014., str. 69-80.

Anto Mišić, Ivan Macan, Korijeni filozofskog nazivlja hrvatske neoskolastike, u: Ivan Šestak, Josip Oslić, Anto Gavrić (ur.), *Prilozi o hrvatskoj neoskolastici*, Zagreb: FTI, 2014., str. 9-33.

Boškovićevo poimanje protežnosti, u: Ivan Šestak (ur.), *Filozofija Ruđera Josipa Boškovića*, Zagreb: FTI, 2014., str. 53-63.

Ranokršćanska (pro)cijena materijalnih vrijednosti, u: Ivan Koprek, Anita Calvert (ur.), *Vrijednost i cijena*, Zagreb: FTI, 2014., str. 157-168.

"Milanski edikt" 313. godine i krize u ranom kršćanstvu, u: Ivan Koprek (ur.), *Kako preživjeti krizu?*, Zagreb: FTI, 2013., str. 137-164.

Anto Mišić, Ivan Antunović, O vremenu i prostoru - Augustinovo poimanje vremena, u: Anto Gavrić, Ivan Šestak (ur.), *Veritas vitae et doctrinae. U potrazi za istinom o čovjeku i Bogu*, Zagreb: FTI, 2012., str. 124-135.

Boškovićs Lehre über Raum und Zeit (De saptio & tempore), u: Helmuth Grossing, Hans Ullmaier (ur.), *Ruđer Bošković (Boscovich) und sein Modell der Materie*, Wien: Osterreichischen Akademie der Wissenschaften, 2009., str. 95-105.

Studij religija, *Lađa*, 4 (2009) 1, 98-102.

Vjera i/ili razum, *HUM*, 1 (2006) 1, 260-274.

Korijeni suvremenog gnosticizma, *Obnovljeni život* 61 (2006) 2, 175-186.

Ranokršćanski odnos vjere i politike - Crkve i države, *Obnovljeni život* 59 (2004) 4, 451-468.

Kršćanstvo i/ili filozofija – ranokršćanski odnos prema filozofiji, u: Mihaela Giorardi-Karšulin, Stipe Kutleša (ur.), *Filozofija i filodoksija*. Zbornik radova sa znanstvenog skupa, Zagreb, 19. i 20. prosinca 2002., Zagreb: Institut za filozofiju, 2004., str. 77-90.

Međureligijski dijalog – prinos općoj kulturi dijaloga, *Obnovljeni život* 57 (2002) 3, 453-465.

Sličnosti u Plotinovu i Petrićevu poimanju "Jednog" (hen-unum), u: Pavo Barišić (ur.), *Otvorena pitanja povijesti hrvatske filozofije*. Zbornik radova Znanstvenoga skupa, Zagreb, 23. – 25. lipnja 1999., Zagreb: Institut za filozofiju, 2000., str. 319-329.

Rječnik filozofskih pojmova, Split: Verbum, 2000.

O smrti i umiranju u ranokršćanskoj literaturi, u: Mijo Nikić (ur.), *Reinkarnacija i/ili uskrsnuće*. Zbornik radova Znanstvenog interdisciplinarnog simpozija Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu ... o reinkarnaciji i uskrsnuću, održanog 21. i 22. studenog 1997. u Zagrebu, Zagreb: FTI, 1998., str. 91-109.

Frane Petrić o fizičkoj i metafizičkoj naravi svjetla, *Dubrovnik*, 1 (1997) 1-3, 109-117.

Sekte u ranom kršćanstvu, u: Mijo Nikić (ur.), *Novi religiozni pokreti*. Zbornik radova znanstvenog simpozija Filozofsko-teološkog instituta i Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu o novim religioznim pokretima, održanog 15. i 16. studenog 1996. u Zagrebu, Zagreb: FTI, 1997., str. 94-107.

Samosvijest - temeljna sigurnost na putu k apsolutnoj Istini, prema sv. Augustinu, *Obnovljeni život* 51 (1996) 4, 373-386.

Žena u spisima ranokršćanskih pisaca, u: Katica Knezović (ur.), *Ženom neka se zove*, Zagreb: FTI, 1995., str. 89-114.

Uspon čovjeka do Boga - u "Ispovijestima" sv. Augustina, *Obnovljeni život* 47 (1992) 3-4, 215-230.

Elementi svećeničke duhovnosti u pismima sv. Jeronima, *Obnovljeni život* 45 (1990) 4, 219-232.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

Disputacija, *Obnovljeni život* 74 (2019) 3, 413-418.

P. Predrag Belić S.J. o početcima isusovačkog djelovanja na Balkanu, u: Anto Mišić (ur.), *Isusovci i Južni Slaveni u XVI. stojeću*, Zagreb: FTI, 2019., str. 7-20.

Isusovci u Petrovaradinu i marijanski naslov 'Utočište grešnika' u molitveniku 'Utočište blaženoj Divici Marii' A. Kanižlića, u: Anto Mišić (ur.), *Isusovci i Južni Slaveni u XVI. stojeću*, Zagreb: FTI, 2019., str. 220-229.

Anto Mišić, Miroslav Čadek, Filozofsko-teološki korijeni govora o osobi, u: Ivan Šestak, Ivan Čulo, Vladimir Lončarević (ur.), *Odjeci filozofije personalizma*, Zagreb: FTI, 2019., str. 17-31.

Uz 1600. obljetnicu smrti sv. Jeronim, *Obnovljeni život* 74 (2019) 1, 3-6.

Memoria sui i Memoria Dei. Rudolf Brajičić - o visini i dubini duše, u: Ivan Koprek (ur.), *Bog mu je bio strast*, Zagreb: FTI, 2018., str. 167-182.

Milosrđe i milostinja, u: Ivan Koprek (ur.), *Ima li u ekonomiji mjesta za milosrđe?*, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2016., str. 71-76.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

2007. – 2011. Neoskolastička filozofija u Hrvatskoj u 19. i 20. stoljeću (Šifra projekta: 199-0000000-3368, Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa Republike Hrvatske). Voditelj projekta

2014. Praktična etika i hrabrost za opće dobro u vremenima krize. Ima li u hrvatskom društvu mjesta za vrline? voditelj prof. dr. sc. Ivan Koprek, suradnici: prof. dr. sc. Anto Mišić, doc. dr. sc. Anto Pavlović, doc. dr. sc. Dražen Volk i Anita Calvert, znanstvena novakinja.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

Kratkoročni projekti Sveučilišta u Zagrebu:

2018. „Neobjavljena djela prof. Predraga Belića (1919.-2003.) – hrvatskoga teologa, povjesničara i prevoditelja. Uz 15. godišnjicu smrti i 100. godišnjicu rođenja“.

Voditelj projekta je prof. dr. sc. Ivan Koprek. Suradnici na projektu: prof. dr. sc. Anto Mišić i izv. prof. dr. sc. Ivan Antunović.

2017. Neobjavljena djela profesora Rudolfa Brajičića (1918. – 2007.) istaknutoga hrvatskoga teologa i filozofa prošloga stoljeća. Uz 10. godišnjicu smrti i 100. godišnjicu rođenja.

Voditelj projekta je prof. dr. sc. Ivan Koprek. Suradnici na projektu: prof. dr. sc. Anto Mišić i izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić i izv. prof. dr. sc. Ivan Šestak.

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: 2

Redni broj: 11**Titula, ime i prezime nastavnika:** doc. dr. sc. Marina Novina**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Filozofija znanosti, Suvremena kozmologija i filozofija, Filozofija uma Tome Akvinskog, Migracije konceptata**Životopis**

Marina Novina (rođena 16. siječnja 1980. u Zagrebu) diplomirala je 2008. filozofiju i sociologiju na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu s temom *Prostor i vrijeme – filozofijski problem* (mentor: prof. dr. sc. Stipe Kutleša). Program za voditelja crkvenog sviranja i pjevanja na Institutu za crkvenu glazbu "Albe Vidaković" pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu upisala je 2008. godine i uspješno završila 2010. Doktorski studij filozofije na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu završila je 8. studenog 2018. obranom disertacije pod naslovom *Filozofijska analiza empirijskih temelja suvremene kozmologije* (mentor: prof. dr. sc. Stipe Kutleša). Zvanje znanstvenog suradnika za područje filozofije stekla je 15. ožujka 2019. U znanstveno-nastavno zvanje docenta u području humanističkih znanosti, znanstveno polje: filozofija na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti izabrana je u Zagreb 4. prosinca 2019.

Od 2010. do 2018. na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti kao vanjski suradnik, od 1. studenoga 2018. kao asistent, a od 4. prosinca 2019. kao docent aktivno sudjeluje u nastavi na preddiplomskim i diplomskim studijima s kolegijima: Filozofija znanosti; Filozofija i umjetna inteligencija; Pitanje emergencije; Logika; Izabrana pitanja iz suvremene metafizike; Aristotel: Metafizika; Uvod u filozofiju Tome Akvinskoga; Filozofska analiza Augustinovih *Ispovijesti*; Suvremena znanost i postojanje Boga; Izabrane (kozmoške) teme iz antičke filozofije, te na doktorskim studijima s kolegijima: Specijalna pitanja iz filozofije znanosti; Filozofija, znanost i religija i Specijalna pitanja iz metafizike.

Na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti članica je Povjerenstva poslijediplomskih studija i Povjerenstva za izradu novih programa poslijediplomskih doktorskih studija, te voditeljica Povjerenstva za pripremu organizacije znanstvenih simpozija i skupova pri Fakultetu Filozofije i religijskih znanosti, te Povjerenstva za akreditaciju studijskih programa.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 4. prosinca 2019.**Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa**Detaljna bibliografija dostupna na: <https://www.bib.irb.hr/pregled/znanstvenici/371456>

From the Linguistic Turn to the Cognitive Turn and Back Again, in: Sanrop Skansi (ed.), *Guide to Deep Learning Basics: Logical, Historical and Philosophical Perspectives*, Cham: Springer, 2020., str. 13-27 doi:10.1007/978-3-030-37591-1_3

Suvremena kozmologija: Dijalog – konkretizacija suvremenosti suvremene kozmologije, u: Dražen Volk (ur.), *Znanost i religija*. Zbornik Centra za proučavanje odnosa znanosti i religije Fakulteta Filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu: metode i dometi znanstvene i religijske spoznaje, Zagreb: FTI, 2019., str. 35-52

Suvremena kozmologija i filozofija. Treba li suvremena kozmologija filozofiju?, Zagreb: Naklada Breza, 2019.

Anto Gavrić, Marina Novina (ur.), *Aktualnost srednjovjekovne filozofije*. Tomo Vereš kao inspiracija. Zbornik radova, Zagreb: FTI, 2018.

Marina Novina, Anto Gavrić, Pitanje početaka svijeta – filozofija znanosti i epistemološki oprez Tome Akvinskog, *Obnovljeni život*, 73 (2018) 3, 295-310. doi:10.31337/oz.73.3.1

Marina Novina, Nikola Stanković, Tvar — emergentni fenomen i poziv fizike na metafiziku, *Obnovljeni život* 73 (2018) 2, 153-167. doi:10.31337/oz.73.2.1

Filozofija znanosti u hrvatskih tomista - dominikanska baština, u: Ivan Šestak, Joisp Oslić, Anto Gavrić (ur.), *Prilozi o hrvatskoj neoskolastici*, Zagreb: FTI, 2014., str. 115-130.

Slika svijeta i višedimenzionalnost istine: filozofijska priroda fizikalne kozmologije, u: Anto Gavrić, Ivan Šestakl (ur.), *Veritas vitae et doctrinae. U potrazi za istinom o čovjeku i Bogu*, Zagreb: FTI, 2012., str. 269-279.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

From the Linguistic Turn to the Cognitive Turn and Back Again, in: Sanrop Skansi (ed.), *Guide to Deep Learning Basics: Logical, Historical and Philosophical Perspectives*, Cham: Springer, 2020., str. 13-27 doi:10.1007/978-3-030-37591-1_3

Suvremena kozmologija: Dijalog – konkretizacija suvremenosti suvremene kozmologije, u: Dražen Volk (ur.), *Znanost i religija*. Zbornik Centra za proučavanje odnosa znanosti i religije Fakulteta Filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu: metode i dometi znanstvene i religijske spoznaje, Zagreb: FTI, 2019., str. 35-52

Suvremena kozmologija i filozofija. Treba li suvremena kozmologija filozofiju?, Zagreb: Naklada Breza, 2019.

Anto Gavrić, Marina Novina (ur.), *Aktualnost srednjovjekovne filozofije*. Tomo Vereš kao inspiracija. Zbornik radova, Zagreb: FTI, 2018.

Marina Novina, Anto Gavrić, Pitanje početaka svijeta – filozofija znanosti i epistemološki oprez Tome Akvinskog, *Obnovljeni život* 73 (2018) 3, 295-310. doi:10.31337/oz.73.3.1

Marina Novina, Nikola Stanković, Tvar — emergentni fenomen i poziv fizike na metafiziku, *Obnovljeni život* 73 (2018) 2, 153-167. doi:10.31337/oz.73.2.1

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Projekt: Djelovanje po načelima. Tomističko gledište pri donošenju moralnih odluka. Janko Žagar (1921.-2013.) – hrvatski teolog i filozof. Voditelj projekta: izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić.

U sklopu projekta Novina, Marina je s engleskog prevela djelo:

Janko Žagar, *Djelovanje po načelima*. Tomistička perspektiva u donošenju moralnih odluka, Zagreb: FTI, KS, 2020., 328 str. (domaća recenzija, prijevod).

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

Kratkoročni projekti Sveučilišta u Zagrebu:

2019./2020. Tko su te filozofkinje?

Voditeljica projekta: doc. dr. sc. Barbara Ćuk

2018. / 2019. Djelovanje po načelima. Tomističko gledište pri donošenju moralnih odluka. Janko Žagar (1921.-2013.) – hrvatski teolog i filozof.

Voditelj projekta: izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić.

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: -

Redni broj: 12**Titula, ime i prezime nastavnika:** izv. prof. dr. sc. Krešimir Peračković**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Institut društvenih znanosti *Ivo Pilar***Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Suvremeni društveni procesi i ideje**Životopis**

Izv.prof.dr.sc. Krešimir Peračković (1970.) je znanstveni savjetnik na Institutu društvenih znanosti *Ivo Pilar* u Zagrebu, gdje je zaposlen od 1998. Diplomirao je 1995. na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje je također magistrirao 2001. na PDS-u iz *Sociologije migracija* te doktorirao 2006. na temi *Društvo usluga – Promjene u socio-profesionalnoj strukturi radno-aktivnog stanovništva Hrvatske od 1971.-2001.* Njegova područja istraživanja su postindustrijsko i informacijskog društvo, društveni procesi i promjene, sociologija potrošnje te u novije vrijeme i sociologija religije. Sudjelovao je u više znanstveno-istraživačkih projekata Instituta Pilar, a vodio je i sudjelovao u više od dvadesetak istraživačkih projekata za različite naručitelje, te je bio konzultant za strateški marketing plan u nekoliko privatnih poduzeća. Surađivao je kao voditelj projekata i s udrugama civilnog društva te crkvenim udrugama i institucijama. Također je od akd. god. 2018./19. kroz vanjsku suradnju i izvanredni profesor na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu gdje predaje *Uvod u sociologiju* i *Sociologiju religije*. Na Odsjeku za sociologiju Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu predaje također kao vanjski suradnik od 2002. godine, a trenutno je nositelj i autor izvornih triju kolegija na preddiplomskom i diplomskom studiju (*Postindustrijsko društvo, Sociologija potrošnje, Sociologija društvenih promjena*). Od 2006. do 2009. bio je u vanjskoj suradnji na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, a akad. god. 2012. postavio je i predavao kolegij *Klasične sociološke teorije* na Hrvatskom katoličkom sveučilištu. Autor je monografije (*Zašto raditi u postindustrijskom društvu – Promjene u podjeli rada početkom 21. stoljeća*). Objavio pedesetak znanstvenih i stručnih radova, a sudjelovao je na više međunarodnih konferencija te brojnim domaćim znanstvenim i stručnim skupovima i tribinama. Dobitnik je nagrade *Mijo Mirković* 2011. za znanstveni članak objavljen u časopisu *Društvena istraživanja*.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 28. 9. 2017. (znanstveni savjetnik), 23. 5. 2012. izvanredni profesor**Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa**

Portret Katoličke udruge mladih Istre – struktura, motivi i iskustva članova, *Društvena istraživanja*, 10 (2001) 1-2, 127-138.

K. Peračković, V. Mihaljević, Analiza strukture članstva i temeljna obilježja pokreta *Franjevačka mladež* – jedan primjer postmodernog crkvenog pokreta, *Društvena istraživanja*, 14 (2005)1-2, 47-70.

K. Peračković, S. Rihtar, Materijalizam kao društvena vrijednost i poticaj namjerama iseljavanja iz Hrvatske. *Migracijske i etničke teme*, 32 (2016) 3, 295-317.

Društvo i (ili) tržište – sociološka konceptualizacija procesa marketizacije društva, *Društvena istraživanja*, 17 (2008) 6, 975-998.

Društvena uloga znanstvenika danas – znanstvenik kao *homo economicus* i *homo sociologicus* vs. *homo academicus universalis*, *Filozofska istraživanja* 36 (2016) 3, 581–593.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

G. M. Miletić i K. Peračković (ur.), *Povremeno živjeti drugdje. Sekundarno stanovanje i socijalna održivost lokalnih zajednica u Hrvatskoj*, Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2020.

K. Peračković, G. M. Miletić, D. Mrčela, Prilog analizi čimbenika odabira mjesta sekundarnog stanovanja: primjer naselja Okrug Gornji na otoku Čiovu, *Socijalna ekologija*, 27 (2018) 1, 27-47. doi:10.17234/SocEkol.27.1.3

G. M. Miletić, K. Peračković, M. Marinović Golubić, Patterns of Second Home Use in Croatia, *Društvena istraživanja*, 26 (2017) 1, 79-100.

Društvena uloga znanstvenika danas – znanstvenik kao *homo economicus* i *homo sociologicus* vs. *homo academicus universalis*, *Filozofska istraživanja* 36 (2016) 3, 581–593.

N. Pokos i K. Peračković, Promjene u strukturi radno aktivnog stanovništva Hrvatske od 1971. do 2011., *Revija za sociologiju* 46 (2016) 3, 297-323.

K. Peračković, S. Rihtar, Materijalizam kao društvena vrijednost i poticaj namjerama iseljavanja iz Hrvatske. *Migracijske i etničke teme* 32 (2016) 3, 295-317.

K. Peračković, N. Pokos, U starom društvu – socio-demografski aspekti starenja u Hrvatskoj, *Društvena istraživanja* 24 (2015) 1, 89-110.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Sudjelovanje na znanstveno-istraživačkim projektima MZOS-a i Sveučilišta u Zagrebu:

2019. voditelj znanstvenog istraživanja na Fakultetu filozofije i religijskih znanost Sveučilišta u Zagrebu: „Istraživanje o strukturi, motivaciji i iskustvima studenata preddiplomskog i diplomskog studija na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti“ (Naručitelj: FFRZ).

2007-2013 suradnik na znanstveno-istraživačkom projektu: «Kulture konzumerizma i održivosti: globalni izazovi socio-kulturnom razvoju RH» (Institut "Ivo Pilar" /MZOS).

2002-2006. suradnik na znanstveno-istraživačkom projektu: «Uloga sociokulturnog kapitala u razvoju Hrvatske: između globalizacije i lokalizacije» (Institut «Ivo Pilar»/MZOS).

1998-2002. suradnik na znanstveno-istraživačkom projektu: "Razvojne i psihosocijalne posljedice privatizacije u Hrvatskoj" (Institut «Ivo Pilar»/MZOS).

1993. suradnik na znanstveno-istraživačkom projektu «Utjecaj informatičke tehnologije na psiho- socijalne procese u organizacijama» (Ministarstvo znanosti i tehnologije i Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).

1991. suradnik na znanstveno-istraživačkom projektu «Vukovar 1991. – studija o vukovarskim prognanicima», (Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).

Sudjelovanje na znanstveno-istraživačkim projektima za treće naručitelje

2007. – autor i voditelj znanstveno-istraživačkog projekta: „Struktura, motivi dolaska i iskustva polaznika seminara duhovne obnove u kući susreta Tabor“ (naručitelj: fra Zvezdan Linić)

2005. član ekspertne skupine za ekumenizam i međureligijski dijalog u pripremi Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije (Naručitelj: Zagrebačka nadbiskupija)

2004. voditelj istraživačkog projekta i konzultant za SWOT analizu te autor studije: «Društveno pozicioniranje i promocija projekata udruge H-epi centar (Naručitelj: H-epi centar—humanitarna udruga mladih).

2003.-2005. voditelj znanstvenog istraživanja: «Struktura, motivacija i iskustva polaznika kampa mladih "Modrave 2003.-2005.»(Naručitelj: SKAC «Palma»).

2003. autor strateškog plana razvoja i djelovanja organizacije «Mreža mladih Hrvatske» (Naručitelj: Ured za mlade HBK).

1999. voditelj znanstvenog istraživanja: Motivi, iskustva, stavovi i prijedlozi članova Katoličke udruge mladih Istre (Naručitelj: Udruga KUMI-Rovinj)

1998. suradnik u istraživačkom projektu: «Slušanost Hrvatskog katoličkog radija» (Naručitelj: HKR)

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

2019. do 2020. suradnik na znanstveno-istraživačkom projektu Instituta Pilar: „ Proces tercijarizacije u Hrvatskoj – čimbenici promjena u strukturi privrednih djelatnosti prema sektorima“ (voditelj dr. sc. Luka Šikić).

2019. do 2020. voditelj znanstvenog istraživanja na Fakultetu filozofije i religijskih znanost Sveučilišta u Zagrebu: „Istraživanje o strukturi, motivaciji i iskustvima studenata preddiplomskog i diplomskog studija na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti“.

2018. do 2019. suradnik znanstveno-istraživačkom projektu Instituta Pilar: „Mlađi povratni migranti: iskustva i motivacija“ (voditeljica dr. sc. Marica Marinović-Golubić)

2014. do 2017. suradnik na znanstveno-istraživačkom projektu Instituta Pilar i Hrvatske zaklade za znanost: "Sekundarno stanovanje i socijalna održivost lokalnih zajednica u Hrvatskoj" (voditelj dr. sc. Geran-Marko Miletić).

2014. do 2018. Substitute (Management committee) COST-TUD Action TU1305 "Social networks and travel behaviour".

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: -

Redni broj: 13**Titula, ime i prezime nastavnika:** doc. dr. sc. Dalibor Renić**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Spoznajna teorija, Povijest i problemi analize u filozofije, Problem istine u filozofiji i religiji, Izabrana pitanja iz filozofije spoznaje, Lonerganova epistemologija u analitičkom kontekstu, Filozofija i religija u djelu Bernarda Lonergana, Religiozno iskustvo kao izvor filozofije religije, Transcendentalna metoda u filozofiji**Životopis**

Doc. dr. sc. Dalibor Renić rođen je 18. travnja 1977. u Travniku. Na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu studirao je filozofiju (1998. – 2000.) te postigao akademski naziv prvostupnika 11. srpnja 2000. godine. Na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu studirao je teologiju (2001. – 2004.) te postigao bakalaureat 26. lipnja 2004. Bio je na poslijediplomskom studiju na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu od 2004. do 2006., gdje je stekao akademski stupanj magistra znanosti u polju filozofija 20. lipnja 2006. Akademski stupanj doktora znanosti u polju filozofija postigao je 20. listopada 2010. na Milltown Institute, National University of Ireland, u Dublinu (Republika Irska), gdje je boravio od 2005. do 2009. godine. Počeo je održavati nastavu u kao asistent na Milltown Institute (National University of Ireland) u Dublinu za kolegij Critical Thinking u akad. god. 2007./2008. Od 2010. predavao je na preddiplomskom, diplomskom i doktorskom studiju Fakulteta filozofije i religijskih znanosti (do 2015. Filozofski fakultet Družbe Isusove), najprije kao vanjski suradnik, a od 2016. kao zaposlenik na neodređeno vrijeme, kolegije Logika, Filozofija spoznaje, Analitička filozofija, Filozofija religioznog iskustva, Lonerganova epistemologija, i nekoliko seminara. Na FFRZ je mentorirao 7 uspješno obranjenih diplomskih radova, 8 bakalaureatskih radova te jedan doktorski rad. Nastupao je na više znanstvenih i stručnih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu. Od 2014. do 2017. bio je prodekan Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Bio je predsjednik Povjerenstva za osiguranje kvalitete FFRZ-a od 2015. do 2017. godine. Bio je urednik znanstvenog časopisa *Disputatio Philosophica: International Journal on Philosophy and Religion* (2016. – 2017.). Od 2017. je zamjenik Velikog kancelara Fakulteta filozofije i religijskih znanosti. U znanstveno zvanje znanstvenog suradnika izabran je 20. rujna 2012. U naslovno znanstveno- nastavno zvanje docenta izabran je 23. siječnja 2013., a u znanstveno- nastavno zvanje docenta na Sveučilištu u Zagrebu izabran je 7. lipnja 2017. U znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika izabran je 18. listopada 2019. Dodatno se stručno usavršavao u inozemstvu kao gostujući znanstvenik na Boston College Lonergan Center, sveučilište Boston College (Sjedinjene Američke Države) tijekom lipnja 2008; kao gostujući istraživač na Irish Lonergan Centre, Dublin (Rep. Irska), od rujna 2005. do svibnja 2006; kao sudionik Tertianship Program in Spirituality na Loyola House of Studies, Ateneo de Manila University, Quezon City (Filipini), od rujna 2013. do ožujka 2014. Govori i piše engleski, talijanski i njemački, a služi se španjolskim, francuskim, latinskim i grčkim jezikom. Matični broj znanstvenika: 331112.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 7. lipnja 2017.**Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa****Knjige:***Uvid i metoda. Filozofija i teologija Bernarda Lonergana*, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2018.*Ethical and Epistemic Normativity: Lonergan and Virtue Epistemology*. Milwaukee, WI: Marquette University Press, 2012.**Članci:**Religioznost i intelektualna eudajmonija, u Mijo Nikić (ur.), *Religije i sreća*, Zagreb: FTI, 2014, 79-92.Anto Pavlović, Dalibor Renić, Sloboda i sigurnost u teoriji metafizičke spoznaje Josepha de Vriesa, *Obnovljeni život* 70 (2015) 1, 25-39.Attitudes Towards Science-Religion Relations in the Catholic Church in Croatia, in *Science and Christian Faith in Post-Cold War Europe: A Comparative Analysis 25 Years after the Fall of the Berlin Wall*, eds. Giandomenico Boffi and Marijan Sunjić, Vatican City: Lateran University Press, 2015, 37-52.

Personal Narrative and Epistemology: The Case of John Henry Newman, *Revista de Filosofia – Universidad Iberoamericana* 139/47 (2015) 89-104.

Hrvoje Juko, Dalibor Renić, Pojam kontingencije u argumentima za Božje postojanje Tome Akvinskoga i G.W. Leibniza, *Obnovljeni život* 70 (2015) 2, 163-180.

Bruno Matos, Dalibor Renić, Postsekularizam: modeli interakcije religioznog i sekularnog poimanja racionalnosti, *Nova prisutnost* 14 (2016) 2, 203-218.

Ignatius of Loyola and the Ethics of Belief, *Gregorianum* 98 (2017) 4, 829-844.

Egzistencija kao realan predikat i dokazi za Božje postojanje, u: Tvrtko Jolić (ur.), *Božje postojanje i Božji atributi*, Zagreb: Institut za filozofiju – UPF, 2017, 23-30.

Verbum mentis: Toma Akvinski i Lonergan, u: Anto Gavrić, Marina Novina (ur.), *Aktualnost srednjovjekovne filozofije. Tomo Vereš kao inspiracija*, Zagreb: FTI, 2018, 185-195.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

Uvid i metoda. Filozofija i teologija Bernarda Lonergana, Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2018.

Anto Pavlović, Dalibor Renić, Sloboda i sigurnost u teoriji metafizičke spoznaje Josepha de Vriesa, *Obnovljeni život* 70 (2015) 1, 25-40.

Attitudes Towards Science-Religion Relations in the Catholic Church in Croatia, In *Science and Christian Faith in Post-Cold War Europe: A Comparative Analysis 25 Years after the Fall of the Berlin Wall*, eds. Giandomenico Boffi and Marijan Sunjić, Vatican City: Lateran University Press, 2015, 37-52.

Personal Narrative and Epistemology: The Case of John Henry Newman, *Revista de Filosofia – Universidad Iberoamericana* 139/47 (2015) 89-104.

Hrvoje Juko, Dalibor Renić, Pojam kontingencije u argumentima za Božje postojanje Tome Akvinskoga i G.W. Leibniza, *Obnovljeni život* 70 (2015) 1, 163-180.

Bruno Matos, Dalibor Renić, Postsekularizam: modeli interakcije religioznog i sekularnog poimanja racionalnosti, *Nova prisutnost* 14 (2016) 2, 203-218.

Ignatius of Loyola and the Ethics of Belief, *Gregorianum* 98 (2017) 4, 829-844.

Egzistencija kao realan predikat i dokazi za Božje postojanje, u: Tvrtko Jolić (ur.), *Božje postojanje i Božji atributi*, Zagreb: Institut za filozofiju – UPF, 2017, 23-30.

Intergenerational Dialogue in Religious Life: The Importance of Cura Personalis, *Doctrine and Life* 2/67 (2017): 33-43.

Valentin Stuhne, Dalibor Renić, A-teorija vremena i početak svemira, *Obnovljeni život* 72 (2017) 3, 347-361.

Verbum mentis: Toma Akvinski i Lonergan, u: Anto Gavrić, Marina Novina (ur.), *Aktualnost srednjovjekovne filozofije. Tomo Vereš kao inspiracija*, Zagreb: FTI, 2018, 185-195.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Cluster group of the International project „Analytic Theology: Nature of God“. Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i Katholisch-theologische Fakultät der Universität Innsbruck, 2015-2016. Sudionik u projektu. Voditelj projekta: dr. sc. Georg Gasser.

Projekt „Obitelj i duševno zdravlje“, Obiteljski centar Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, 2017-2018. Sudionik projekta. Voditelj projekta: doc. dr. sc. Antun Volenik.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

Cluster group of the International project „Analytic Theology: Nature of God“. Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i Katholisch-theologische Fakultät der Universität Innsbruck, 2015-2016. Sudionik u projektu. Voditelj projekta: dr. sc. Georg Gasser.

Projekt „Obitelj i duševno zdravlje“, Obiteljski centar Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, 2017-2018. Sudionik projekta. Voditelj projekta: doc. dr. sc. Antun Volenik.

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: 1

Redni broj: 14

Titula, ime i prezime nastavnika: doc. dr. sc. Sandro Skansi

Naziv ustanove u kojoj je zaposlen: Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu

Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju: Logika

Životopis

Sandro Skansi je rođen u Zagrebu 1985. godine gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao je na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu iz filozofije i kroatologije 2009. godine, a doktorirao je iz logike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2013. pod mentorstvom izv. prof. Davora Lauca. Radio je kao programer u Infigu i IN2Data, a zatim kao voditelj analitike u A1 Telekomu. Od 2017. radi kao docent na Fakultetu hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu gdje drži kolegije iz logike. Autor je triju knjiga i dvadesetak znanstvenih radova. Član je Association for the Advancement of Artificial Intelligence i Hrvatskog filozofskog društva.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 6. prosinca 2017., docent, Humanističke znanosti/Filozofija/Logika

Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

- I. Skelac, M. Kardum i S. Skansi, *Logika* (udžbenik za 3. razrede gimnazija), Zagreb: Element, 2020.
 S. Skansi (ed.), *Guide to Deep Learning Basics: Logical, Historical and Philosophical Perspectives*, Cham: Springer, 2020.
Logika i dokazi (drugo izdanje knjige, prvo izdanje kao sveučilišni udžbenik), Zagreb: Hrvatski studiji i Element d.o.o., 2020.
Introduction to Deep Learning: From Logical Calculus to Artificial Intelligence, London: Springer, 2018.
 S. Skansi i D. Lauc, Analogijsko zaključivanje i značenja riječi u višedimenzionalnom prostoru, *Filozofska istraživanja* 38 (2018) 1, 5-16.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

- I. Skelac, M. Kardum i S. Skansi, *Logika* (udžbenik za 3. razrede gimnazija), Zagreb: Element, 2020.
 S. Skansi (ed.), *Guide to Deep Learning Basics: Logical, Historical and Philosophical Perspectives*, Cham: Springer, 2020.
Logika i dokazi (drugo izdanje knjige, prvo izdanje kao sveučilišni udžbenik), Zagreb: Hrvatski studiji i Element d.o.o., 2020.
Introduction to Deep Learning: From Logical Calculus to Artificial Intelligence, London: Springer, 2018.
 S. Skansi i D. Lauc, Analogijsko zaključivanje i značenja riječi u višedimenzionalnom prostoru, *Filozofska istraživanja* 38 (2018) 1, 5-16.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

2018. Voditelj istraživanja: Filozofijski aspekti logike, jezika i kibernetike, financiran od strane Sveučilišta u Zagrebu u sklopu programa Kratkoročna financijska potpora istraživanju

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

2018. Voditelj istraživanja: Filozofijski aspekti logike, jezika i kibernetike, financiran od strane Sveučilišta u Zagrebu u sklopu programa Kratkoročna financijska potpora istraživanju

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: -

Redni broj: 15**Titula, ime i prezime nastavnika:** doc. dr. sc. Ines Skelac**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koji izvodi na ovom doktorskom studiju:** Filozofija jezika**Životopis**

Rođena je 1989. godine u Našicama, Republika Hrvatska. Završila je III. gimnaziju Osijek, a 2012. godine diplomirala na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (smjer: filozofija – jednopredmetni znanstveni i lingvistika – dvopredmetni studij kognitivne i računalne lingvistike). Tijekom studija bila je demonstratorica na Katedri za logiku i dobitnica Dekanove nagrade za izvrsnost na studiju 2012. godine. Akademске godine 2011./2012. bila je na studijskom boravku na Nevskom institutu za jezik i kulturu u Sankt Peterburgu.

Tijekom 2012. godine upisala je poslijediplomski doktorski studij „Filozofija i suvremenost“ na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, gdje je i doktorirala 2018. godine s temom „Logika i ljudsko zaključivanje“ pod mentorstvom prof. dr. sc. Nenada Smokrovića. Od upisa doktorskoga studija do danas sudjelovala je s izlaganjem na osam međunarodnih konferencija i objavila sedam znanstvenih radova, od čega je jedan objavljen u A1 časopisu *Filozofska istraživanja*, a dva u izdanju Springera.

Akademске godine 2013./2014. kao vanjska suradnica držala je seminarsku nastavu iz kolegija „Suvremena filozofija“ na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Godine 2015. vodila je projekt „Podrška studentima u svladavanju akademskih obveza“ koji je financiralo Sveučilište u Rijeci, u sklopu kojeg je organizirala predavanja i radionice za studente. U okviru programa CEEPUS Freemover 2017. godine bila je na studijskom boravku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Beogradu u trajanju od mjesec dana.

Akademске godine 2018./2019. i 2019./2020. kao vanjska suradnica držala je nastavu na Odsjeku za filozofiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (2018./2019. „Seminar logike“, a 2019./2020. „Seminar logike“ i „Filozofija jezika II“). Istih akademskih godina držala je i nastavu iz kolegija „Sigurnost, privatnost i etičnost digitalnih podataka“ na Visokom učilištu Algebra. U listopadu 2019. godine održala je pozvano predavanje i radionicu na *2. Ljetnoj školi Logike: jezik, argumentacija i kritičko mišljenje* na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci.

S doc. dr. sc. Sandrom Skansijem i dr. sc. Markom Kardumom 2020. godine objavila je srednjoškolski udžbenik iz logike u izdanju Elementa koji je uvršten u katalog odobrenih udžbenika Ministarstva znanosti i obrazovanja. Od 2013. godine do danas održala je sedam pozvanih predavanja na stručnim skupovima nastavnika filozofije, logike i etike. Od 2014. godine članica je Državnog povjerenstva za natjecanje iz logike, a od 2015. do 2019. godine obnašala je funkciju predsjednice Povjerenstva. Od 2010. godine članica je Hrvatskog logičkog udruženja, od 2015. do 2020. godine obnašala je funkciju tajnice, a trenutno je u Upravnom odboru Udruženja.

Znanstveni interesi: logika (formalna i neformalna), odnos logike i ljudskog zaključivanja, filozofija jezika i etika u znanstvenim istraživanjima i suvremenim tehnologijama. Također se bavi gestalt psihoterapijom i trenutno je na četvrtoj godini edukacije za gestalt psihoterapeuta na Europskom psihoterapijskom trening institutu „Psihika“ u Zadru te na diplomskom studiju gestalt psihoterapije na Gestalt Psychotherapy Training Institute Malta.

Od 2020. zaposlena je na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: docent, 4. studenog 2020.**Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa**

1. I. Skelac, M. Kardum, S. Skansi, *Logika. Udžbenik za gimnazije*, Zagreb: Element, 2020.
2. I. Skelac, A. Jandrić, Meaning as Use: From Wittgenstein to Google's Word2vec, u: S. Skansi (ed.), *Guide to Deep Learning Basics*, Springer, 2020. (www.springerprofessional.de/en/meaning-as-use-from-wittgenstein-to-google-s-word2vec/17592996)

3. S. Skansi, L. Mršić, I. Skelac, A Lost Croatian Cybernetic Machine Translation Program, u: S. Skansi (ed.), *Guide to Deep Learning Basics*, Springer, 2020. (https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-37591-1_7)
4. I. Skelac, N. Smokrović, Utjecaj prirodnoga jezika na zaključivanje, *Filozofska istraživanja* 37 (2018) 4, 709-722. (<https://hrcak.srce.hr/199380>)
5. I. Skelac, What We Talk about When We Talk about Logic as Normative for Reasoning, *Philosophies* 2 (2017) 2. (<http://www.mdpi.com/2409-9287/2/2/8>)
6. I. Skelac, Individual Differences in Reasoning, u: *Zbornik radova s Cognitive Science Conference*. Institut Jožef Štefan, Ljubljana, 2015.
7. I. Skelac, Suptilan odmak od tradicionalnoga patrijarhalnog društva u Šegrtru Hlapiću, u: *Zbornik radova s konferencije Od čudnovatog do čudesnog: 100 godina Čudnovatih zgoda šegrta Hlapića*. Hrvatska udruga istraživača dječje književnosti i Ogranak Matice hrvatske Slavonski Brod, 2015.
8. I. Skelac, R. Stanić, Issues in acquisition of non-temporal meanings of tenses in English by native speakers of Croatian, *Journal of Foreign Language Teaching and Applied Linguistics* 2 (2014) 1.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina

1. I. Skelac, M. Kardum, S. Skansi, *Logika. Udžbenik za gimnazije*, Zagreb: Element, 2020.
2. I. Skelac, A. Jandrić, Meaning as Use: From Wittgenstein to Google's Word2vec, u: S. Skansi (ed.), *Guide to Deep Learning Basics*, Springer, 2020. (www.springerprofessional.de/en/meaning-as-use-from-wittgenstein-to-google-s-word2vec/17592996)
3. S. Skansi, L. Mršić, I. Skelac, A Lost Croatian Cybernetic Machine Translation Program, u: S. Skansi (ed.), *Guide to Deep Learning Basics*, Springer, 2020. (https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-37591-1_7)
4. I. Skelac, N. Smokrović, Utjecaj prirodnoga jezika na zaključivanje, *Filozofska istraživanja* 37 (2018) 4, 709-722. (<https://hrcak.srce.hr/199380>)
5. I. Skelac, What We Talk about When We Talk about Logic as Normative for Reasoning, *Philosophies*. 2 (2017) 2. (<http://www.mdpi.com/2409-9287/2/2/8>)
6. I. Skelac, Individual Differences in Reasoning, u: *Zbornik radova s Cognitive Science Conference*, Institut Jožef Štefan, Ljubljana, 2015.
7. I. Skelac, Suptilan odmak od tradicionalnoga patrijarhalnog društva u Šegrtru Hlapiću, u: *Zbornik radova s konferencije Od čudnovatog do čudesnog: 100 godina Čudnovatih zgoda šegrta Hlapića*. Hrvatska udruga istraživača dječje književnosti i Ogranak Matice hrvatske Slavonski Brod, 2015.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

2015. Voditeljica projekta "Podrška studentima u svladavanju akademskih obveza" koji je financiralo Sveučilište u Rijeci (poveznica: <http://projektpodrskestud.wix.com/projekt>) – organizacija i vođenje radionica za studente s ciljem razvijanja komunikacijskih vještina, vještina akademskoga pisanja, kritičkoga mišljenja i donošenja odluka; online savjetovalište za studente.

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: -

Redni broj: 16**Titula, ime i prezime nastavnika:** prof. dr. sc. Ivan Šestak**Naziv ustanove u kojoj je zaposlen:** Fakultet filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu**Naziv predmeta koje izvodi na ovom doktorskom studiju:** Filozofska antropologija, Fenomenologija religije, Povijest suvremene filozofije, Izabrane teme iz hrvatske neoskolastike**Životopis**

Dr. sc. Ivan Šestak redoviti je profesor Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Pored bakalaureata iz filozofije i teologije u Zagrebu, stupanj magistra znanosti iz filozofije stekao je na Papinskom sveučilištu Gregorijana u Rimu (1986.), a stupanj doktora znanosti iz filozofije na Sveučilištu u Innsbrucku (1996.). Bio je glavni urednik znanstvenoga časopisa *Obnovljeni život* (1998. – 2007.), prodekan (2004. – 2010.) te dekan Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu (2010. – 2016.), a sada obnaša dužnost prodekana Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu te predaje filozofske kolegije (filozofska antropologija, fenomenologija religije, povijest suvremene filozofije i hrvatska kršćanska filozofija). Iz tih je područja objavio više stručnih i znanstvenih radova. Voditelj je Hrvatskog povijesnog instituta u Beču. Član je uredničkih vijeća nekoliko znanstvenih edicija i strukovnih udruga u zemlji i inozemstvu.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 10. rujna 2019.**Popis izabranih objavljenih radova koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa:***Prilozi filozofiji o čovjeku*, Zagreb: Filozofsko teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu, 2011.*Toma Akvinski o sreći i blaženstvu*, Zagreb: FTI, 2018.Das religiöse Leben philosophisch begründet. *Disputatio philosophica* 8 (2006) 1, 57-71.Filozofi egzistencije u recepciji Mije Škvorca, *Obnovljeni život* 64 (2009) 4, 475-494.Hrvatski neoskolastički priručnici filozofije o čovjeku, *Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine* 71-72 (2010) 1-2, 91-125.Stjepan Tomislav Poglajen – kršćanski personalist, u: Ivan Šestak, (ur.), *Stjepan Tomislav Poglajen. Kršćanski personalizam*, Zagreb: Glas Koncila, 2010, 7-48.Aretaički pristup tržištu rada. Jesu li vrline "tražena roba"?, u: Ivan Koprek (ur.), *Vrline i poslovna etika*, Zagreb: FTI, 2015, 57-68.Borna Jalšenjak, Ivan Šestak, Dobrobiti poznavanja filozofije za organizacijske znanosti: Primjer Aristotelove filozofije i teorije samoodređenja, *Obnovljeni život* 70 (2015) 2, 151-162.Božica Dragišić, Ivan Šestak, Osvrt na umjetničku filozofiju Friedricha Nietzschea, *Nova prisutnost* 15 (2017) 2, 247-268.Filozofska misao o čovjeku Rudolfa Brajčića. Povodom 100. obljetnice rođenja (1918.-2007.), u: Ivan Dodlek, Nenad Malović, Željko Pavić (ur.), *Religija između hermeneutike i fenomenologije*. Zbornik u čast prof. dr. sc. Josipu Osliću povodom 65. godine života, Zagreb: Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Karšćanska sadašnjost, 2018. str. 391-411.Ivan Čulo, I. Šestak, Personalizam: povijesni izvori i rasprostranjenost, *Obnovljeni život* 73 (2018) 2, 183-196.Filozof i teolog Rudolf Brajčić kao mistik o ateizmu i smrti, u: Ivan Koprek (ur.), *Bog mu je bio strast*. Izbor iz duhovnoga dnevnika isusovca prof. dr. sc. Rudolfa Brajčića, SJ, Zagreb: FTI, 2018, 141-156.Zaborav i eliminacija religioznoga u osobnom i javnom životu, *Znakovi vremena* 21 (2018) 82, 135-152.Robert Spaemann – promocija osobe, u: Ivan Šestak, Ivan Čulo, Vladimir Lončarević (ur.), *Odjeci filozofije personalizma*. Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa Personalizam – jučer, danas, sutra održanoga 1. prosinca 2017. na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb: FTI, 2019., str. 221-238.Filozofski obzor tema u časopisu *Život* (1919.-1944.) – *Obnovljeni život* (1971. – 2019.), *Obnovljeni život* 75 (2019) 5, 599-610.

Popis izabranih objavljenih radova u posljednjih pet godina:**Knjiga**

Toma Akvinski o sreći i blaženstvu, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu, 2018.

Članci

Srednjovjekovna filozofija u hrvatskoj katoličkoj periodici od 1910. do 2012. godine, *Obnovljeni život* 70 (2015) 4, 473-486.

Borna Jalšenjak, Ivan Šestak, Dobrobiti poznavanja filozofije za organizacijske znanosti: Primjer Aristotelove filozofije i teorije samoodređenja, *Obnovljeni život* 70 (2015) 2, 151-162.

Aretaički pristup tržištu rada. Jesu li vrline "tražena roba"?, u: Ivan Koprek (ur.), *Vrline i poslovna etika*, Zagreb: FTI, 2015, 57-68.

Filozofi u djelu Ivana Fučeka, u: Marijan Steiner, Ivan Šestak (ur.), *Aktualne moralne teme*, Zagreb: FTI, 2016, 25-40.

Božica Dragišić, Ivan Šestak, Osvrt na umjetničku filozofiju Friedricha Nietzschea, *Nova prisutnost* 15 (2017) 2, 247-268.

Ivan Čulo, Ivan Šestak, Recepcija Emmanuela Mouniera u Hrvatskoj i bivšoj Jugoslaviji od sredine 60-ih godina do kraja 20. stoljeća, *Diacovensia* 26 (2018) 3, 359-381.

Ivan Čulo, Ivan Šestak, Personalizam: povijesni izvori i rasprostranjenost, *Obnovljeni život* 73 (2018) 2, 183-196.

Zaborav i eliminacija religioznoga u osobnom i javnom životu, *Znakovi vremena*, 21 (2018) 82, 135-152. (Institut Ibn-Sina, Sarajevo, Bosna i Hercegovina).

Ivan Čulo, Ivan Šestak, Komparativni pristup određivanju pojma, koncepta i fenomena personalizma, *Nova prisutnost* 17 (2019) 1, 175-191.

Hrvatska recepcija enciklike *Fides et ratio*, *Obnovljeni život* 74 (2019), 3; 365-378.

Filozofski obzor tema u časopisu *Život* (1919.-1944.) - *Obnovljeni Život* (1971.-2019.), *Obnovljeni život*, 75 (2019) 5, 599-610.

Filozofska misao o čovjeku Rudolfa Brajčića. Povodom 100. obljetnice rođenja (1918.-2007.), u: Ivan Dodlek, Nenad Malović, Željko Pavić (ur.), *Religija između hermeneutike i fenomenologije*. Zbornik u čast prof. dr. sc. Josipu Osliću povodom 65. godine života, Zagreb: Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Karšćanska sadašnjost, 2018. str. 391-411.

Srednjovjekovna filozofija u hrvatskoj katoličkoj periodici od 1910. do 2012. godine, u: Anto Gavrić, Marina Novina (ur.), *Aktualnost srednjovjekovne filozofije*, Zagreb: FTI, 2018, 259-272.

Personalizam u misli Ivana Kozelja i Mije Škvorca, u: Danijel Tolvajčić, Iva Mršić Felbar, Nenad Malović, Alojz Čubelić (ur.), *Filozofija i religija*. Suvremene teme. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 3. XII. 2016. na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb: Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Kršćanska sadašnjost, 2018, 139-157.

Filozof i teolog Rudolf Brajčić kao mistik o ateizmu i smrti, u: Ivan Koprek (ur.), *Bog mu je bio strast*. Izbor iz duhovnoga dnevnika isusovca prof. dr. sc. Rudolfa Brajčića, SJ, Zagreb: FTI, 2018, 141-156.

Robert Spaemann – promocija osobe, u: Ivan Šestak, Ivan Čulo, Vladimir Lončarević (ur.), *Odjeci filozofije personalizma*. Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog skupa Personalizam – jučer, danas, sutra održanoga 1. prosinca 2017. na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb: FTI, 2019., str. 221-238.

Ivan Šestak, Barbara Ćuk, Rukopis *Povijesti filozofije* Mije Škvorca, u: Ivan Šestak, Barbara Ćuk (ur.), *Filozofsko-teološki i pastoralni doprinosi biskupa Mije Škvorca*. Zbornik radova znanstvenoga skupa „Biskup Mijo Škvorc (1919.-1989.). Uz 100. obljetnicu rođenja i 30. obljetnicu smrti“ održanoga 22. studenoga 2019. na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti sveučilišta u Zagrebu, Zagreb: FTI, 137-151.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao i koji su relevantni za područje doktorskog programa

2013. – 2014. *Kršćanska filozofija unutar hrvatske filozofije 20. stoljeća.*

Voditelj projekta. Projekt Filozofskog fakulteta Družbe Isusove (Fakultet filozofije i religijskih znanosti) financiran potporom Sveučilišta u Zagrebu.

2007. – 2011. *Neoskolastička filozofija u Hrvatskoj u 19. i 20. stoljeću*

Suradnik na projektu. Projekt Filozofskog fakulteta Družbe Isusove (Fakultet filozofije i religijskih znanosti) financiralo Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa Republike Hrvatske.

Popis znanstvenih ili umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina

Projekti Fakulteta filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu financirani potporom Sveučilišta u Zagrebu:

2019./2020. *Stota godišnjica rođenja biskupa, filozofa, teologa i književnika Mije Škvorca (1919. – 1989.).* Voditelj projekta: prof. dr. sc. Ivan Šestak.

2018./2019. *Djelovanje po načelima. Tomističko gledište pri donošenju moralnih odluka. Janko Žagar (1921. – 2013.) – hrvatski teolog i filozof.* Suradnik na projektu. Voditelj projekta: izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić.

2017. Neobjavljena djela profesora Rudolfa Brajičića (1918. – 2007.) istaknutoga hrvatskoga teologa i filozofa prošloga stoljeća. Uz 10. godišnjicu smrti i 100. godišnjicu rođenja. Suradnik na projektu. Voditelj projekta: prof. dr. sc. Ivan Koplek.

Broj uspješnih mentorstava koja su rezultirala obranom doktorskog rada: 2